NAM THU HAI So 81

PHONG-HOÁ

30 trang TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU 15 XII

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ
Số 1, BOULEVARD CARNOT — HANOI
FONDATEUR RÉDACTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO	ĐÔNG DƯƠNG	NGOẠI QUỐC
1 năm	3p00	5p00
6 tháng	1, 6o	2, 6o
3 tháng	o, 9o	1, 4o

ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM-HỮU-NINH

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N°A.1119

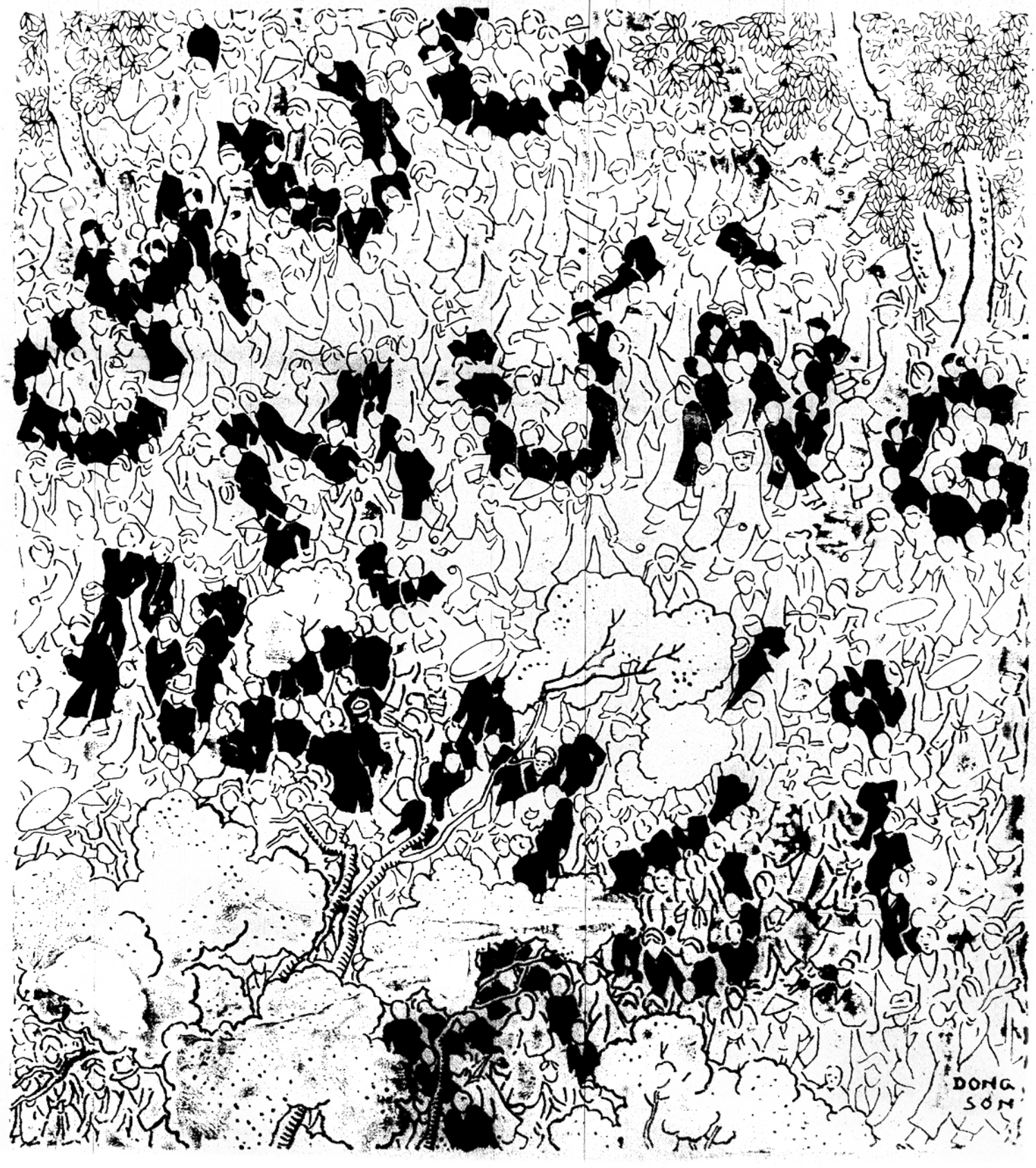

Chuyện «Cổ tích mới»

CÁI VÒNG LUẨN QUẨN

của NHẤT-LINH

HỒI THỨ I

Vườn nhà ba Ếch có cây cam đường mới bói nhưng quả sai lắm. Vợ chồng ba Ếch ngày ngày ra nhìn cây cam, thì thào với nhau: «Cây cam đường này lấy giống tận Ngọc-cục quả nó ngọt lắm».

Vợ chồng, nhìn nhau đắc chí cười.

Khi quả mới chín, vợ ba Ếch lấy một quả ăn, nhăn mặt kêu chua. Ba Ếch bảo vợ: «Ấy khi còn non, cam có chua sau mới ngọt». Nói vậy nhưng ba Ếch cũng hơi lo.

Hai mươi tết, cây cam chín đỏ ối, vợ bảo chồng: «Hôm nay chắc hẳn ngọt». Ba Ếch ngắt một quả nếm trước, nhăn mặt, rồi cười:

— Nó cũng ngọt, mợ ạ!

Vợ hơi lo lo, hỏi:

— Sao lại cũng.

— Vì nó hơi đi chua, có thế mới ngon.

Vợ nếm sau, nhăn mặt, nhổ múi cam đi, nói:

Không, cậu ạ, thì cậu cứ nói ngay là nó hơi chua có được không?

— Ừ! thì tôi nghe mợ, nó hơi chua.

— Nhưng có quả lại chua lắm cậu ạ!

— Mợ nói rất phải, nó chua lắm, mợ ạ.

— Nó chua như bà Đốc Tẹt ấy.

Ba Ếch như phát minh được sự lạ, tươi cười bảo vợ:

— Hay ta đem năm chục cam biếu bà Đốc Tẹt, chắc thế nào bà ấy cũng đem thứ khác ăn được biếu lại ta.

Hai vợ chồng, nhìn nhau cả cười, khoái lắm.

Muốn biết rõ sự thể ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THỨ II

Lại nói về phần bà đốc Tẹt, khi nhận được năm chục cam rất lấy làm mừng rỡ, cảm cái bụng tốt của vợ chồng ba Ếch nhưng vẫn lấy làm lạ, không hiểu tại làm sao vợ chồng ba Ếch lại đâm ra tử tế như thế.

Khi người nhà về rồi, bà đốc hơi nghi, đem ra nếm. Một lúc sau, bà gọi vú em, vú già, con sen lên chia cho mỗi đứa ba quả. Còn bốn chục quả, bà bảo đem sang biếu bà hàn Lồi.

Muốn biết rõ sự thể ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THỨ III

Lại nói về phần bà hàn Lồi khi nhận được cam thì ba đứa con chồng sum sít chung quanh bà, bà gắt: chúng bay không được sờ vào đấy!

Bà lấy một quả, bóc ra nếm thử một múi, rồi bà cố nuốt cho trôi múi cam, bà không hề suýt sa nhăn mặt, lấy ra chín quả chia cho ba đứa con chồng, mỗi đứa ba quả. Song rồi bà lấy ba mươi quả cam còn lại bảo đem biếu bà Ngủi Ngáp.

Muốn biết rõ sự tích ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THỨ IV

Lại nói về phần bà nghị Ngáp. Vừa ăn cơm xong thì nhận được cam biếu, bà nghị vừa nếm khỏi miệng thì bỗng nghĩ ngay đến bà mẹ chồng liền lấy ra hai chục cam, gọi con:

— Con đem hai chục cam này sang bên bà nhớ? Để bà sơi nước, nói là cam quí của bà hàn Lồi vừa đem cho.

Muốn biết sự thể ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THỨ V

Lại nói về phần bà mẹ chồng bà nghị tức là cụ Tú, khi nhận được cam mừng rỡ lắm, bảo chồng rằng:

— May quá, vợ chồng ba Ếch nó tử tế, vừa đương nghĩ không biết lấy gì đem cho vợ chồng nó, thì mợ Nghị lại cho cam.

Liền gọi người nhà đem cam lại, cho vợ chồng ba Ếch.

Muốn biết rõ sự thể ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THỨ VI

Lại nói về phần vợ chồng ba Ếch từ khi đem cam biếu bà Đốc thì ngày ngày đăm đăm đợi bà biếu lại thứ khác ăn được.

Hôm ấy thấy người ở bưng quả lại, ba Ếch vội hỏi:

— Có phải mày ở bên bà đốc Tẹt phải không?

— Bẩm không, con ở bên cụ Tú, cụ Tú cho con đem biếu cậu mợ ít cam ngọt để cậu mợ sơi nước.

Khi thằng người nhà đi rồi, vợ chồng Ba Ếch nhìn nhau thở dài:

— Họ lại biếu cam.

— Nhưng còn hơn không biếu gì? Vả lại cam này chắc ngọt hơn cam nhà?

Vợ bóc một quả, nếm, nhăn mặt nói: «Chua như cam nhà vậy». Ba Ếch cũng lấy một múi, nếm, ngẫm nghĩ một lúc rồi nói:

— ... kể còn ngọt hơn cam nhà một tí.

Đời sau có người bàn rằng:

Ba Ếch tuy thế cũng còn may, đáng lẽ phải ăn năm mươi quả cam chua, thì chỉ phải ăn có hai mươi quả thôi. Kể cũng còn lợi.

Lại có thơ rằng:

Khen thay ba Ếch cũng tinh ranh,
Tưởng biếu người, người biếu lại mình.
Cam đã tống đi sao trở lại?
Cái vong luẩn quẩn khéo loanh quanh.

NHẤT-LINH

Mông một tết, trên nhà bè

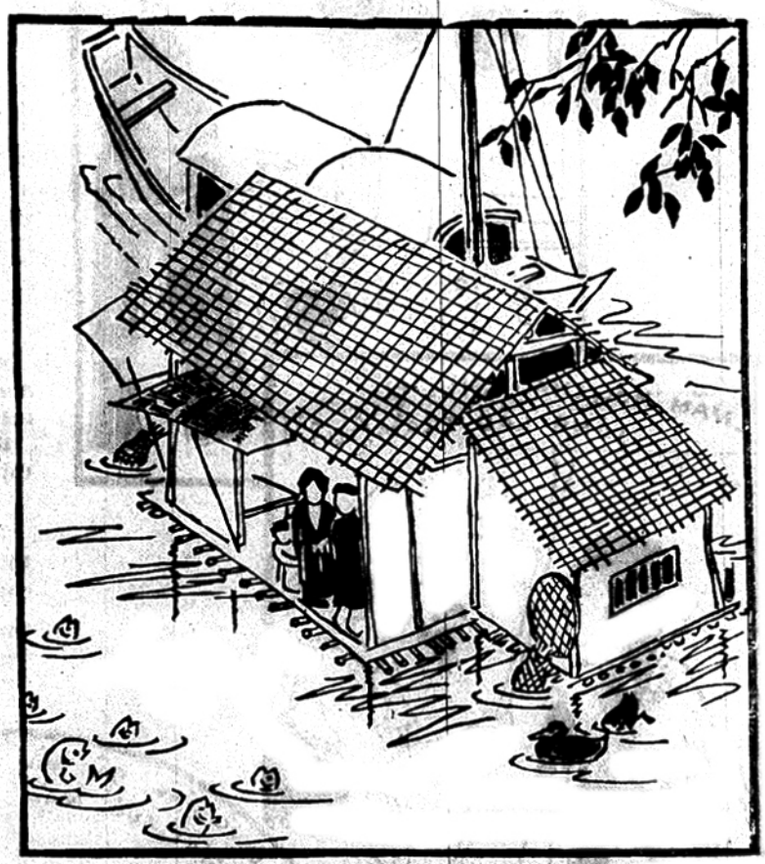

— Năm nay không biết ai xông đất nhà mình?

Nước hoa hiệu con voi

Nguyên Chất

	Jasmin, Fleur d'Amour,	Rose, Violette, Quelques fleurs	Menthe
1 lọ 2 grammes	0p20	1 tá 1p70	10 tá 17p00
1 lọ 6 grammes	0p50	1 tá 2p70	10 tá 26p00
1 lọ 20 grammes	0p70	1 tá 6p30	10 tá 61p00

Phúc-Lợi 79 Paul Doumer à Haiphong

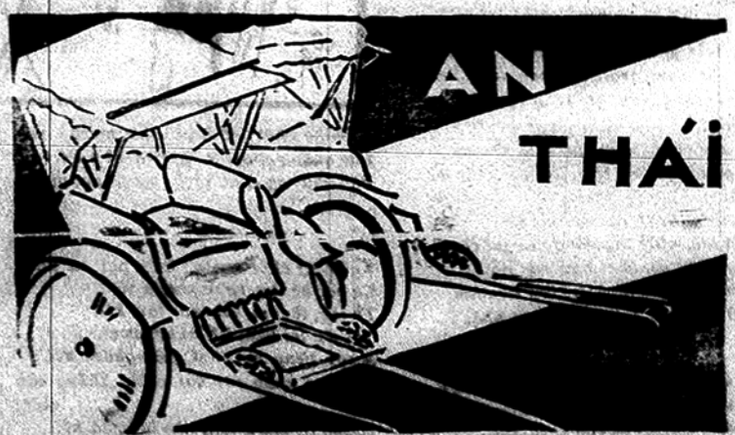

Nếu đóng xe số 23 phố Cầu Gỗ Hanoi, vì sự hợp lại nên đã dọn cả cửa hàng vào trong xưởng số 2 phố Nguyễn Trọng Hiệp.

GIƯỜI BÓNG HOA ĐÀO

BỒNG SƠN

của KHÁI-HƯNG và BẢO-SƠN

Trên đê Yên phụ . . .

Trời đông mưa phùn lấm tấm bên kia giấy nhà lá núp giưới chân đê, nóc không cao quá mặt đường, nước hồ Tây mờ mịt, bát ngát mênh mông như một cửa biển chìm đắm trong cảnh sương-mù buổi sáng.

Đứng nhìn xuống con đường lát gạch làng Yên-phụ lờ mờ quanh co tựa con rắn nâu dài quận mình lượn khúc ở giữa hai làn nước sám.

Như không nghĩ tới mưa rét, không nghĩ tới bùn lầy, hai người ăn phục, tay thọc trong túi áo tơi cài kín, mạnh bạo nện gót trên đường. Đến một lối giốc có cổng tre, canh phên nứa dựa tới một cái vườn trồng đầy cúc, hai người từ từ dừng bước. Tống-Bình quay lại nhìn Nam-Chân. Nam-Chân mỉm cười sẽ hỏi:

— Xuống nhé?

— Ừ thì xuống. Nhưng..

Nam-Chân như đã thừa hiểu ý tưởng bạn, nói gạt ngay:

— Mặc chứ!

Tống-Bình ngần ngừ:

— Nhưng cũng hơi quá. Luôn năm hôm đến mua cúc năm lần. Chắc nó ngờ, thẹn chết!

Nam-chân nói:

— Nó ngờ mặc nó!.. Vả mình đi sắm tết kia mà!

— Ừ thì xuống!

Nam-Chân nhìn bạn cười:

— Làm gì mà bẽn lẽn như cô dâu mới về nhà chồng thế?

— Còn anh thì làm gì mà si-tình thế, để tôi phải lặn lội trời mưa rét mướt..

— Rõ khéo, ai bắt anh đi?

— Nhưng anh cứ rủ . . .

— Ai cấm anh không theo? Kỳ tình anh cũng muốn đi chết đi kia! Thôi đã đến đây thì xuống.

Con đường giốc, đất vàng lẫn nước vừa lội vừa trơn, hai người, bùn bắn lấm tấm cả quần, phải vịn vào những cọc chống hàng giậu làm bằng phên nứa, mới lần từng bước xuống được vườn. Một con chó trắng ở trong nhà lá sồ ra, làm hai người suýt ngã.

Một lát, một cậu bộ rạng lảu lĩnh trông như một cậu học trò, đầu đề trần, chân đi guốc, mình mặc chiếc áo nịt đen trùm ra ngoài cái áo cộc trắng, ở trong đi ra. Gặp khách hàng quen, cậu em nhếch mép ngả đầu chào:

— Thưa hai ông lại đến mua cúc?

Câu hỏi rất tự nhiên của các người bán hàng, nhưng Tống-Bình cho là có ngụ rất nhiều ý tứ, liền bấm bạn, nói thầm:

— Đấy, đã bảo mà!

Nam chân thì nét mặt thản nhiên, tươi cười đáp lại cậu bán hàng hoa:

— Phải, chúng tôi lại mua cúc. Cúc còn nở đẹp thì còn mua mãi.

— Vậy mời hai ông vào vườn . . . Ông mua cúc ở vườn này hay ở vườn trong?

Rồi giơ tay trỏ:

— Ở tận trong kia ... chỗ chị tội đương sới đất ấy.

Hai chàng sầm sầm tiến bước. Nam-chân vừa đi vừa nói:

— Thế thì vườn trong hoa đẹp hơn.

Cậu bán hoa cũng theo liền sau. Cậu cười một cách lảu lĩnh bảo hai người khách:

— Các ông đi từ từ chứ kẻo trơn ngã.

Rồi gọi to:

— Chị Mai ơi! Có khách mua hoa đấy.

Bỗng ở giữa đám cúc vàng, một người con gái chít khăn vuông, mặt trái xoan da trắng mát, đứng phắt dậy. Chắc bẩn vì trông thấy khách mua hàng quen ở phía ngoài giậu puên. Cậu bé nói sẽ với hai ông khách:

— Xin hai ông hãy đứng chờ một phút, cho phép cháu vào hỏi chị cháu tí việc riêng.

Rồi cậu chạy vội vào trong vườn, ghé tai chị thì thầm:

— Chị nhớ lời em giặn nhé.. Ở đời cần gì. Phải chiều người lấy của chứ. Chị cứ nói giá thật cao, bao nhiêu người ta cũng trả.

Chị mỉm mỉm cười.

— Vậy họ dẫu hỏi ngớ ngẩn thế nào, chị cũng đừng gắt như hôm qua, cứ giả nhời ân cần người ta nhé! Bu cũng bảo thế đấy.

Chị vẫn mỉm mỉm cười, hai má đỏ hây hây trước luồng gió lạnh, vẻ đẹp càng tăng bội phần:

— Được! cậu không lo. Thế nào chốc nữa cũng có hai đồng bạc tiêu. Cậu cứ về nhà, để mình chị ở đây.

Cậu em ra tới cổng vườn, vờ giận chị, cốt để hai người khách nghe rõ và không ngờ vực mình mà thôi.

— Chị nhớ nhé! chẳng mai phiên chợ rồi đấy.

Rồi quay lại nói với hai người:

— Mời hai ông vào chọn hoa, đã có chị cháu, cháu xin về lấy giỏ để đựng cây.

Cô hàng hoa cất giọng oanh thỏ thẻ:

— Thưa hai ông mua cúc gì?

Nam-Chân tiến lại gần, ngớ ngẩn hỏi:

— Các gì đẹp như... có nhỉ?

— Thưa ông, ở vườn em, cúc gì cũng đẹp. Ông muốn mua thứ nào thì mua?

Rồi cô bán hoa đăm đăm nhìn Tống-Bình, khẽ hỏi Nam-Chân:

— Thưa ông, ông kia là bạn ông?

— Phải! Sao?

— Thưa ông, trông ông ấy bẽn-lẽn như con gái.

Nam-Chân cười, quay lại, thấy Tống-Bình vẫn đứng gần cổng, liền gọi:

— Này anh Tống-Bình,..

Cô Mai sợ Nam-Chân ôn lại cho bạn nghe câu mình vừa nói, má đỏ bừng, vội vàng cúi mặt xuống:

— Ấy, em lậy ông, ông đừng nói gì đấy! ..

Chuyện vẫn vơ một lúc, rồi khi cúc đã cho vào giỏ, tiền đã trả, hai người đứng mãi cũng ngượng, tình đường lui. Mỗi người khệ nệ mang hai giỏ cúc, ra đến cổng vườn còn quay lại nhìn. Cô bán hoa đứng trong vườn cúc, cũng trông theo, gọi to:

— Vài hôm nữa, hai ông lại xuống mua đào nhà em nhớ!

Nam-Chân chạm vào vai bạn:

— Tình không!

Đi khuất hàng rào, Tống Bình nhìn xuống hai giỏ cúc, nói:

— Nặng quá,.. thôi tôi để cúc ở bên đường, ai muốn lấy thì lấy. Quẳng nó đi cho rảnh, đem về làm gì cho nhọc sác lại rác nhà. Tại anh đấy mà.

— Thôi, chịu khó đem về làm kỷ niệm.

Tống Bình lại gắt:

— Kỷ-niệm gì, nó lừa mình nó lấy tiền, con bé ấy nó láu lắm. Tình nghĩa gì.

Hai hôm sau, Nam-Chân lại rủ Tống Bình đi mua hoa, nhưng Tống-Bình từ-chối. Nam-Chân cũng không ép, để bạn ở nhà đi một mình. Lần này, mới đến chỗ giốc, chàng nhìn xuống đã thấy cô hàng hoa đứng ở vườn ngoài, dựa vào gốc đào chăm chăm cặp mắt nhìn lên đường. Nam-Chân dừng lại ngắm cô Mai, mái tóc mây ôm giưới vành khăn nhung đen nhảy (vì hôm nay cô không chít khăn vuông) khuôn mặt dịu dàng, nước da trắng, in trong cái khung tròn mầu hồng phơn phớt của cây đào đầy hoa, Nam-Chân lại nhớ đến bức tranh của Utamaro, mà chàng được ngắm ở một hàng sơn Nhật.

Nam-Chân xuống vườn, cô Mai cũng ra đón. Rồi ngơ ngác nhìn lên đường, hỏi:

— Còn ông bạn ông?

Nam-Chân ra ráng không bằng lòng, hỏi lại:

— Bạn nào?

Mai bẽn lẽn, cúi đầu thỏ thẻ:

— Ông bạn vẫn đi với ông, ông Bình ấy mà.

— Cô nhớ kỹ tên ông ấy nhỉ.

Rồi lạnh lùng nói:

— Ông ấy không đến.

Cô Mai có vẻ buồn rầu.

Lần ấy, hai người tuy cũng nói chuyện với nhau, nhưng giọng nói cứng cỏi, nét mặt cau có. Lại thêm cậu em ở bên nhà sang, đứng cứ nói bông, thỉnh thoảng lại đưa mắt ra hiệu nhắc chị.

Nam-Chân thì chê thứ cúc nọ hoa gầy, thứ cúc kia hoa rữa, rồi chẳng mua khóm nào. Lúc ra về, Mai theo sau đến cổng vườn, Bỗng cô quay lại bảo em:

— À cậu, cậu về thay nước hộ chị mấy chục bát thủy tiên nhé, Sáng nay chị quên bẳng đi mất.

Cậu em ngoan ngoãn lắm, về ngay. Còn Nam-chân thì đoán rằng Mai muốn ở lại một mình để nói câu chuyện riêng gì, đã mừng thầm. Quả thực, chàng đoán không sai.

Mai lại gần, tươi cười nói sẽ:

— Thưa ông, em muốn nhờ ông một việc, chả biết ông có giúp cho không.

— Được, cô cứ nói, thế nào thì tôi cũng giúp.

— Hôm nay, ông không mua hoa..

— Vậy cô muốn tôi mua, Ừ, thì tôi mua.

— Thưa ông, cái đó không hề, ông mua cũng đã nhiều rồi. Hôm nay ông không mua hoa, vậy em nhờ ông tiện xe cho gửi đôi khóm hoa cúc với cành đào của ông.. bạn ông mua hôm qua nhưng còn gửi lại.

Nam-Chân tuy tức nát người, phần giận cô hàng chỉ nghĩ đến Tống-Bình, phần giận bạn lẻn đi một mình mà không rủ mình. Nhưng đã trót thừa giúp thì chàng cũng phải nhận lời.

Lúc về tới nhà, Tống-Bình ra đón cửa, hỏi:

— Anh lại mua cúc? Lại thêm cành đào đẹp nhỉ!

Nam-Chân bĩu môi:

— Lại còn vờ?

Tống-Bình ngơ ngác:

— Anh bảo tôi vờ cái gì?

Nam-Chân giằn từng tiếng:

— Vờ, cái, gì. Hôm qua lẻn đi một mình . . rồi mua hoa lại không đem về, bắt người ta phải hầu, lại còn vờ cái gì.

Tống-Bình biết rằng bạn giận lắm, ôn tồn phân trần:

xem trang sau

— Thì sáng hôm qua, tôi ngồi bàn giấy với anh từ sáu giờ tới mười một giờ, anh không nhớ ư?

Nam-Chân ngẫm nghĩ, ngẫn người ra . . nhưng lúc hiểu câu chuyện, lại càng ghen bạn đầy ruột.

Tống-Bình thì hỏi rồn bạn:

— Con bé bảo anh cái gì? Cái gì thế? Nó bảo anh đem hộ cho tôi hai giò cúc và cành đào này à?

Tống-Bình yên lặng một lúc, rồi mỉm cười, như nói một mình:

— Tinh tứ quá!

Trong lòng tự nhiên thấy vui chan chứa.

Nam-Chân thì ngồi chống tay vào cằm, rồi cười mát bảo bạn:

— Thế thì con bé giỏi thật, đánh lừa mình để bắt mình đem hoa tặng nhân tình nó!

Giưới bóng hoa đào

(Tiếp theo trang 9)

Hôm sau Tống-Bình thấy bạn hãy còn tức tối, đến sẽ vỗ vào vai!

— Này, đi mua hoa đi.

Nam-Chân quay lại trợn mắt nhìn bạn, nói:

— Anh muốn đi thì đi, tôi đi làm gì?

Tống-Bình sẽ hỏi:

— Anh giận em đấy à?

Nam-Chân cất giọng khinh bỉ:

— Vì cớ gì tôi lại giận anh? Phải! vì cớ gì?

Tống-Bình biết bạn bực tức lắm rồi. Chàng kéo ghế ngồi liền bên cạnh, rồi thong thả bảo bạn:

— Hôm đùa anh đấy... chứ tôi không đi đâu!

Chúng ta không nên đi mua hoa nữa vì hai lẽ. Lẽ thứ nhất là anh em ta không nên vì một cô hàng hoa mà đến giận nhau, có khi đến lìa nhau. Lẽ thứ hai, là ta chỉ nên coi cô bé ấy như một khóm cúc ở trong vườn cô ta.

Ta cứ để nó mọc ở vườn thì sang năm ta lại cùng nhau xuống Yên-phụ ngắm nghía, vì nó còn ở vườn thì nó còn năm ấy sang năm khác đâm chồi phát hoa, chứ về nhà ta thì chẳng qua chỉ chơi được ba hôm tết, rồi nhị tàn, cánh úa, ta chẳng khỏi vất vào trong cái xe rác qua đường.

Và có lẽ nó chỉ ở vườn thì nó mới đẹp, chứ khi trồng nó vào chậu xứ để trong nhà thì vị tất nó sẽ còn đẹp. Vậy thôi đấy nhé. Phải để giành nó đấy đến sang năm.

Nam-Chân nghe bạn nói xong, ngẫm nghĩ một lúc rồi thở dài, nói:

— Anh mà nghĩ được đến thế thì tôi phải nghe anh.

Từ hôm ấy, Nam-Chân và Tống-Bình không đi mua hoa cúc nữa.

Còn cô Mai chiều chiều nhớ đến người mua hoa, vẫn đứng dựa giưới gốc đào trông ngóng. Nhưng người đi không trở lại, rồi tết hết, xuân qua, tình cô cũng một ngày một phai như hoa đào dần dần tàn rụng trước gió đông...

Ngày 13 tháng chạp

KHÁI-HƯNG và BẢO-SƠN

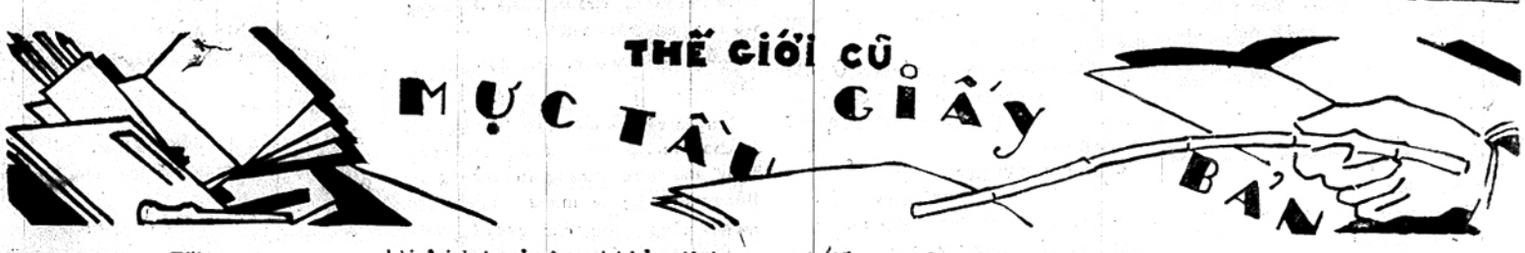

Tết

(1) Tết! Thời bấy giờ đối với tết, tôi chỉ có cái cảm tưởng được giải phóng! Chứ không phải cái lạc thú được cùng gia đình đoàn tụ của kẻ quanh năm xa cách quê hương! Mà cũng không phải cái vui thích hồn nhiên của bọn dửng ấu, vô tư lự. Tôi thực không được sống trong cái thời kỳ ấu trĩ tươi tốt của phần nhiều các cậu bé ngày nay.

Mới lên sáu tuổi đã phải bó buộc vào vòng lễ nghi của nho giáo, từ điệu đi, điệu đứng cho chí tiếng nói giọng cười đều theo khuôn theo phép, sai một tí là bị đòn. Ngày nay tôi ôn lại trong trí cái mẫu đời hán học của tôi, thì tôi lại tự ví tôi như cái cây mới nẩy cành đâm rễ đã bị đánh trồng vào trong một chiếc chậu xứ đất khô, luôn luôn bị người cắt, người xén người uốn, người nắn!

Vậy bây giờ gần tết, tôi không siết vui mừng là chỉ vì tôi sắp được trong vòng một tháng xa lánh thầy, xa lánh cái thời giờ dằng dặc làm câu đối, xa lánh cái bút lông, cái nghiên mực, cái bàn son, xa lánh cái roi chỉ chực vụt...,

Ngày nay, tình cờ tôi được đọc một bài đại luận của ông phó bảng Hoàng tăng-Bí bàn nên quay về cái lối giáo dục dùng roi mà tôi lại rùng mình kinh sợ, sống lại trong mấy phút cái đời dĩ vãng tội chẳng yên. Tôi đồ rằng ông phó bảng bẩm sinh có một tấm linh hồn thiết thạch chứa trong một bộ thân thể thiết thạch, nên ông không biết những sự đau đớn khổ sở, như tôi.

Nhưng thôi, tôi hãy xin tạm biệt ông phó bảng, cũng như tôi đã tạm biệt quyển sách, cái roi để chơi tết đã!

Tôi vui thú về tết hoa chăng ở một ngày hai mươi tháng chạp là ngày đóng cửa trường.

Con người ta luôn luôn ở trong cảnh khép nép, nhất là khi tâm trí lại còn non nớt, thì rất dễ tập nhiễm cái tính giới giá: Trong lòng mừng chết đi được, mà lúc tôi tiễn biệt thầy, từ giã anh em buổi học cuối cùng, tôi cũng cố làm ra bộ mến tiếc, buồn rầu, đến nỗi thầy phải cảm động bảo tôi:

— Thôi, anh em con vui về ở lại mà ăn tết. Một tháng thấm thoát chẳng có là bao. Rồi hai mươi tháng giêng thầy trò ta lại xum họp.

Từ đấy, tôi dẫu đương chơi đùa, trò chuyện vui cười đến đâu, mà hễ sực nhớ đến ngày hai mươi tháng giêng thì sự vui cười lại biến mất ngay. Tôi ghê sợ cái ngày khai trường ấy đến nỗi chiều hôm 19 tháng giêng, một mình thơ thẩn, lủi thủi đến đền B ch-linh trong huyện, tôi ngồi trên bờ giếng tôi khóc . . . Trời đã tối, tôi vẫn không biết, tôi vẫn còn thơ thẩn ở trên bờ giếng . . Rồi chẳng rõ tôi nghĩ ra sao, mà tôi dám cả gan bước vào trong đền, mất hẳn cái bản tính sợ ma, sợ quỷ xưa nay. Trên bàn thờ, tối om . . . lờ mờ cái bệ gạch quét vôi trắng . . . tôi sụp lậy, tôi khóc . . tôi cầu khẩn cho thầy học tôi mai không đến . . .

Lạy thầy, linh hồn thầy đã xa chơi nơi chín suối! thầy cũng tha thứ cho trò. Nay trò nhờ trời đã có bộ óc biết xét đoán, trò nghĩ lại thực trò chẳng còn oán giận gì thầy!

Nay tới ngày tết Nguyên đán, trò về thăm quê, cũng vì theo tập tục, trò đi lễ các nhà thờ, hễ khi trò qùy ở trước bàn thờ thầy, trò không thể không cảm động, vì hình ảnh thầy, cái oai nghiêm của thầy lại hiện ra trước mắt trò. . . và trò lại thấy nẩy trong tâm trí những sự cảm giác khi xưa.

Thưa thầy, một năm, cũng về ngày hôm nay, thầy đến nhà cha mẹ trò đáp lễ mừng năm mới. Lúc đó trò đương đốt pháo tép ở sân, thoáng thấy bóng thầy, trò bỗng đứng tái lặng người, không tưởng kịp tới sự chạy trốn nữa. Đối với thầy, thực trò như rết gặp sên, như con chuột đứng trước con mèo vậy. Rồi cái tính rụt rịt, sợ hãi của trò cứ một ngày một tăng tiến, nó ăn sâu vào tâm can, cốt tủy của trò, đến nỗi ngày nay trò đã chịu nhiều ảnh hưởng của nền giáo dục Thái tây, mà cái lòng e lệ, rụt rè của trò vẫn không thấy bớt.

Thưa thầy, nhưng đó nào phải lỗi tự thầy, vì thầy có muốn đâu trò trở nên một người hèn yếu, tư thân thể cho chí linh hồn!

(*Còn nữa*)

NH-LINH

(1) Tiếp theo kỳ trước.

4-5 Février 1933
tại KHAI-TRÍ TIẾN-DỨC
Thi «Nữ-Công» giúp viện «Bảo Anh và Hội Quảng-Thiện»
(Xin hỏi thể lệ tại trường Việt nữ — 26 D phố cờ sông)

XUÂN

LỤU

HẠ

LAN

XUÂN

Ra xuân ngày rộng, tháng dài.
Rủ nhau lá bạc, cây bài tiêu rao.
Trước chùa hương khói ngạt ngào,
Dăm ba công tử thì thào khấn ai!

HẠ

Mùa hè trên bãi Đồ-Sơn,
Chiều chiều trai lịch chờn vờn gái tơ.
Thiếu gì các kiểu «may-ô»,
Thiếu gì mũm mĩm những cô tân thời.

THU

Trời thu xanh, cúc thu vàng,
Hồn thu man mác như vương mối sầu.
Thẩn thờ ngồi tựa bên lầu,
Tìm vần nhả ngọc phun châu khóc tình.

ĐÔNG

Mùa đông gió bấc lạnh lùng,
Gợi tình lắm cậu, giục lòng lắm cô.
Ngoài đường rộn rịp ô-tô,
Trai thanh lấy vợ, gái tơ lấy chồng!

BÁN THAN

THU

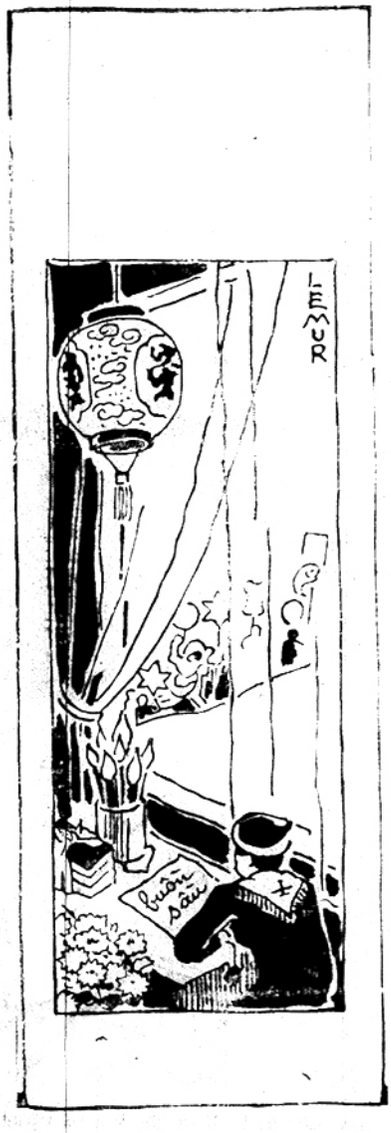

MAI

ĐÔNG

CÚC

BÔNG CÚC VÀNG

KHÁI-HƯNG soạn

Tranh vẽ của Đông-Sơn

(1) «Rồi chúng tôi bắt đầu làm việc, tôi thì sửa soạn các họa cụ, còn cô Hồng thì xếp chỗ cho cô kiểu mẫu tôi ngồi. Đấy! anh ngắm bức tranh ấy đủ rõ».

Trọng-Đức đưa mắt nhìn bức tranh rồi mỉm cười nói rằng:

— À, ra vì thế nên cô chở đò đã trở nên cô gái tân thời trong tranh đấy!

— Phải! chính thế.

— Thế bây giờ cô ấy đâu?

Văn-Khôi nghe câu hỏi ngồi im, hai tay ôm đầu thở dài:

Trọng Đức thấy thế lại nói đùa:

— Thôi anh lại giấu đi một nơi rồi chứ gì!

Họa sư vẫn ngồi im, Trọng-Đức hỏi gắt:

— Thế rồi sao? Kể nốt chuyện đi chứ!

Văn-Khôi lạnh lùng:

— Thế rồi Bé chết!

Trọng Đức kinh ngạc:

— Chết!

Văn Khôi, con mắt lờ đờ nhìn về phía hồ, sẽ nhắc lại như nói với người trong mộng:

— Chết!

Hai giọt lệ từ từ rỏ ở má xuống thảm... hai người nhìn nhau... rồi cùng buồn rầu nhắc lại:

— Chết!

Văn Khôi cảm động ngồi lặng đến năm phút, mới kể tiếp, theo được câu chuyện:

«Lúc cô Bé mới tới, tôi thấy cô hùng hắng ho luôn. Tôi hỏi cô có mệt thì hãy nằm nghỉ, rồi mai tôi bắt đầu vẽ, cũng không sao. Nhưng cô một mực rằng cô bị cảm qua quít như thế là thường, chỉ trong chốc lát là hết ho ngay. Rồi tôi cũng không lưu ý đến nữa.

Ngày thứ hai trong lúc tôi đương chú mục ngắm cái dáng buồn của cô bé thì cô lên cơn ho rất kịch liệt. Lúc bấy giờ cái vẻ đẹp của cô lại lăng bội phần. Con mắt nhà nghề của tôi lưu hết tinh thần vào cái đẹp lộng lẫy ấy để phác vào vải. Đến nỗi tôi quên hẳn sự đau đớn của cô kiều mẫu. Mãi lúc cô ôm ngực vừa thở, vừa rên, nước mắt chảy ràn rụa tôi mới nhớ chạy lại đỡ cô ngồi xuống ghế.

Ngồi nghỉ một lúc, cô lại tươi tỉnh xin tôi vẽ nốt cho xong. Ngày nay tôi ngẫm ra thì tôi đỗ rằng cô Bé biết trong người ốm nặng, nhưng cố gượng vì sợ nếu tôi không vẽ kịp bức tranh thì cô mất món tiền thuê để gửi về cho cha uống thuốc chăng?

Nhưng hôm thứ ba xong kỳ vẽ buổi sáng thì cô không sao gượng được nữa, tôi phải cùng cô Hồng nưng cô vào buồng, rồi tôi vội đi mời đốc tờ.

Hai hôm sau, cô chết... Cô mắc bệnh đau phổi đã lâu, tôi hết sức thuốc thang mà không sao cứu chữa được nữa.

Trời ơi! bao giờ cho tôi hết hối hận! Cô gái nhà quê cố nhịn ho, cố gượng ốm, để hiến tôi cái vẻ tráng lệ bất vong, bất diệt của cô, đến nỗi... đến nỗi tắt hơi mà chết...»

Trong phòng lại im lặng như tờ. Hai anh em buồn rầu ngồi nhìn nhau. Hồng Văn Khôi giật mình, mắt nhìn nhớn nhác, se sẽ bảo bạn:

— Im!.. tiếng giầy!... tiếng giầy đi rón rén!.. ở buồng ngoài...

Trọng-Đức nói:

— Làm gì cứ lo sợ như thế, có ma thế?

Liền mở cửa ra buồng ngoài, Văn Khôi lắng tai nghe, thấy [illegible] Khôi?

— Thưa cô, cô Bé [illegible]

Văn Khôi biết ngay là cô học trò, liền vội vàng bước ra. Cô Hồng cúi chào rất lễ phép, hỏi thăm:

— Thưa thầy, tôi đến thăm thầy đã đỡ chưa?

— Cám ơn cô, tôi đã được khá. Rồi chàng giới thiệu hai người:

— Cô Hồng.. ông Trọng-Đức, một người bạn thủa nhỏ.

Hai người cúi đầu chào nhau.

— Mời cô sang buồng bên ngồi chơi sơi nước! Tôi đương thuật cho anh Trọng-Đức nghe câu chuyện cô Bé!

Hồng nghe thấy nói đến tên cô Bé thì ra ràng không được vui và có vẻ nghĩ ngợi, rồi cáo từ xin về.

— Xin phép thầy cho em về, kẻo nhà đợi cơm, gần bảy giờ rồi... em chỉ cốt lại hỏi thăm tin tức bệnh trạng thầy mà thôi.

— Vâng! thế cô về nhé. Mai mời cô đến học! Tôi đã được khỏe hẳn như thường!

Sau khi cô Hồng về, hai người lại cùng nhau vào buồng bên. Văn Khôi nói:

— Anh em xa cách nhau sáu, bảy tháng nay. Vậy hôm nay mời anh ở đây sơi cơm xoàng rồi ngủ với tôi một tối.

Trọng-Đức đương muốn nghe nốt câu chuyện, liền nhận lời ngay. Văn-Khôi bấm chuông gọi điện. Một tên người nhà vào buồng:

— Bảo bếp làm cơm có khách!

— Vâng.

Trọng-Đức ngồi hút thuốc lá, nét mặt có ràng ngẫm nghĩ. Rồi buột miệng bảo bạn:

— Cũng đẹp đấy chứ!

Văn-Khôi không hiểu:

— Anh nói bức tranh!

— Không! cô Hồng ấy chứ!

— Cô ấy thông minh mà lại có tài!

— Không nói tài, nói đẹp kia.

Văn-Khôi nhìn vào bức tranh:

— Đấy bức tranh này cũng vẽ cả cô ấy đấy!

Trọng Đức ngơ ngác hỏi:

— Sao bảo hình cô Bé kia mà!

— Phải, nhưng cô Bé chỉ có cái mặt, còn thân thể là thân thể cô Hồng. Tôi vẽ song cái đầu thì cô Bé thụ bệnh. Cô ấy chết, tôi cất đám trọng thể lắm, lại gửi biếu ông cai Ban năm chục bạc. Tôi buồn đến gần nửa tháng, chẳng vẽ được tí gì, ngày nào cũng ngồi nghĩ vơ nghĩ vẩn... chứ thực ra không chắc có phải vì tôi yêu hay tôi thương người mệnh bạc! Mà nay tôi nghĩ lại, tôi cũng không biết tại sao tôi nghĩ vơ nghĩ vẩn mãi như thế. Có lẽ vì tôi hối hận chăng? Nhưng xét ra tôi có tội gì? Thiết tưởng có lẽ chỉ vì tôi tiếc cái nhan sắc tuyệt thế kia quá vội rời cõi trần đó mà thôi... Tôi áu sầu ủ rũ đến nỗi cô Hồng trước còn kiếm lời an ủi, — cô ấy an ủi tôi mới lại vô lý chứ! — sau chán cũng mặc tôi với sự nhớ hão thương huyền của tôi.

Nhưng được một tháng thì tôi quên. Công việc hàng ngày lại lấn vào đấy như thường.

Một hôm nhác nhìn cái đầu vẽ trong khung vải, tôi lại nhớ đến bức tranh gửi dự đấu xảo mỹ thuật. Tôi liền nhờ cô Hồng ngồi để tôi vẽ nốt cho xong cái hình người con gái ngồi mơ mộng mà tôi đã phác họa qua loa ở trong quyển vở rập. Chỉ tuần lễ sau là công trình của tôi hoàn thành. Tôi không ngờ lại là một bức kiệt tác của tôi. Và cái mặt cô Bé đẹp một phần, nay nối nó vào cái mình cô Hồng nó lại tăng đẹp bội phần.

Tôi ngắm nghía bức hoa ngày nay

(1) Xem Phong-Hóa số 30

sang ngày khác, bỏ cả công cả việc, rồi đến ngày phải đóng hòm gửi đi Paris, tôi cũng chẳng gửi nữa.., Hình như tôi yêu, tôi mê, tôi tương tư người trong tranh, tôi muốn giữ lấy một mình, không cho ai được ngắm tới. Kỳ thực chỉ là cái lòng yêu mỹ thuật, yêu cái đẹp ... »

Trọng-Đức mỉm cười :

— Nào tôi có nói gì đâu mà cứ phải phân trần mãi thế. Vả yêu mỹ thuật, yêu cái đẹp hay yêu người đẹp cũng chẳng sao kia mà ! Nay người ta đã chết thì dầu anh yêu hay chẳng yêu cũng thế, phải không anh, trừ ra khi anh yêu cả hai.

— Anh bảo cả hai gì ?

— Cả hai người chứ còn cả hai gì nữa.

— Bậy !

— Hay họ ghen nhau ?

Bỗng Văn Khôi chòng chọc nhìn bạn hỏi :

— Anh có tin rằng có linh hồn không ?

— Người ta ai chả có linh hồn !

— Nhưng khi ta chết rồi linh hồn có còn phảng phất ở dương gian được không ?

— Cái đó để xin nhường các nhà thần học.

— Không, tôi hỏi thật mà, anh có tin rằng có ...

— Có ma phải không ?

— Vâng, có ma !

Văn-Khôi vừa nói rứt lời thì một luồng gió lạnh ở hồ đưa tới thổi tung đôi cánh cửa kính. Hai người thốt nhiên cùng đứng phắt dậy nhìn nhau,.. Rồi Trọng-Đức cười bảo bạn :

— Ban nãy tôi mở cửa nhìn ra hồ, lúc đóng lại quên không vặn quả nấm, làm bạn tôi sợ thất sắc.

Văn-Khôi cũng cười gượng, ngồi xuống đáp lại :

— Thì anh cũng sợ !

— Phải đấy ! tôi ngồi nói chuyện với anh hết đêm nay rồi cũng đến lây cái bệnh sợ vơ sợ vẩn của anh mất thôi . . . Nhưng còn câu chuyện của anh ? Hình như anh kể đến chỗ ngắm bức tranh đẹp kia.

Văn khôi ngồi bên một người vui tính, nói đùa luôn mồm, nên dần dần cũng bớt vẻ sợ hãi lúc ban đầu, chàng mỉm cười, cái nụ cười mơ màng trong giấc mộng, rồi thong thả kể tiếp theo câu chuyện bỏ giở.

«Một buổi chiều, cách đây hai tuần lễ, một buổi chiều mưa dầm, gió may. Tôi ngồi ở cái đi-văng anh đương ngồi, Bức tranh để nguyên chỗ ngày nay, nghĩa là ở ngay trước mặt tôi. Tuy không lấy gì làm rét cho lắm, nhưng chả có việc gì nên tôi cũng đốt lò sưởi cho đỡ buồn.

Nhìn qua cửa kính ra hồ, mưa phùn che mờ mịt. Đằng xa xa những ngọn cây đường Cổ-Ngư lờ mờ ẩn hiện vào giữa quãng trời nước một mầu u ám, trông tựa tựa như một bức tranh tầu vậy.

Trong lò sưởi tiếng lửa reo, điểm tiếng tí tách của đống than hồng củi xoan . . .

Cảnh hồ dần dần lẫn vào trong đêm tối. Nghe qua cửa kính tiếng gió sẽ sẽ vù vù . , , lửa lò sưởi thấp thoáng chiếu ánh vào bức tranh . . . tôi thấy hơi nặng đầu . . . mỏi mệt . . .

bỗng . . . trời ơi ! . . . bỗng cô Bé nhìn tôi mỉm cười . . .

Trọng-Đức hỏi vội :

— Cô Bé nào ?

— Cô Bé trong bức tranh, rồi . . . rõ ràng mắt tôi trông thấy...tôi sợ rằng tôi mê, vội lấy tay nọ véo tay kia. . . thấy đau . . .»

Văn-Khôi cảm động không kể được nữa, ngồi cúi đầu lặng lạng.

Trọng Đức sốt ruột muốn biết chuyện vội hỏi : mắt anh trông thấy cái gì ?

— Tôi rõ ràng trông thấy người con gái trong tranh thong thả đứng dậy, rồi từ từ khoan thai, mỉm tủm tỉm cười, tiến đến chỗ tôi ngồi . . . tôi kinh hoảng kêu rú lên một tiếng ngất đi . . .

Năm ngón tay mát lạnh đặt vào trán tôi . . . tôi nghe mang máng như có tiếng dịu dàng bên tai :

— Em đây mà ! ông đừng sợ . . em Bé đây mà !

Tôi mở choàng mắt ngồi nhổm dậy . . . Bé đứng bên tôi, vẫn mỉm mỉm cười, rồi bảo tôi :

— Ông quên em rồi sao? em đến tạ ơn ông đây . . . thực ông thương em quá đỗi.

Mắt tôi không chớp, chú ý nhìn Bé, nàng quái lạ ! người thì chính người cô Bé mà tiếng nói, giọng cười thì lại là tiếng nói, giọng cười của cô Hồng

Rồi Bé trỏ ra phía hồ bảo tôi:

— Trời đẹp, ánh sáng trong thế kia mà ông ngồi sưởi à? Ông cùng em ra chơi thuyền đi.

Tôi ngước mắt nhìn qua cửa kính thì quả nhiên trên Bạch không còn ở trong cảnh u ám mưa phùn nữa. Trên rặng cây đường cổ-ngư, trăng rằm dịu dàng chiếu ánh xuống mặt nước hồ . . .

Bé cười bảo tôi:

— Thuyền em đi kéo lại chỗ bực rồi, ông chờ em đây một tí nhé.

Bé chạy vụt đi đâu chỉ độ một phút. Lúc trở về thì nghiễm nhiên là một cô con gái thôn quê, khăn áo nâu sồng, yếm thắt cổ tối đỏ tôi gặp ở chân đê sông Luống vậy.

Tôi ngắm Bé từ đầu tới chân rồi nói:

— Em ăn vận thế này trông cũng đẹp, nhưng trời rét mà em đi chân thế có lạnh không?

Bé sẽ nói:

— Không, em không lạnh. Giời có rét đâu mà em lạnh. Giời mát lắm!

— Nhưng giá em cứ để nguyên quần áo đẹp, anh yêu hơn

— Vậy anh chỉ yêu quần áo đẹp thôi à ?

— Thôi anh lỡ lời, em tha thứ cho . . .

— Mặc quần áo đẹp thì chỗ sao được đó?

Giọng nũng-nịu như trẻ con của Bé khiến tôi, nghe có cái cảm tưởng là lạ. Xưa nay tôi nói chuyện với phụ nữ kể cũng đã đủ hạng người, thân có, sơ có, trí thức có, ngu độn có, tân thời có, thủ cựu có, thành thị có, thôn quê có, thế mà chưa hề có cái cảm tưởng giòng giống như khi ấy tôi đứng trước mặt Bé. Mà có điều này thú nhất cho tôi, là hễ tôi ước sao thì được vậy liền. Như là tôi chỉ lo Bé cười nhe bộ răng đen ra thôi, thế mà khi cặp môi thắm kia hé ra phô ngay bộ răng trắng nõn ...,

(Còn nữa

HẢI-KHUNG

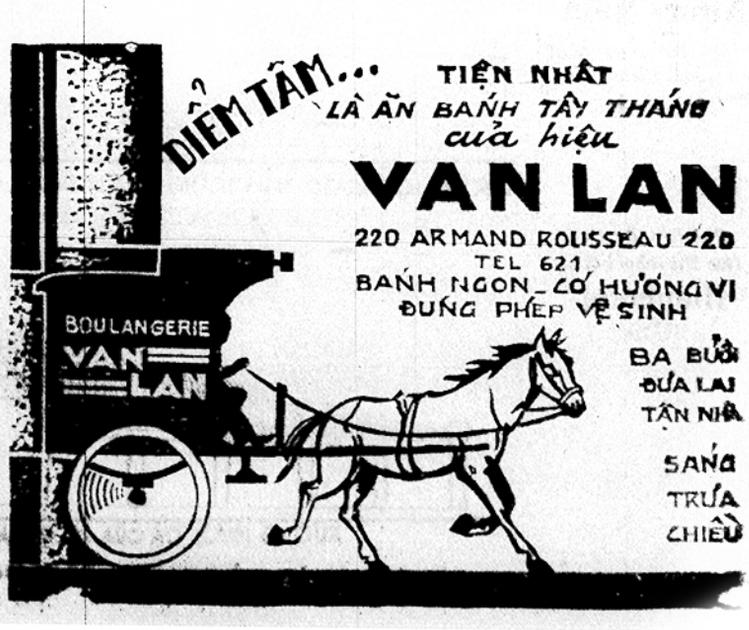

Ngọc có vết!

Tôi không ưa đánh tam cúc, nhưng nể bạn nhận một chán. Ngày tết, không cờ bạc thì không vui, và trong bọn có mấy cô con gái cũng chơi nên lại dễ vui lắm. Tiếc không có cô nào xinh, nên lâu tôi đâm chán đã bắt đầu ngáp như một ông nghị viên vậy.

Bỗng trong bọn có người nói :

— Kìa chị Thảo!

Cô Thảo, một người con gái rất đẹp, cái đẹp tươi tắn mà có duyên, ghé ngồi vào cái ghế bên cạnh giường, đưa mắt nhìn khắp mọi người. Lúc nhìn đến tôi thì dừng lại, cặp mắt trong dăm dăm, rồi sẽ cái đầu chào.

Từ lúc có cô Thảo đánh, thì tôi mới biết chơi tam cúc là có thú vị, nhưng nhiều khi tôi có đói phảo mà người ta lật đổi mã tôi cũng chui, nhiều khi tôi ạt quân sẹc lên lại xuống la tượng, làm mọi người cười ồ, — tôi thì bận nhìn cô Thảo, nên chỉ nghĩ đến chui.

Cô Thảo thì hình như đánh tam cúc thạo lắm, vừa ngồi một lúc đã được hai, ba đồng bạc, bao xu để bừa bộn trước mặt.

Người thì bảo cô chán có dỏ, người thì bảo cô đánh giỏi. Tôi không biết nói gì, nên cũng chêm một câu :

— Chân ấy to nhất!

Vừa nói xong thì thấy mọi người như cố nhịn không cười, còn cô Thảo thì mặt đỏ bừng, cái gầm xuống, nói vờ:

— Nào nhà cái gọi gì?

Tôi bỡ ngỡ không hiểu ra làm sao.

◆

Sáng! Lẻm sau, khi tôi dậy, điều thứ nhất là nghĩ ngay đến cô Thảo, tôi hỏi sẽ bạn :

— Này anh, cô Thảo người làng này?

— Phải, người làng tôi.

— Con ai thế?

— Con cụ Tuần làng tôi. Anh hỏi làm gì mà cẩn thận thế?

Tôi cười :

— Không có chuyện gì, thì hỏi vẩn vơ chơi, chả vì cớ gì cả.

— Hay anh lại mê rồi? Đẹp đấy chứ!

— Còn nói, sao lại người đẹp đến thế, tôi đã thấy nhiều người đẹp, nhưng nhìn lâu thì không thấy mũi hơi dẹt, càng thấy mói hơi giầy. Nhưng cô Thảo! hôm qua tôi có đánh gì đâu, tôi chỉ nhìn thôi, càng nhìn càng thấy

đẹp, cái đẹp hoàn toàn, không có thể chê vào đâu được.

Tôi khao khát, muốn nhìn mặt cô lần nữa, hễ bạn rủ đi chơi trong làng thì tôi vui vẻ đi ngay. Nhưng chỉ thấy đến chơi nhà khác, khi đi qua một cái cổng gạch, bạn tôi chỉ tay nói :

— Đây là nhà cụ Tuần, nhà cô Thảo...

Nhưng bạn tôi không vào, rủ sang chơi nhà khác, thỉnh thoảng lại nhìn tôi mỉm cười, như có ý gì. Tôi bực mình, hỏi :

— Sao anh cười luôn thế?

— Anh muốn tôi vào chơi bên cụ Tuần phải không? Thì vào!

Nhưng bạn tôi nghĩ một lúc, rồi nói:

— Không nên.

Tôi lại thất vọng, giận giỏi bảo bạn:

— Anh như có điều gì muốn giấu tôi; thật ra, chẳng qua tôi thấy người đẹp, thì muốn nhìn, muốn ngắm như ngắm một bức tranh vậy, chứ anh nghĩ như tôi, tứ cố vô thân, kiếm lấy miếng ăn còn vất vả, đâu dám nghĩ đến một cô con gái con cụ Tuần, đã đẹp lại sang, tôi nào dám hy vọng điều gì.

— À ra, anh giận tôi sao?

— Không, nói để anh rõ rằng ý tôi cốt nhìn người đẹp, được nhìn xuống là vui rồi, anh làm như anh sợ tôi nghĩ ngông cuồng nên phải cản đi.

— Anh không hiểu tôi, anh giận tôi, thì cứ giận, tôi xin chịu nhưng vào nhà cụ Tuần, thì tôi nhất định không vào.

Tôi cần muốn xem lại một cô Thảo lần nữa, hai lần nữa, mãi mãi, dầu không có hy vọng gì. Tôi trốn bạn, tìm đến cổng nhà cụ Tuần. May quá gặp ngay cô Thảo đi lễ tuần về.

Ban ngày, trông rõ mặt lại càng đẹp bội phần, tôi ngả mũ chào, cô cũng nghiêng đầu hơi mỉm cười chào lại. Giá tôi nhìn được mặt cô ta rồi lấy làm thỏa nguyện, đi về ngay thì không sao, nhưng tôi lại hơn, quay mặt nhìn theo cô, ngắm cô từ đầu đến chân, bỗng tôi tưng hửng như người thất vọng, như người mới được vật quý, nhỡ tay đánh vỡ mất: ra cô Thảo của tôi đau chân, hai cái chân cô to bằng hai cái chân voi.

Bấy giờ tôi mới hiểu vì cớ gì khi đánh tam cúc, tôi nói « chân cô to » họ cười rũ, vì cớ gì bạn tôi không muốn cho tôi nhắc lại cô Thảo.

○

Khi tôi về nhà bạn, bạn thấy tôi có vẻ thất vọng, hỏi ngay :

— Anh lại trốn tôi sang nhà cụ Tuần rồi chứ gì?

Tôi lắc đầu nói :

— Tại tôi không nghe anh!

— Ai bảo anh không nghe tôi. Anh muốn tưởng có người hoàn-toàn, tôi cố để cho anh tưởng thế. Tôi không muốn anh thất vọng, sợ anh giông cả năm. Bây giờ...

— Phải, bây giờ tôi mới biết ở đời chỉ thoáng qua thì còn hay, chứ nếu tìm cho biết rõ thì bao giờ cũng thất vọng.

Về sau, mỗi lần tôi gặp người đẹp, thì tôi chỉ nhìn thoáng qua.. tôi nghĩ đến cô Thảo.

ĐẢO-SƠN

Cửa hàng bán
Nước Mắm
32 phố Bờ Sông hàng Nâu (quai Clémenceau)
Hanoi

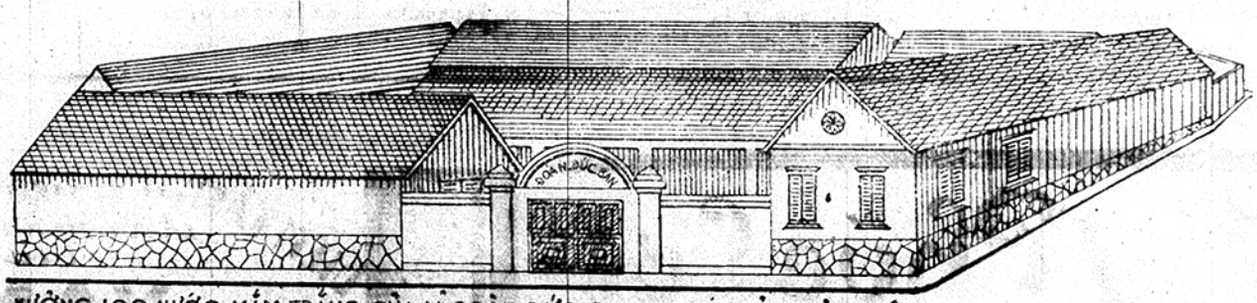

XƯỞNG LỌC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN-ĐỨC-BAN TẠI CÁT-HẢI QUẢNG-YÊN

Phố Bến lầu thuy
Rue Maréchal Foch,
Haiphong

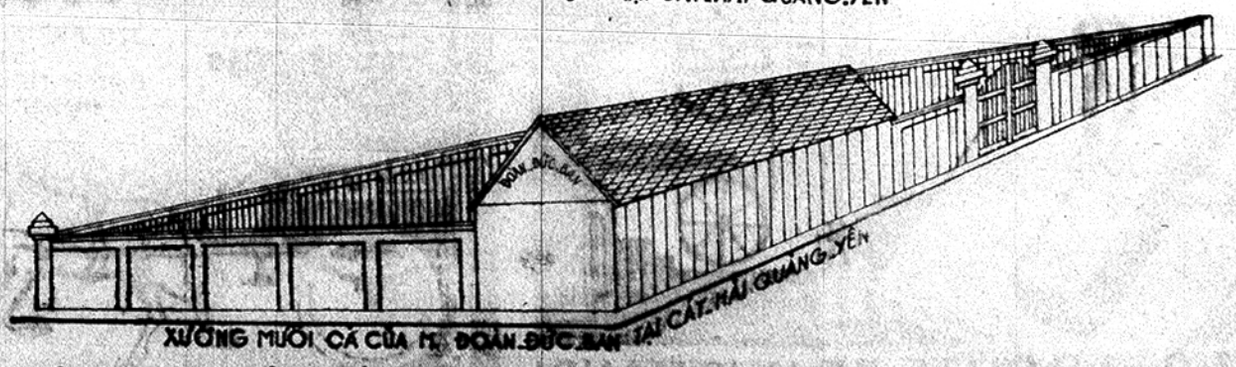

XƯỞNG MUỐI CÁ CỦA M. ĐOÀN-ĐỨC-BAN TẠI CÁT-HẢI QUẢNG-YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. Đoàn Đức-Ban quản trị lấy

VUI CƯỜI

CUỘC THI TRUYỆN « VUI CƯỜI »

Bắt đầu từ số 23 bản báo mở một cuộc « thi cười » Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng

Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo để thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi giòng.

Xin để chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo biếu.

CUỘC THI TRANH KHÔI HÀI

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng:

Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 13 phân, chiều cao 10 phân, có lời chú thích hay không cũng được, miễn là buồn cười.

◆

Mấy lời phân trần

Có nhiều người hoặc bắt chước chuyện cũ hoặc dựa theo chuyện cũ hay chuyện nước ngoài mà làm bài «vui cười» Trừ một vài chuyện đã phổ thông ai cũng biết còn thì không tài nào mà kiểm xoát cho khắp được, Vì lẽ ấy nên những bài nào hợp phong tục Annam mà có vẻ tân kỳ, đặc biệt, thì bản báo cũng cho là trúng cách.

Phong-Hóa

◆

Danh sách những người dự thi Ô. Ô.—N. H. K. Ferblanc Hanoi : 123 bài — N. T. K. Tiên du Bắc-ninh : 2 bài — V. D. D. Clanceaulme Hanoi : 2 bài— N. V. T. Hồng - phúc Hanoi ; 2 tranh— P D N Thư trì Thái - bình : 8 bài — K S Tasses Hanoi : 4 tranh — V V T Voiles Hanoi : 1 bài — T T M Hòa-mã Hanoi : 2 tranh— N V P Sup Hưng-yên : 2 bài— Khúc khích D V T Cao-bằng : 5 bài — L T Mao-khê : 4 bài— D T H Mandarine Hanoi : 3 bài — M T. P K S Rte Hano Sơn - tây : 4 bài — D H Courbet Hải phong : 2 bài T M C Doumer Hai-phong : 3 bài, 2 tranh —X C Papier Hanoi 3 bài — Cả Nhẳng Kiếu-an : 5 bài — L V T Teinturier Hanoi : 2 tranh —N S H Yên thái Hanoi : 6 bài — N X H Caruot Hanoi : 2 bài — T Q sách Ninh : 2 bài — N V D Huê Hanoi ; 3 tranh— N C T Chapeaux Hanoi ; 2 tranh. Cu-cao T ; 3 bài — D V C đit D N Qui-nhơn ; 5 bài, 1 tranh — T V T Phủ-lý ; 1 bài — H K T Carreau Hanoi ; 3 tranh — T V A Sinh Từ Hanoi ; 3 tranh.

●

Của X.H. Hanoi

Nhanh trí khôn

Một t hầy thừa tính hay hót quan những khi ngồi rỗi hay kiếm những câu chuyện « làm quà » không đâu. Một hôm vắng việc, thầy muốn làm quà cho quan một vài chuyện, nhưng nghĩ mãi chẳng được câu gì mà « tán » cả. Bỗng một con nhện từ trên xà nhà theo sợi tơ vương xa xuống.

— Bẩm quan, áo quan... Chưa nói rất lời thì con nhện đã theo sợi tơ vương mà leo lên xà nhà mất. Thầy thừa không biết nói gì nữa, đứng quay mặt ra đường thấy một cái xe cút kít đương xe một cái áo quan, thầy thừa liền chỉ tay ra đường mà nói tiếp:

— Bẩm quan, cái áo quan kia chắc xe đến nhà người chết!

●

Của Đ.V.C. Qui Nhơn

Không, tôi có xem đâu

Bà Bác viết thư cho bạn, đương viết thế thì có cô Hai xem trộm sau lưng. Bác mới viết vào thư : Thôi xin lỗi bạn, để lần sau tôi sẽ viết thêm vì lần này có cô Hai rình xem trộm.

Cô Hai lật đật chạy ra trước mặt bà Bác mà nói; ồ! nào tôi có xem đâu!

●

Của Đ.V.C. Qui-nhơn

Có chứ

Mẹ — Con ăn bánh có cho em con không?

— Thưa mẹ có, con có cho nó miếng giấy gói để nó xem hình cho vui.

●

Của Đ C T Rue Pav Noirs Hanoi

Ngày sinh nhật

Một đôi uyên ương tân thời đương cùng nhau tri kỷ, Mợ vùng nhớ ra, nũng nịu gục đầu vào vai cậu mà thỏ thẻ:

— Cậu có nhớ hôm nay là bao nhiêu nhỉ? Và là ngày gì không?

— Hôm nay là 13 tây chứ gì mà là chủ nhật, mợ lại muốn đi Bách-thú phải không?

— Không, em muốn cậu đi gô-đa mua cho em cái gì, vì hôm nay là ngày sinh nhật của em, cậu quên rồi à?

— Tôi vẫn nhớ, nhưng muốn đổi lại vào ngày khác, ước gì mợ để vào ngày 31 thì hay lắm.

◆

Của T V T Ha-nam

Cái lông của cháu

Độ lên 6 mà còn ngây ngô.—Một hôm chú Độ chỉ vào đám « lông mày » của Độ hỏi :

— Cái gì đây?

— Cháu không biết.

— Đấy là « lông mày ».

— Hôm sau hỏi lại Độ :

— Cái gì đây?

— Cái lông của cháu đấy ạ.

Của L C Mao-khê

Hỏi thăm đường

Một chú khách mới ở Tầu sang, bập bẹ mấy tiếng annam, đến Hà-thành hỏi thăm một cậu bé:

Chú khách. — Tôi đi ra hàng Pồ đường này được không?

Cậu bé. — Sao lại không được, ai cấm?

●

Của Đ V T Cao-bằng

Hỏi đường

Một người có tính hay hỏi trống không. Một hôm, đi đường hỏi một người đi trở lại rằng: « đi về làng X, đi đường nào gần hơn?

Người kia ung dung trả lời ; « thử đi cả hai đường, đường nào gần hơn thì sẽ biết. »

◆

Của C N Kiến-an

Khôn mà không ngoan

Trò Nguyễn-văn-Ba muốn nghỉ mà không biết làm thế nào được. Nghĩ mãi được một kế bèn ra nhà giây thép gọi tê-lê-phôn cho ông đốc trường :

— Allo! allo! ông đốc trường X phải ĩ không?

— Phải, ai đấy?

— Thưa ông, tôi muốn xin phép ông cho thằng bé cháu tên là Nguyễn Văn-Ba nghỉ vài hôm, ông làm ơn cho cháu phép.

Vàng được cháu ở lớp nào?

— Thưa ông, tôi ở lớp nhì ạ.

— Ông ấy à?

— Ấy chết, thưa thầy con quên ạ.

■

Của N H K Rue Ferbl Hanoi

Sự thật mất lòng

Thầy giáo hay có tính quát to.

Trò hỏi; thưa thầy « ta mère » là gì ạ?

Thầy quát :

— Là mẹ mày ;

Trò òa lên khóc.

■

Mua một biếu một

Trước cửa hiệu « trẻ tầu » chú khách đứng mời những người đi qua lại ;

— Mời các ông, các « pà » vào mua tẻ, mua một « piếu » một.

Thấy rẻ, một bà vào mua vài trăm gói để về ban lẻ. Mua xong, hiệu không biếu gói nào. Người mua đòi :

— Còn mấy trăm gói trẻ biếu của tôi đâu?

— Không được nã, mua một thì mới « piếu » mua nhiều không « piếu »

◆

Hỏi thăm

Cụ lý nhà quê, ra Hanoi chơi. Gặp một cậu cũng mới ra tỉnh lần này là một, ông cụ hỏi thăm:

— Cậu làm ơn bảo tôi « vườn bách thú » ở đâu?

— Thưa cụ, cụ hãy bảo cháu về « trại hàng hoa » đi đằng nào thì cháu sẽ dẫn cụ đến « Bách thú », vì thầy cháu dặn rằng Bách thú ở trại hàng hoa.

Tranh dự thi — Số 17

Hai điệu âm nhạc rất thịnh hành của người mình

Lưu-Thủy và Hành-Vân

TA TÂY

Xưa nay hàng hóa gì của ta làm cũng có phần kém hàng của tây nhưng áo pull'over của hiệu Cự - CHUNG dệt có phần xuất sắc chẳng kém hàng của tây chút nào.

CỰ - CHUNG

68 Rue de la Citadelle Hanoi

LỐI THƠ MỚI

Trong số báo 14, Phong-hóa đã bàn về những chỗ không hay, không hay vì bị bó buộc vào trong khuôn sáo của lối thơ đường luật. Tác giả bài ấy kết luận rằng « bỏ luật, niêm, đối, bỏ điển tích, sáo ngữ, nghĩa là tóm tắt, dùng bắt chước cổ nhân một cách nô lệ. Thơ ta phải mới, mới văn thể, mới ý tưởng ».

Nay bản báo nhận được bức thư của cô Liên-Hương đề gửi cho ông Phan Khôi, nói về lối thơ điệu mới của ông, ý tưởng có nhiều chỗ giống với ý tưởng bản báo. Vậy bản báo vui lòng đăng lên mục văn học và sẽ lục tục đăng các bài thơ mới của các bạn thi nhân. Sau đây, xin đăng bài thơ của ông Phan Khôi và mấy bài của ông Lưu-trọng-Lư mà cô Liên Hương có gửi kèm với bài bình luận của cô, để giới thiệu với độc giả một lối thơ mới.

Phong-Hóa

●

Bức thư ngỏ cùng Phan-Khôi Tiên-sinh, sau khi đọc bài « Một lối thơ mới trinh — chính trong làng thơ ».

Phan Tiên sinh,

Cách đây đã lâu, Tiên sinh có đưa trình chính giữa làng thơ một lối thơ mới. Tôi đọc bài ấy, rồi tôi cứ đợi mãi, đợi mãi mà sau Tiên sinh không thấy có ai nối gót theo, mà chính Tiên sinh hình như cũng không buồn giở đến việc ấy nữa. Thế là thôi. Cái « của mới » ấy có lẽ chưa thích hợp với đời này. Mấy muôn độc giả đã yên trí như vậy, mà hẳn Tiên sinh cũng đã từng chau mặt giậm chân mà nói rằng : « Thôi, không ai ưa thì ta xếp nó lại đã, đợi khi khác ta lại mang ra ». Thưa Tiên sinh đợi khi khác, khi nào nữa ? Thi ca ta ngày nay đương lúc ngắp ngoải, không còn có lấy một chút sinh khí. Nếu không soay phương cứu chữa gấp, thì ôi thôi, còn chi là tính mạng của thi ca ? Đừng có nói láy lắt như vậy Tiên sinh ạ ! Nếu Tiên sinh cứ giữ mãi cái thái độ tiêu cực ấy thì bọn thi nhân « rồng tuếch » kia còn cứ ca đi hát lại những câu sáo hủ nghìn xưa mà không thấy nở ra được những bậc thi nhân chân chính.

Hẳn Tiên sinh cũng đủ hiểu rằng, những bậc chân thi nhân không bao giờ lại chịu đứng trong cái « lãnh thổ » hẹp hòi ngột ngạt, mà có thể đưa tâm hồn người ta lên tận mấy xanh phăng phắt trên những sự nôm na, phàm tục, vật chất hàng ngày.

Những nhà chân thi nhân, thà là chỉ « rung động » (vibrer) trong mình mình chớ không chịu xuất phát ra ngoài, mà để cho những cái niêm luật khắc khổ, làm « dẹt » mất cái hồn thơ lai láng mênh mông. Người ta thường khen Anatole France Tiên sinh trọn đời giữ được cái cốt cách thuần tuý của thi nhân, chính là vì lẽ đó. Trong thi giới ta dễ thường được mấy người như thế ? Phần nhiều nhà thi nhân cần phải xuất phát ra ngoài để cho nỗi lòng được nhẹ nhàng, hể hả.

Nếu cứ phải uốn nắn theo khuôn khổ chật hẹp, như hiện tình thi ca nước nhà, thì họ phải thất vọng biết dường nào ! Vậy ta còn ngần ngừ gì nữa, mà không mở rộng cái « lãnh thổ » kia ra, để mặc sức cho họ đem những cái thiên tài phú bẩm ra mà đua bơi vùng vẫy. Làm vậy, hoặc giả có kẻ hoài nghi mà bảo rằng : « Phóng túng buông lung quá rồi thành ra lộn sộn, mất cả nề thơ ». Trong cái lúc quá độ, ắt phải như thế, có buông lung, có phóng túng mới có thể phát triển hết những cái rất hay, rất quí, rất đẹp trong mình, tuy có chiều lộn sộn, nhưng một ngày kia thành thực rồi, sẽ trở vào trong những cái nguyên tắc lề lối, rộng rãi hơn, tự do hơn.

●

Dám khuyên Tiên sinh nên mạnh dạn một lần nữa mà tiến lên đường.

Cái lối thơ mới của chúng ta là đương ở vào cái thời kỳ phôi thai, thời kỳ tập luyện, nghiên cứu. Không biết rồi đây nó có đi được đến chỗ thành công, hay là nửa đường mà bị đánh đổ ! Đó là sự bí mật của lịch sử văn-hoa mai sau ! Dầu thế nào đi nữa, nó cũng có cái giá trị là giúp cho sự tự do phát triển của thi ca, đưa thi ca đến một chỗ cao xa rộng lớn, nó như thúc giục, như khêu khích, như kêu gọi nhà thi nhân ra làm một cuộc cách tân, dầu có thất bại, thất bại vì lòng mong ước quá cao, thì nó cũng đã hiến cho ta một cái công lớn : nó chính là một tiếng chuông cảnh tỉnh làng thơ giữa lúc đương triền miên trong cõi « chết ».

Trong lúc ban đầu mà đã vội mong ước có những tay « thầy thợ » chơn chỉnh (véritables maîtres) thật là không thể nào được. Nhưng trái lại, nếu có ai xem thường những người sáng kiến ra cái lối « thơ mới » kia, tưởng e cũng đắc tội với tiền đồ văn học của nước nhà lắm vậy.

Cô LIÊN-HƯƠNG
(Fai-Foo)

THƠ MỚI

Tình già

Hai mươi bốn năm xưa, một đêm vừa gió lại vừa mưa.
Dưới ngọn đèn mờ, trong gian nhà nhỏ.
Hai cái đầu xanh, kề nhau than thở :
— Ôi đôi ta, tình thương nhau thì vẫn nặng.
Mà lấy nhau hẳn là không đặng.
Đi đến nỗi, tình trước phụ sau
Chi cho bằng sớm liệu mà buông nhau.
— Hay ! mới bạc làm sao chớ ?
Buông nhau làm sao cho nỡ.
Thương được chừng nào, hay chừng nấy.
Chẳng qua ông trời bắt đôi ta phải vậy.
Ta là nhân ngãi, đâu phải vợ chồng,
Mà tính việc thủy chung ?

Hai mươi bốn năm sau. Tình cờ đặt khách gặp nhau,
Đôi cái đầu đều bạc.
Nếu chẳng quen lưng, đố nhìn ra được.
Ôn chuyện cũ mà thôi. Liếc đưa nhau đi rồi.
Con mắt còn có đuôi.

Phan-Khôi

●

Đẩy đình một con thuyền,
Trăng lên đầu ngọn núi.
Đối cảnh với người yêu,
Cầm tay tôi gạn hỏi :
« Mộng Vân ơi ! vũ trụ ngó bao la,
Nên cười hay nên tủi ? . . .
Lặng lặng tự Hằng Nga,
Vẫn nhìn tôi mà chẳng nói.

Lưu-Trọng-Lư

●

Trên bãi biển
Giấc mộng tình

Thừa lương, khách đã vắng.
Trời nước mênh mông, duy còn có bốn mắt nhìn nhau lặng.
Trên cát, vô tình, vạch chữ : Vân,
Ta vạch vừa xong, sóng xóa dần . . .
Mỉm cười, Vân sẽ nói :
« Người yêu Vân hỡi !
« Sao người lại quá điên ?
« Thân này cũng giệt, nữa còn tên ? »
Hẳn tưởng nghìn thu, nhờ bãi cát,
Tan tác, nào hay, vì sóng bạc.
Cuộc trăm năm đừng có đa mang.
Tình nhân chung kiếp da tràng

Lưu Trọng-Lư

◆

Lại nhớ Vân

Hôm nay dạo lại bờ thần,
Nhìn đám mây chiều, lại nhớ Vân,
Này mây hỡi ! mây chiều hỡi !
Đứng lại đây, chờ ta với.
Theo dấu chim xanh,
Rẽ lối trời tình,
Cậy cùng dì gió,
Tìm nơi Vân ở.
Chờ lúc nàng tựa song thưa.
Ngang trời, tạ đổ trận mưa.
Trong cánh song, nàng ngồi ủ dột,
Trên lầu tiêu, mưa kêu thánh thót.
Kêu rằng : « Vân nương hỡi Vân nương.
Mưa nay, là lệ người thương ».

Lưu Trọng-Lư

○

Vì sương thu đổ

Thế giới bên mình tây lây say.
Một nàng nằm nỉ với gốc cây.
Lần đần từng trên còn vừng bạc,
Ôi ! cái đẹp nghìn thu, huống vì ai thắc mắc.
Lặng im nàng đếm giọt sương gieo.
Cùng với sương thu, lệ nhỏ theo . . .
Nương bóng nguyệt rẽ lau tìm tới.
Tới tận nàng, cầm tay tôi hỏi :
— Lệ hỡi lệ, vì ai lệ sụt sùi ?
Vân hỡi Vân, vì ai Vân ngậm ngùi ?
Nếu phải vì ta, mà thổn thức,
Ta sẽ vì Vân lau hạt ngọc ?
— Ô hay ! sao buộc lấy mình.
Em buồn, há chỉ vì anh ?
Này anh hỡi, kẻ tai em gan nhỏ :
Hồ lệ đây, vì sương thu đổ ».

Lưu Trọng-Lư

◆

Gượng vui

Ngày xuân vừa nở hoa.
Cô phải rời đi xa.
Bao giờ trở lại, tôi không hay.
Tôi có hẹn cô sáng hôm nay,
Gặp nhau lần chót cho khỏi nhớ.
Kẻo rồi đây, biết bao giờ lại gặp gỡ !
Tôi đứng đợi cô giưới gốc mai.
Chung quanh tôi hoa trắng rụng tơi bời.
Cô lững thững đến, mặt hoa tươi cười...
Cô vui là vui gượng đấy thôi.
Chứ lòng tôi đau.
Thì có lẽ đâu . . .
Thôi, cô giấu tôi làm sao được ?
Vạt áo kia vì đi qua vườn sương ướt.
Hay vì thương tôi, thương nỗ, lúc phân chia.
Mà ướt đầm như kia !

Tân Việt

●

Cái vui ở đời

Một buổi sáng mùa hạ,
Công việc đã xong, người nhàn nhã.
Ngoài vườn vắng.
Giải sen, hoa lốm đốm trắng.
Mấy gốc hoàng lan hương đưa ngát,
Trên con đường mát,
Ánh nắng như thêu hoa.
Tiếng chim khuyên như sinh ca.
Nóc nhà gạch đỏ tươi.
Hôm nay mới thấy có cái vui.
Sống ở đời.

Tân-Việt

◆

Ngày xuân vắng khách thơ

Năm vừa rồi,
Chàng cưng tôi.
Nơi vùng Giáp Mộ.
Trong túp lều cỏ,
Tôi quay tơ,
Chàng ngâm thơ.
Vườn sau chim giục giã.
Nhìn ra, hoa đua nở.
Dừng tay, tôi kêu chàng :
« Này này bạn ! xuân sang »
Chàng nhìn xuân, mặt hớn hở,
Tôi nhìn chàng, lòng vẩn vơ.
Rồi ngày lại ngày.
Sắc mầu phai.
Lá, cành: rụng,
Gian nhà : trống.
Xuân đi,
Chàng cũng đi.
Năm nay . xuân . còn trở lại !
Người xưa không thấy tới . . .

Thanh-Tâm

Xin mách dùm

Trong các người An-nam làm xe, chỉ có hiệu An Thái số 21 phố Nguyễn trọng Hiệp Hanoi mới có xưởng rộng rãi đủ thợ đồng, thợ rèn và thợ sơn.

Công việc làm cẩn thận giá phải chăng. Đủ đồ phụ-tùng và chambre lốp, vải lọp mui, vải dưa làm ô-tô và xe tay giá rất rẻ.

KIÊNG

(Hài kịch hai hồi hai cảnh)

KHÁI-HƯNG soạn

HỒI I

Hôm ba mươi tết

Mợ (nũng nịu) — Sáng mai năm sớm, cậu phải kiêng cho em đấy nhé!

Cậu — Mợ gàn lắm! Kiêng với kheml

Mợ — Thôi! Tôi biết cậu rồi! Cậu văn minh!..

Cậu — Tôi cũng biết mợ rồi! Mợ hủ lậu!

Mợ — Hừ! Hủ lậu!.. Có kiêng có lành chứ!.. Thế cái nạn ô-tô đâu năm, cậu không nhớ à?

Cậu — Nạn ô-tô nào?

Mợ — Cái nạn ô-tô xuýt chết trưa hôm mồng một đầu năm nay, chúng mình về quê mừng tuổi thầy mẹ ấy mà!

Cậu — Ừ! Thế sao?

Mợ — Cậu có biết tại sao sảy ra sự rủi ro ấy không?

Cậu — Tại hôm ấy giời mưa giăm mà tài xế của mình lại tay lái non chứ sao?

Mợ — Không! Không phải! Chỉ tại vừa sáng bảnh mắt cậu đã kêu: *Chết chửa!*

Cậu (cười ngặt, cười nghẹo): — Ấy! Vì tôi kêu chết chửa nên mới chưa chết, nếu không thì đã chết ngoẻo rồi còn đâu!

Mợ — Cậu chỉ nói dỗn! Lại điều này nữa: cậu có biết tại sao suốt năm nay chúng mình cãi nhau luôn luôn không?

Cậu (cười) — Tại mợ cứ ương-ương, gàn gàn quanh năm chứ gì!

Mợ — Cậu ương gàn ấy có được không!

Cậu — À tôi hiểu rồi! Tại hôm mồng một tết mợ cứ cau-có mắng đầy tớ...

Mợ — Không phải! Tại sáng hôm mồng một cậu buột mồm nói: *Khỉ quá!*

Cậu — Nói khỉ quá thì sao lại có liên can tới sự cãi nhau được?

Mợ — Đã nhăn nhó như khỉ thì giữ sao được khỏi cãi nhau.

Cậu — Còn gì nữa, kể nốt đi.

Mợ — Lại sáng hôm mồng hai, trong khi tôi đi lễ chùa, cậu bắt nó quét nhà.

Cậu — Nhà bẩn ngập những xác pháo chẳng quét để mà thờ!

Mợ — Ấy thế, quanh năm buôn bán mới lỗ lỏng chỏng.

Cậu — Khổ lắm, mợ gàn lắm.

Mợ — Tôi gàn mặc tôi, Nhưng thế nào mai cậu cũng phải kiêng cho tôi đấy. Không có thì khổ với tôi.

Cậu — Vâng, thì kiêng. Còn kiêng điều gì mợ giặn nốt cả đi.

Mợ — Khi mới dậy, cậu nên mặc áo đen, hay áo gấm vào ngay, chứ đừng vận áo trắng, và cậu lúc nào cũng vui tươi chứ đừng buồn rầu.

Cậu — Hết rồi chứ. Tôi nhắc lại những điều phải kiêng cho mợ nghe, hễ thiếu thì mợ bảo nhé... Nhưng mà chả chơi, để tôi lấy bút mực ghi cẩn thận, *(cậu vừa đọc vừa chép vào một quyển sổ nhỏ)*:

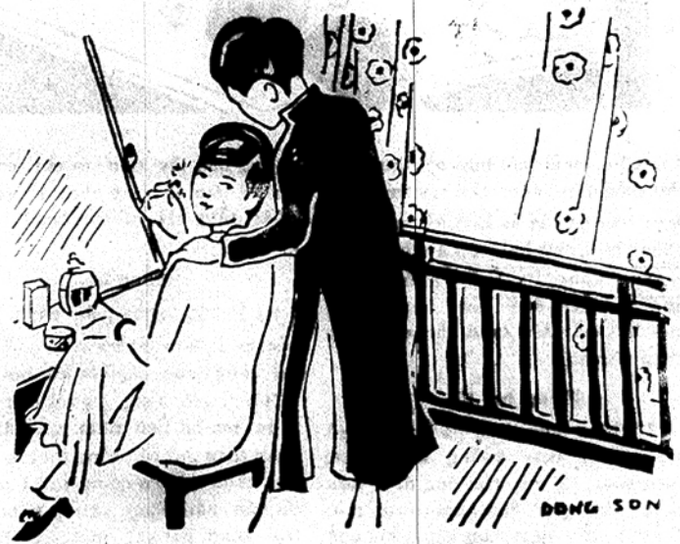

Một là: Không được kêu: Chết chửa, sợ mắc nạn ô-tô.

Hai là: Không được nói khỉ quá, sợ quanh năm vợ chồng cãi nhau.

Ba là: Ba ngày tết không được quét nhà, sợ buôn bán lỗ vốn.

Bốn là: Tết không được mặc áo trắng, sợ... sợ gì mợ?

Mợ — Cậu điều mãi.

Cậu — Không, tôi có điều đâu! Vậy: bốn là: tết không được mặc áo trắng, sợ... sợ xảy ra sự không hay, phải không mợ?

Năm là: Phải vui cười, không được mếu máo: sợ khóc quanh năm, phải không mợ?

Mợ — Không biết.

(Rồi xuống nhà)

HỒI II

Sáng mồng một tết

Mợ (ngồi đánh phấn ở bàn rửa mặt, quay lại nói với cậu còn nằm ở giường): Năm mới, mong cậu vạn sự như ý!

Cậu — Ý tôi chỉ muốn ngủ xuốt ngày. Vậy chắc trong một vạn sự mợ để tôi được sự ấy như ý!

Mợ — Ấy! năm mới phải dậy sớm cho may mắn chứ.

Cậu — Vâng, thì dậy cho may mắn. *(Rồi vội mở túi lấy quyển sổ con mở ra đọc)*:

Bốn là tết không được mặc áo trắng. Thì mặc áo đen. *(vận áo đen đứng dậy, ra chỗ mợ ngồi, vỗ lên vai nói)*: Năm mới chúc mợ cuối năm sinh em giai.

Mợ (cố giữ tươi cười) — Năm mới, sao cậu lại vỗ vai em?

Cậu — Kiêng cả vỗ vai à? Sao hôm qua, mợ không đọc cho tôi chép?

Mợ — *(vẫn tươi cười)* Năm mới không nên đùa, phải đứng đắn chứ.

Cậu — *(làm bộ ngơ ngác)* Thực mà. Tôi đã chép cẩn thận đủ cả những điều kiêng. Đây sổ đây, mợ mở ra mà xem, không có nói kiêng vỗ vai mà.

Mợ — *(cười gượng)* Hôm qua, không chép, nhưng cậu chiều em cậu cứ kiêng cho.

Cậu — Vâng thì kiêng. Mợ bằng lòng nhé.

Mợ — Mời cậu đi rửa mặt.

Cậu — Nào có thằng nỡm nào nó thò mặt lên đâu?

Mợ — Ấy, cậu lại quên rồi.

Cậu — Quên gì?

Mợ — Sao cậu không kiêng?

Cậu — Kiêng cả chữ nỡm à? *(mở sổ đọc thực nhanh)*:

Một là chết chửa, hai là khỉ quá, ba là quét nhà, bốn là áo trắng, năm là mếu-máo. *(Rồi quay lại mợ, nói)*: Đấy mợ coi không kiêng nỡm.

Mợ — *(tức quá, nhăn mặt, và buột mồm nói)*: Tôi cũng đến khổ với cậu. động một tị thì mở sổ.

Cậu — Ô kia, mợ nhăn nhó kia, kiêng. Mà sao mợ lại nói khổ quá.

Mợ — Nhưng cậu trêu tức tôi, làm tôi phải phát cáu.

Cậu — Kia sao mợ lại phát cáu, năm mới phải vui cười chứ.

Mợ — Giời ôi! gàn ơi là gàn... Năm mới người ta, làm người ta giông quanh năm mất thôi.

Cậu — Có mợ làm giông tôi thì có, sao năm mới mợ đã kì kèo tôi mãi thế?

Mợ — *(tức uất lên)* Khốn nhưng mà cậu làm tôi đến chết mất.

Cậu — Kia, mợ kêu chết *(đọc)*: một là không được kêu chết chửa, sợ mắc nạn ô-tô.

Mợ — *(thấy chồng đọc, cau mặt)*: Rõ khỉ.

Cậu — *(nghiêm nhiên đọc)* Hai là không được nói khỉ quá, sợ quanh năm vợ chồng cãi nhau.

Mợ — *(giận quá phát khóc, bỏ chạy xuống nhà dưới)*

Cậu — Mợ... Mợ... sao mợ lại mặc áo trắng? Hãy vận áo đen vào đã, rồi đi đâu hãy đi.

Cậu — *(ở lại một mình trong buồng ôm bụng cười rũ rượi)*...

Hạ màn

KHÁI-HƯNG

11 Janvier 1933

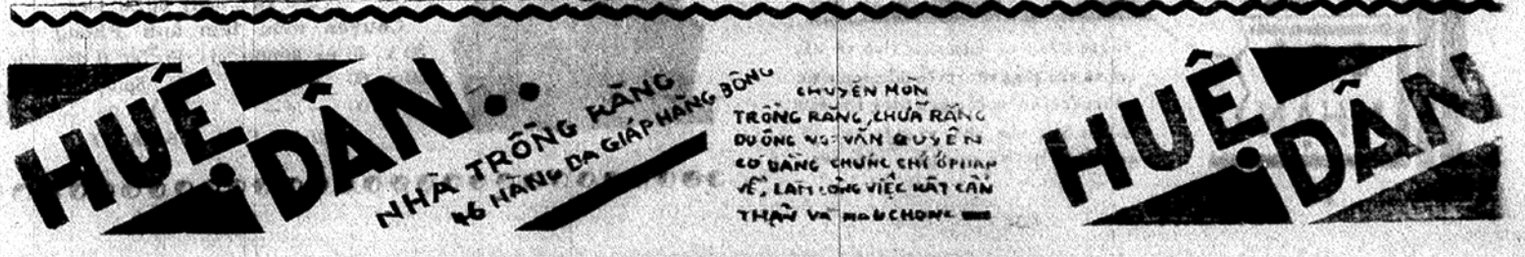

CHÍNH THỨC XE CỦA PHÁP

MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CẢ

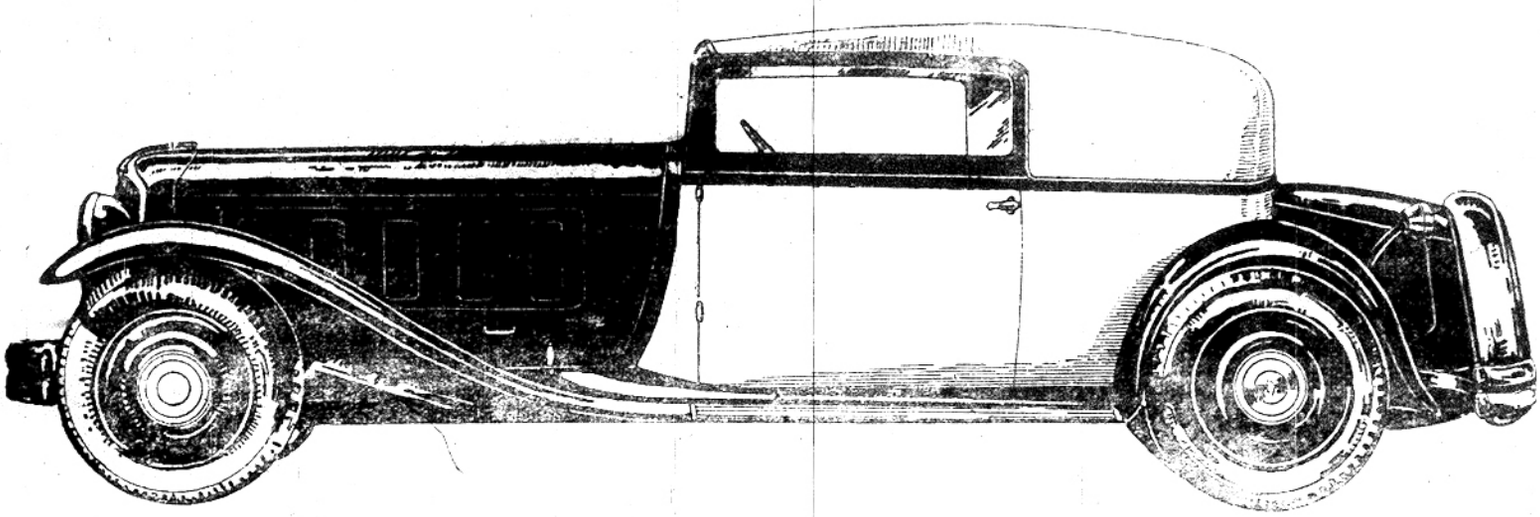

Xe Nerva Sport

hiệu RENAULT

8 máy một hàng

STAI

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN

Ba Ếch ăn Tết

Ba mươi tết.

Ba Ếch xoa tay, nhìn chung quanh mình, lấy làm vui sướng lắm. thỉnh thoảng lại giở hộp thuốc lá ăng-lê, lấy một điếu, bút một hơi giải rồi tủm tỉm cười một mình. Vợ đương xửa lại đĩa bồng, nhìn thấy chồng ngồi ung dung, ngứa mắt muốn nói nhưng lại ngập ngừng như còn nề

Ba Ếch thấy sắc mặt vợ khác, biết ý, giả vờ nhìn lên bàn thờ, ngắm cành hoa đào khẳng khiu trên miệng lọ độc bình, con mắt lại ra ráng nghĩ ngợi, rồi cười mà bảo vợ:

— Này mợ em, chưa có thủy tiên·

— Ờ... mà lời đã bảo cậu biết mấy mươi lần,cậu cứ ngồi như ông Hạng!

Nói được một câu đay chồng. như hả được cái uất ức ban nảy,bà vợ dịu nét mặt đưa cho chồng thìa khóa lấy tiền mua hoa.

Ba Ếch qua hàng Đào, vào hiệu mua chùm nho ăn, rồi rẽ vào người anh em. Thấy bạn đương bỳ hoáy rửa mấy củ thủy tiên, ba Ếch nhìn qua rồi nức nở khen đẹp, ông bạn trong lòng thư thái, nói:

— Ấy nhà tôi nó tỉa đấy!

— Bác gái khéo tay quá, chỉ có nhà tôi là đoảng vị,tỉa có năm củ, mà đã nở cả năm, làm tôi ba mươi tết rồi, còn phải đi xắm thủy tiên.

— Thôi bác đừng vẽ nữa, mua bây giờ thì còn củ nào đẹp, tôi tỉa hơn hai mươi củ, bác trọn lấy dăm củ.

— Sợ làm phiền bác.

— Có làm gì cái quái ấy! chỗ tôi với bác...

Ba Ếch đem thủy tiên về, vợ trông thấy khen lấy khen để rằng mua hoa sành. Ba Ếch chỉ cười không nói gì.

Mồng một tết

Chuông đồng hồ dõng dạc buông tám tiếng.

Vợ ba Ếch thấy chồng còn nằm trong chăn, không buồn giậy, tức bực lắm. nhưng sợ giông nên tươi cười bảo nhỏ:

— Giậy đi cậu, lười thế thì giông cả năm.

— Chính thế. Được ngủ trưa cả năm còn gì xướng hơn...

Nói xong, ba Ếch lại lấy chăn chùm đầu làm một giấc nữa, mãi đến bữa cơm sáng mới giậy.

Ăn song, ba Ếch khăn áo chỉnh tề đi mừng năm mới họ hàng quen thuộc. Đi đến đâu, ba Ếch cũng để ý đến quả mứt xem có thứ nào lạ và ngon. Ai đã biết ba Ếch sinh ưa đồ ngọt cũng chắc ngày hôm ấy ba Ếch

ít ra cũng phải một bữa bội thực Ăn cho thỏa thuê, uống cho say sưa, vốn là sở trường của ba Ếch, về môn nào không biết, chứ hai môn ấy thì không ai sành bằng ba Ếch, những nhà được ba Ếch đến chơi, hôm mồng một tết, thầy đều cười gằn mà công nhận như thế.

Mồng hai tết

Tối hôm mồng hai, ba Ếch đến rủ hai người bạn xuống khai trống dưới sóm chị em. Hai ông đều hớn hở xin đi ngay: đầu năm được mời đi nghe hát còn gì thú bằng, mà chả cứ gì đầu năm, lúc nào được nghe hát lại người khác chi, cũng thú cả

Tối hôm ấy, ba Ếch còn nhớ mãi, nhớ cô Thu, xinh mà dòn. nhớ cô Hiên nhu mì mà dễ bảo, nhớ cách tiếp đãi của chị em hết lòng chiều ba ông khách xông nhà... vui vẻ túy lúy, đến gần sáng, khách mới giở ra về. Lúc phân ly, tình ân ái mặn mà dằm thắm không nỡ rời tay.

Ba Ếch bỏ cổ tay cô Hiên ra, gọi chị em lại, thò tay vào túi lấy ví tiền.

Một ông bạn nhanh nhẩu cũng lấy ví ra:

— Thôi, ông để tôi giả cho.

Ba Ếch ung dung nói:

Thôi thôi thôi thôi... ông cứ giả đ cũng được.

Ông bạn lấy tiền ra chi. cười nói vui vẻ lắm. Nhưng nhìn kỹ ông mới nhận rằng cái vui của ông là cái vui gượng...

Mồng ba.

Ba Ếch ra chùa vãn cảnh, nhưng bảo ba Ếch ra ngắm các cô đến xin thẻ cũng chưa chắc là lời nói ngoa.

Hồi 9 giờ sáng, người đến lễ đã thưa mà ba Ếch nhìn mãi đã sinh chán toan giở về. Bỗng thoáng thấy ở cửa chùa một cô con gái nhà quê, tuy ăn vận nâu sồng nhưng khuôn mặt trái xoan, hai con mắt liếc như trời mùa thu,.. ba Ếch ngẫn người ra nhìn... rồi mỉm cười, nghĩ ra được một kế, liền chạy xuống nhà bâu, lấy một cái mũ Thổ địa. Lúc ba Ếch lên đến chùa, thì cô kia cũng vừa bước lên thềm, ba Ếch đội ngay mũ lên đầu, nhảy lên bệ, hoa chân múa tay quát tháo rầm rĩ. Cô bé tưởng bóng cậu đã nhập vào ba Ếch, vội khép nép đến ven bệ, hai tay vái. Chợt thấy ba Ếch lấy hai nén hương đốt rồi từ tốn nói:

— Cậu giao cho đây nhé.

Rồi ba Ếbh nắm lấy tay cô con gái đưa cho cô nén hương nói tiếp theo:

— Điều muốn gì cậu sẽ cho... có muốn lấy chồng không?

Ba Ếch vừa nói vừa trông cô ả cười. Cô bé thẹn, hai má đỏ hồng, nhưng cũng mỉm cười.

— Tiều là gì, ở đâu?

— Tấu lay cậu, tiều tên là Lan...

— Tên hay đấy, song số tiều phải lấy lẽ... rồi ba Ếch lấy tàn hương giắp vào tay soa lên chân cô bé...

Ba Ếch đương lân la hỏi truyện thì nhiều Bình bước vào trông thấy ba Ếch đương lên đồng. nhiều Bình lấy làm lạ nói to:

— Cậu ba mà cũng lên đồng à?

Cậu ba quay lại, cả cô bé cũng quay mặt lại. Nhiều Bình, quen mồm chào ba Ếch rồi nhìn cô bé.

Ba Ếch nghe được câu hỏi liền «thăng» ngay

. . . . . .

Ba tháng sau, ở làng ba Ếch có đám cưới nhỏ. Hỏi ra mới biết ba Ếch cưới vợ lẽ, cưới cô con gái con nhiều Bình — Có người lần thần hỏi vợ cả ba Ếch có bằng lòng cho chồng cưới vợ lẽ hay không, cái đó phải hỏi vợ ba Ếch hay ba Ếch mới hiểu được.

TỬ LY

Vẽ các kiểu nhà. Tinh về đất cát và cầu cống,vẽ truyền thần sơn,mục và thuốc. Làm buồng hoa bằng sơn tòn và vôi. Sơn cửa nhà và quét vôi. Vẽ quảng-cáo và biển giao hàng vân. vân..

ANH MỸ-THUẬT

Hiệu Khánh-Ký Công-ty

3, Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi sẽ sở cầm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi Đông-dương

Giá Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre (Theo kiểu bên) 2p.00 1 cái

Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre (Theo kiểu bên) 3p.00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại

30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.00 đến 9p.00

50 x 60 — id — — 8p.00 — 15p.00

60 x 100 — id — — 15p.00 — 30p.00

Đại-lý: **FILMS AFFA**

BỨC TRANH VÂN ..... CẨU

Giới thiệu « sách xem tết »

Tết đến, các nhà xuất bản đua nhau bán « sách xem tết ». Sự đó đã thành một cái lệ — nhưng tôi tưởng không cứ gì tết, không cứ gì xuân, cứ hạ, thu, đông mà ra « sách xem tết » cũng được, có khác gì đâu!

Ai muốn biết tin tức thế giới, tin tức nước nhà — ai muốn biết ý kiến của ông Quỳnh, ông Vĩnh, ông Trần-trọng-Kim thì nên mua «sách chơi xuân» của Nam ký thư quán.

Ai muốn biết ông Lãng giỏi thế nào — ai muốn biết ông Lãng khóc ra làm sao thì nên mua « sách xem tết » của Tân Dân.

◆

Ông Lãng chưa nín đâu!

Năm mới, bác Tứ Ly chúc mừng cho ông Lang mau ăn chóng lớn và đỡ quấy. Thế mà ông Lãng có thôi đâu: trong « sách xem tết » ông ăn tết năm nay, nhưng ông nhớ tết năm ngoái, rồi ông sụt sùi kể lể nào là không về nhà được nên ông buồn, nào là phải xuống dưới ông Đốc để khỏi phiền quan Phán và các cô trên ấy... ông kể, ông khóc, đến nỗi ai cũng thương.

Khổ cho ông Lãng! Năm mới năm me mà ông còn buồn vậy — tôi cũng buồn thay cho ông.

◆

Ông Lãng làm thơ

Trong bài «nhớ tết năm ngoái» ở «sách xem tết», ông Lãng bỗng thơ lai láng, cảm vì xuân nên « vụt nghĩ » ra hai câu thơ:

«Bức tranh vân cẩu treo rồi xóa,
«Gánh nợ tang bồng trả lại vay!

Vì ông Lãng « vụt nghĩ » nhanh quá, nên ông quên không nhớ đến hai câu thơ vịnh nhà hát Sán-nhiên năm xưa:

«Bức tranh vân cẩu treo rồi cuốn,
«Một cuộc tang thương xóa lại bằy!

Nếu chúng ta không nhầm, thì hai câu giười cũng hơi hơi giống hai câu trên. Mà nếu chúng ta không nhầm thì cái « vụt nghĩ ra » của ông Lãng nó cũng lâu lâu thì phải.

■

Thơ xuân

Trong « sách chơi xuân » của Nam-ký, ông Á-Nam vì xuân làm bài thơ xuân rất hay, rất mới:

«Một đời được mấy gang tay,
«Một năm được mấy mươi ngày là xuân!
«Gặp xuân ta phải chơi xuân,
«Kẻo mai bạ tới thì xuân không chờ!

Hay tuyệt! Câu đầu, cả ý lẫn chữ là câu sáo cũ.

Câu thứ hai cũng hay như câu thứ nhất.

Câu thứ ba cũng hay như câu thứ hai.

Còn câu thứ tư không hay thì là của ông Á-Nam!

●

Vui — buồn

Trong « sách chơi xuân » của Nam-ký có bài « vấn đề rượu »... Vấn đề rượu, tác giả cho là một cái đầu đề « *để vui tai trong mấy ngày xuân* ».

Nếu « vấn đề rượu » là một cái đầu đề vui, rất vui — thì « sách chơi xuân » lại là một cái đầu đề buồn, rất buồn. Mà buồn thật!

VIỆT-SINH

THƠ TẾT

Tết đến sau lưng rồi,
Nghĩ nóng nỗi mà sợ:
May áo quần cho con,
Sắm kim cương quà vợ.
Nào lễ tết ông thầy,
Nào chi công kẻ tớ.
Một trăm thức bà giần,
Tháng tưởi lương có đủ.
Ông tiền đâu, bỏ ra,
Rồi mua thêm bát họ!

Cái lục nước ta mà!
Anh em đừng nhăn nhó.

Tường quét vôi trắng tinh.
Dán toàn câu đối đỏ;
Trồng cây nêu giữa sân,
Vẽ cái cung trước cửa;
Thủy tiên, mứt, rượu mùi,
Cành hải-đường cắm lọ.

Rồi ba, bốn, năm ngày,
Ngày nào cũng làm cỗ:
Trong họ mạc xa gần,
Chú, cô, gì, cậu, mợ,
Ngoài anh em tám đời,
Lại con bạn bè nữa.
Nhà nọ đến nhà kia,
Tấp nập như đi chợ.

Mỗi người khách lại chơi,
Là một tràng pháo nổ.
Cốc rượu hay chén chè,
Chúc vài câu sáo cỗ:
Cuối năm đẻ con giai,
Tăng phúc và tăng thọ.

Quanh năm vất vả nhiều,
Tết ăn chơi cho bõ.
Mấy ngày tuyệt phong lưu,
Rồi kéo cầy giả nợ.

Tại buổi cạnh tranh này,
Người khôn nên của khó.
Khắp sĩ, nông, công, thương,
Làm gì cũng thua lỗ.
Anh em nghĩ mà xem,
Thói xa hoa phải bỏ.
Chăm công việc làm ăn,
Nợ nần mới hòng gỡ.
Cứ thói cũ khư khư,
Cả đời còn khổ sở.

Nguyễn-Lê-Bông

Ngày xuân khai bút

Nhân được nghe một bài thơ khai bút, xin chép lại, cho rõ cái « ngông » của người mình, tưởng cũng thích hợp với bốn cái trong năm cái « tinh hoa » vậy.

Văn kiện từ xưa đã hết rồi,
Ngày xuân gặp hội thử ăn chơi:
« Rượu chè túy lúy say cùng bạn,
« Cờ bạc vung vinh đọ với đời.
« Khiến hứng đào non răm bảy chị,
« Thừa nhàn thuốc sái một vài hơi.
Phong lưu như thế phong lưu thực,
Lừng tiếng nam nhi một góc giời...

Tào-Thị thuật

— Đồ ngu. Đồ ngốc .., tao đã bảo mày mồng một tết không được chửi mèo mắng chó mà sao mày không nghe. Rõ thật đồ ngu như lợn, đồ giốt như chó.

Thơ con Cóc

Ông Công luận trong báo Thực-Nghiệp có nói đến bài thơ « con cóc » của tôi. Ông nói là ông không hiểu, ông lại bảo: trên đàn ngôn luận không phải là nơi đùa bỡn kịch.

Ông Phan-Khôi trong bài « địa vị khôi hài trên đàn văn » có viết:

« Có thông minh mới nói ra được câu bông lơn có thú vị, mà cũng duy thông minh lắm mới biết người thấy cái thú vị của câu bông lơn hay, chớ còn nói chơi không biết, nói thiệt không hay, thì duy có ngu đần mới như vậy, dân ấy là dân bỏ xó!

Câu này xin đem tặng ông Công-Luận — mà cũng vì thế nên không muốn nói đến ông Công-Luận làm gì nữa.

Vậy tôi chỉ nói đến bài thơ của ông Phương-Lang và xin chép lại bài thơ ấy ra đây lần nữa:

Mặt bẩn sao chưa lau?
Con ra lấy cái thau
Đổ nước mang khăn mặt,
Mau!

Thơ như thế sao gọi là thơ được. Đó chỉ là mấy câu sai con mà cho vào. Bài sai đầy tớ của Ô-như-Hầu cũng chỉ là mấy câu sai đầy tớ mà có vần và dùng khuôn phép niêm luật. Nó cũng chỉ như thơ con cóc mà thôi.

Trên đàn ngôn luận, không phải là nơi đùa hài-kịch nhưng chính ông Phương-Lang đùa một vài hề mà tự ông, ông không biết. Không tin, ông Phương-Lang cứ đọc bài thơ đó cho các bạn thân của ông nghe, Nhất-Linh lại xin bắt chước ông Phương Lang làm bài thơ như thế nữa:

Lạc quan
Trông vào nồi, cơm hết
May còn miếng cháy ròn,
Ăn với cá kho mặn,
Ngon.

Mừng khỏi bệnh

Tay tôi mụn ghẻ đầy,
May sao gặp thuốc hay.
Đổi được một tuần lễ,
Khỏi ngay,

Chắc ông Công-Luận phục hai bài thơ này lắm, vì theo ý ông tôi đã tránh được những tiếng cao nhã (mots nobles) mà toàn dùng cái giọng thông thường (langue vulgaire) đi thẳng một hơi trôi trảy vô cùng.

Lại theo ý ông, Nhất-Linh này làm được hai « bài thơ » đó thì nên cứ làm thơ như thế mãi, dù chân lỡ dẫm phải gai cũng chớ có trùn gan trên con « đường thi bá văn hào »

Nhất-Linh

Ngày xuân

ĐÊN HIỆU LẠC XUAN

số 55 Phố hàng Bông

ăn cơm tây

Thưởng-Xuân

Thiên Hòa Đường

(tức Hứa-gia-Ngư ý quán)

20 phố hàng Đường Hanoi

Bản đường theo cổ pháp tự chế ra các thứ **bào chế, cho đơn bốc thuốc và cao đan hoàn tán. bản đường lại làm đại-lý cho mấy nhà danh y ở các tỉnh thành Thượng-hải, Quảng-đông, Hương-cảng, lại bán cả các thứ sâm, nhung, quế, yến, chân châu, mật gấu, sạ hương, sừng tê giác, sừng linh dương v.v... giá bán phải chăng, các ngài chiếu cố lấy làm hoan nghênh.**

Trong hiệu có ông Trung y Hứa-gia-ngư xem mạch làm thuốc, chuyên chữa nam nữ lão ấu các chứng nội thương ngoại cảm và đàn bà, Thai tiền, sản hậu, điều kinh, bạch đới với trẻ con các chứng, đậu, sởi, cam, tích, kinh phong v. v... rất là hiệu nghiệm.

Giá tiền mời đi xem mạch 1p00 còn những người lao động đến tận nơi xem mạch không lấy tiền.

Ai số chúng ?????

Có riêng 200 số biếu các ngài có xe đạp đem đến sơn và mạ, hoặc mua hàng ở hiện Đồng-Mỹ, từ 6p.00 giờ lên.

Số đầu: một cái xe đạp đáng giá 50p.

Số thứ hai: một cái xe đạp đáng giá 30p

ĐỒNG-MỸ

Nickelage — Emaillage au four
Réparation des Cycles
N. 54 Rue du Papier Hanoi

Tự vựng hoạt kê

Thủy tiên: *là một cả hành Tây ở bên Tầu đem sang bán cho Annam chơi tết.*

Pháo: *là sáng cối say của người annam dùng để bắn ma.*

Cây nêu: *là một cây tre trên có cái chổi lông gà dùng để quét giời cho sạch.*

Bánh trưng: *là một thứ bánh ngày thường ăn ngon, ngày tết ăn không ngon.*

Mứt bí: *là một thứ mứt của cụ bảng Hoàng*

Câu đối tết: *là giấy đỏ có viết chữ tầu để che cột mọt.*

Mũ thổ công: *là một cái mũ để ông Thổ công đội, mà ông ấy không đội bao giờ.*

Vàng: *là một thứ vàng để người chết tiêu, mà không thấy họ tiêu bao giờ, chỉ thấy mình tiêu tiền đi.*

Con người vơ vẩn

Tặng Trần-bình-Lộc

Trên đường vắng một người vơ vẩn,
Không cửa, không nhà, không nơi trú ẩn.
Bến phương trời xuôi ngược bấy lâu nay.
Tối ba mươi đua lước tới đây,
Đến đâu đó mọi người đều xua đuổi.
Người ấy nhét hai tay vào đầy túi,
— Túi rỗng không mà lòng cũng rỗng không.—
Lẻ gót mon trên đá, ngửng đầu trông,
Những cảnh tượng vô hình cho kẻ khác.
Cơn gió thổi... lá bàng rơi lác đác,
Rơi theo loạt nước đọng trên cành.
Những cây khô đã chết cả màu xanh,
Trong cái phút lạnh lùng tê tái ấy,
Chàng niên thiếu bỗng vô tình ngó thấy.
Cửa nhà ai hé mở Liếc nom vào:
Dưới ánh đèn lộng lẫy khóm hoa đào
Đang say đắm quyện lấy mầu hương khói;
Nét khảm tủ trè, chữ vàng câu đối,
Mấy chận cây xanh, mấy cốc thủy tiên.
Thoáng hiện ra một cảnh bình yên
Và ấm êm, và êm đềm, và đầy đủ...,
Mưa vẫn gội. Xa xa tràng pháo nổ.
Như phá tan bề tịch mịch đêm khuya.
Ngảnh mặt đi, rồi lại bước chân đi.

Hỡi người bạn! Anh định về đâu đó?

THẾ-LỮ

Tiễn ông Táo

Hôm nay tháng chạp buổi hăm-ba
Kính tiễn Ông lên Bắc-Đẩu-Tòa
Một bộ mũ giấy mừng Tết mới
Hai con cá chép cưỡi dưỡng xa
Điều hay cứ việc tâu lên hỏ
Sự lỗi xin đừng giở giói ra
Tin chủ thành tâm Ông có xét
Xin Ông ngoảnh lại thế-gian nhờ

Cảm xuân

Cho hay cái bệnh của nhà văn
Xuân đến sao mà cứ cảm lăn?
Sắm Tết hao tiền lo sốt vó
Làm thơ tổng vận nghĩ bàn khoăn
Nắng mưa thay đổi người ngây ngất
Kinh tế buồn tênh lúc khó khăn
Cảm nhất chị em nhân vật mới,
Sắc xuân lồng lộng, choáng tâm thần

TÚ-MỠ

Người lịch-sự tìm đến:
TAN - MY
TAILLEUR - CHEMISIER
74, Rue de la Soie - Hanoi

Đầu năm xông nhà

Phụ nữ

Xuân

Tiếng pháo mừng xuân gợi trong tâm trí chị em biết bao là cảm tưởng. Trông bông đào hàm tiếu rồi nở, chị em lại tiếc cho hoa chóng tàn. Chị em, không phải là tiếc cho hoa, chị em tiếc cho mình mà không biết đấy thôi.

Trong câu chị em chúc nhau thêm một tuổi, như ngụ một chút buồn, buồn cho xuân chóng qua mà tuổi hoa niên cũng phù du như mấy ngày xuân. Tuổi xuân của chị em cũng chẳng qua trong vòng mười năm, mà chị em vốn là giống đa cảm, nên chị em thấy hoa nở rồi tàn, xuân đến lại đi, không khỏi trong lòng hồi hộp thương cho cái vẻ yêu kiều diễm lệ buổi thơ ngây không cùng với non sông trường cửu.

Cái lòng muốn đẹp hơn, sinh hơn vốn là bản tính của đàn bà. Tuy chị em miệng không nói ra, nhưng trong lòng vẫn muốn cho người ta khen cái thanh sắc của mình. Cũng vì thế nên mỗi lần xuân tới, chị em nô nức đua nhau trang điểm cái môi hồng, đường ngôi lệch cho thêm vẻ yêu kiều. Hay là bởi chị em tiếc cho ngày xuân ngắn ngủi mà vội hưởng cho bõ lúc xuân đi.

Tuổi xuân của chị em vốn đã có hạn, mà từ xưa đến nay, chị em bị bó buộc trong chế độ hẹp hòi của gia-đình, xuân xưa có về như nay mà đối với chị em bờ bãi như bóng mây dưới nước. Bao nhiêu điều lố lăng lúc tết đến, chị em đều chịu đựng, riêng để cho bọn đàn ông, có quyền thế ngồi mà hưởng. Không những thế, nhiều chị em vì phận lẽ mọn hay vì không hợp cảnh cũng không biết đến cái đặc thú của tuổi xuân là gì.

Đến nay, phong trào biến đổi, chị em học được những điều hay giở của nền văn hóa mới nên cái vòng lễ nghi xưa kia đã chùng đôi chút. Nhưng, nhưng cái thân liễu yếu từ đời Hồng Hoang đến giờ vẫn mảnh giẻ như lá lan trước gió, nên cái xuân xanh của chị em vẫn ngắn ngủi như xưa.

Chị em chỉ còn có một phương pháp là làm tấm thân yếu ớt ấy trở nên cứng cáp! Tập thể thao, đánh vợt, đi bộ... những điều chị em vẫn hô hào bấy nay.

Ở chốn thôn quê, chị em không đến nỗi yếu như chị em nơi tỉnh thành, song trái lại, ngọn triều văn minh hỗ như chưa lan tới, nên vẫn ngu muội như xưa.

Vậy nay xuân đến, xin chúc cho chị em chốn thị-thành được mạnh mẽ hơn lên mà chị em nơi thôn giả được hấp thu những điều hay của nền văn hóa mới.

NHÃ-LINH

CÁCH DẠY ĐỜN LỐI MỚI

(để học và chóng hiểu hơn nốt đờn tây)

Vì ai cũng phàn nàn rằng tốn tiền lại phí công vô ích về sách đờn, bởi thế nên quyển «TÂN-ĐIỆU CẦM» mới ra đời, do một nhà danh cầm nhất ở Nam-kỳ là Hồ-kim-Chi tiên-sinh lắm phen dụng công khảo-cứu ra một phương-pháp rất mới mẻ, nay đã được hoàn toàn đặc sắc để hiến các bạn tri-âm.

Trong ấy có đủ các bài tàu, tây, nam, bắc, còn bài ca chính tay tác-giả soạn ra toàn là văn-chương về luân-lý cả, chắc từ xưa đến nay chưa hề có quyển sách nào dạy đờn bằng nốt như thế bao giờ.

Khuôn khổ 31 x 24, bìa cứng, giấy tốt, dấu (nốt) rất rõ ràng

Bắt đầu ngày 15 Février 1933 sẽ có bán tại nhà BẮT-GIÁC hoặc hỏ và các hàng sách khác

Tờ «lập bô» của Táo Quân

Năm Nhâm-Thân

1 — Dịch: Yo Yo

2 — **Thể thao** (*vô địch*) *Từ núi Nùng sang núi Ngự có một bước*

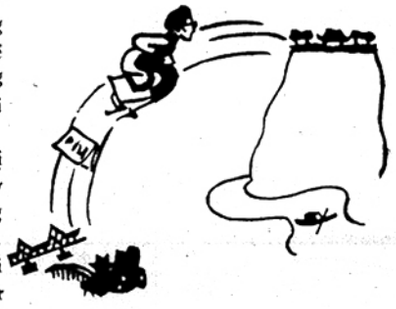

3 - **Hội-nghị** *Chuột cống và chuột nhắt*

4 — **Nghị-định** (*31-10-32*) *Các Quan Tham mới méo mặt!*

5 — **Khoa-học** *Rửa Nguyễn-công-Tiểu khiến bật thủy tiên (chưa mọc) đứng rưỡi*

Người lịch-sự tìm đến:
TAN - MY
TAILLEUR - CHEMISIER
74, Rue de la Soie - Hanoi

Bông hoa Thủy-tiên

Vân-sinh mở cửa sổ cho khói pháo bay ra.

Trời tối, hai dãy phố mầu đen sẫm in lên vùng trời sâu thẳm.

Tiếng pháo giao thừa nổ không ngớt trong khoảng đêm vắng...

Vân-Sinh đứng nhìn chậu thủy-tiên để bên cửa sổ. Chàng vốn rất yêu hoa thủy-tiên mà mấy giò trắng muốt trong chậu, chiều tự tay chàng tỉa, nên bao nhiêu tâm trí chàng đều để cả vào mấy bông hoa hàm tiếu như còn đợi người tri-âm đến vuốt mới nở.

Chàng còn đương mải ngắm, chợt tiếng chó sủa xa xa gợi cho chàng nhớ rằng Lê-Dung có dặn chàng giao thừa xong đến xông nhà. Chàng liền khoác áo tơi, mở cửa bước ra. Cơn gió lạnh làm chàng rùng mình.

Chàng đi theo mấy giãy phố vắng tanh, lần đến nhà Lê-Dung. Bước vào cái cổng ngỏ, chàng không thấy hai chậu hoàng-lan ở bên ngõ mà chàng thường đứng xem. Hơi lấy làm lạ, chàng định kiến nhìn kỹ lại cảnh vật chung quanh, giật mình lẩm bẩm: «có lẽ ta nhầm... không phải nhà Lê Dung»

Nhưng con đường sỏi chàng đang đứng như chàng đã qua lại nhiều lần rồi. Chàng ngửng đầu lên nhìn qua mấy cây tường-vi lá lăn tăn, thấy một tòa nhà trắng chung bóng in xuống dưới cái ao bán nguyệt trước mặt, lung linh như thực như hư. Chàng sực nhớ rằng xưa kia chàng đã từng vin cành tường-vi hái hoa, tắm mát ở dưới ao nước trong, liều giẫo bước lên thềm, đi qua một giãy lan can bằng xứ, chàng vừa định gõ cửa vào, thì cánh cửa từ từ mở ra. Chàng cũng không lấy thế làm lạ, bước vào gian phòng, ung dung ngồi xuống ghế, cầm hộp thuốc lá để trên bàn, lấy một điếu ra hút, như chàng quen làm như vậy đã lâu. Trong gian phòng, đồ bầy biện đơn giản, mà đều một sắc xanh mướt, mà tịnh không có một ai, chỉ thoang thoảng một mùi hương thơm mát.

Chàng ngồi hút thuốc, thấy thân thể nhẹ nhàng như làn khói, cố định trí nghĩ xem mình ở đâu, nhưng không thể nhớ ra được, chỉ mang máng rằng cái gian phòng này, chàng đã thấy một lần, mà những việc sảy ra chàng cũng đã trải qua một lần. Chàng nhìn bức tranh treo trên tường vẽ một cô con gái đương thổi sáo, hai con hươu rỡn chung quanh, chàng càng nhìn càng nhớ ra rằng bức tranh ấy chàng đã xem qua. Chàng không hiểu ra sao, quay lại trông ra cửa sổ in một mầu trời xám, trông thấy chậu thủy-tiên còn hàm tiếu để bên cạnh. Cái chậu ấy bằng sứ sắc trong xanh, mới thoạt trông thấy chàng đã đoán chắc rằng chậu có vẽ nàng Thôi-Oanh-Oanh đứng ân-ái với Trương-quân-Thụy, mà mấy hoa thủy-tiên kia, chàng đoán chắc rằng đồng hồ đổ mười hai tiếng hẳn là nở ra đều một lúc...

Chàng đương nghĩ mơ màng, tâm trí như phiêu lưu vào một thế giới khác, một thế giới mà chàng đã ở qua về một kiếp trước mà chàng không nhận được nữa... Bỗng trong khoảng đêm vắng, đồng hồ ở đâu gian bên cạnh từ từ buông 12 tiếng. Tiếng chuông lanh lảnh làm cho chàng nhớ lại rằng cái rèm treo ở cửa sổ kia sẽ từ từ cuốn lên. Chàng chấn định lại tâm trí, mình lại tự nhủ mình rằng việc đó không thể sảy ra được..

Chuông vừa rứt tiếng, chàng bỗng giật mình... cái rèm treo từ từ cuốn lên, rồi,.. rồi trong khung cửa, chàng choáng váng cả người, đứng dậy nhìn.., nhìn một người con gái tuyệt sắc, trông chàng mỉm miệng cười.., Chàng bàng khuâng như mình lạc loài vào động tiên, ưhưng, cái khuôn mặt trái soan, cặp môi thắm ấy đối với chàng quen, quen lắm, mà hai con mắt biếc như nước thu trong hình như hữu tình với chàng thủa xưa...

Chàng đương ngẩn ngơ, nửa nhận ra người quen, nửa ngờ là giấc mộng thì người con gái đã bước vào trong phòng. Cô vận cái áo xanh lá mạ để lộ ra hai bàn tay trắng muốt, cổ quấn một cái khăn mùi vàng để thõng xuống hai vai, cô trông chàng mỉm cười nói rằng:

— Chàng sao đến chậm thế, chàng em đợi đã lâu...

Câu nói đã ngứt, Vân-sinh vẫn còn nghe tiếng âm-hưởng như réo rắt trong lòng chàng một điệu âm-nhạc vô hình... chàng đương ngẩn ngơ, cô đã nói tiếp:

— Chàng ngồi chơi sơi nước.

Ngay lúc đó cửa phòng sẽ hé một con thị tỳ cũng mặc áo sắc xanh bước vào đưa cho cô con gái khay nước. Cô tiếp lấy rồi hai tay nâng chén khoan thai bước lại trước mặt Vân-Sinh.

Vân sinh cầm lấy chén nước, thấy thoang thoảng mùi hương lạ, chàng uống song, trong mình khoan khoái mà mùi hương còn phảng phất..

Một lúc, cô con gái, bỗng thưa rằng:

— Chúng em đây 12 người, nhưng lúc nãy các em chưa trang điểm xong... nếu chàng có lòng yêu, em xin cho ra chào.

Lời nói chưa rứt, rèm châu đã thấy cuốn, rồi trong gian phòng nhỏ, mùi hương sực nức, Vân sinh trông thấy hơn 10 người con gái đều áo sanh lá mạ, khăn vàng quàng vai, lộng lẫy hoa lệ. Chàng như ngây như giại...

Chàng ngồi nói chuyện một lúc lâu một cô hốt hoảng nói:

— Khuya lắm rồi, các chị ạ.

Nói song, các cô con gái đều vội vàng cắt một mảnh khăn vàng đưa cho Vân-sinh để từ biệt. Vân-sinh đứng dậy muốn cáo từ, mà lòng còn vương...

Bỗng một cơn gió lạnh thổi qua. Trong chớp mắt, mấy cô con gái không thấy đâu nữa, mà Vân-sinh vẫn thấy mình đứng ở nhà, tựa bên cửa sổ. Chàng chỉ còn thấy thoang thoảng mùi hương, trông lên chậu thủy tiên của chàng, mấy nét vẽ nàng Oanh-Oanh còn đậm nhạt trong bóng tối... mà trong chậu mấy bông hoa thủy tiên nở trắng. Chàng lại gần nhìn, thấy nở vừa chẵn 12 bông, nhị vàng như còn nét cắt, chỉ còn một nụ con vẫn bao bọc trong cái đài sanh.

TỬ-LY

Sợ giông

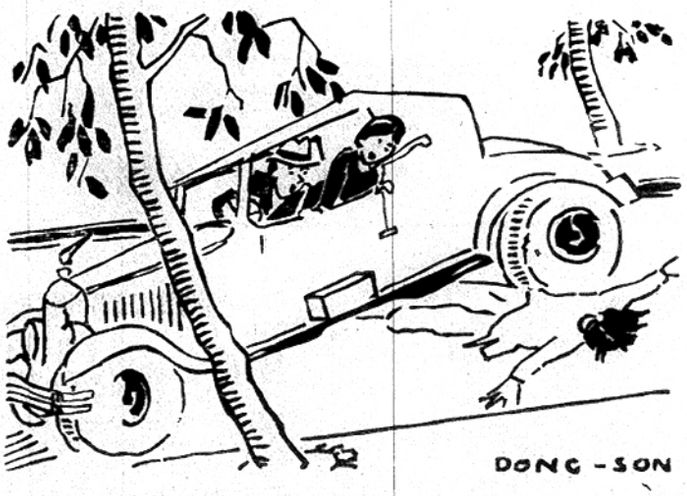

— Ấy năm mới tôi đã bảo cậu, cậu không kiêng ... cậu đã sát sinh rồi!

Vẽ ảnh truyền thần bằng than hay mực tầu

Thật giống, thật khéo **Không phai mầu**

ảnh bán thân 50 x 60 **2p90**

Ở xa xin gửi ảnh mẫu về cho

M. TRƯƠNG-TRỌNG-BÍNH

Office Indochinois du Travail

81 Route Mandarine Hanoi

Có nhận gửi hình đi các nơi theo lối lĩnh hóa giao ngân.

Phòng Khám Bệnh

của bác-sỹ Nguyễn-văn-Luyện

8 Rue de la Citadelle - Hanoi

Téléphone 304

Có chữa bệnh bằng điện — Có phòng thử vi-trùng

Chuyên chữa các bệnh đàn bà, trẻ con

Nhà ở phố Đường Thành (hay Cửa Đông Hàng Da sau phố Xe Điếu) gần trường Cửa-Đông

Hiệu KHÔI-THÀNH

ở số nhà 238 vườn hoa Cửa Nam

Chuyên chữa xe đạp trước sau cẩn thận thành thực, nên được quý-khách tin dùng

Đến 1er Février 1933 thì dọn cửa hàng và xưởng mạ lại phố Hàng Bông số 152 (tức là hiệu xe đạp Vĩnh-Tín cũ)

Trong khi sắp dọn có kẻ manh tâm chực thừa cơ làm sự cạnh tranh bất chính, không phải nghề mình mà cũng giảm mở ngay cạnh nách để khách hàng ngộ nhận.

Nhưng mà mất có hạt châu, xin quý-khách chớ nhầm

Mong quý-khách cứ chiếu lệ đến chính hiệu Khôi-Thành tôi rất đa tạ.

« Những câu thơ tự-nhiên và linh-
« hoạt của tác-giả (Văn-Hạc)

Mảnh Hồn Thơ

« nó như một cơn gió trẻ-trung
« thổi vào cõi lòng ta vậy»

(Ngọ-Báo số 1940 ngày 2-10-31)

SÁCH SẮP IN XONG là cuốn

SÁCH MÙA XUÂN XEM TẾT

Năm Quý-dậu

Của Nhật-Nam Thư-quán Hanoi xuất bản đủ cả : *Văn, thơ, Tiểu thuyết, Hài-văn* và các *tranh vẽ đẹp*. do các nhà danh-sĩ, danh họa của Nhật-Nam Thư-xã soạn và vẽ

Lại một điều cần nhất là « *Các việc thường-thực về mùa xuân tới đây* » *các bệnh tật của Nam Nữ hay phát về mùa xuân, các ngày hội, ngày cưới, ngày giao hợp thế nào là lợi hơn* (Giá bán 0p30, ở xa mua thêm cước 0p20 Lãnh hoá trao ngân thì hết 0p65 Mua buôn (sỉ) mua lẻ, thơ và Mandat chỉ đề cho nhà xuất bản như dưới đây :

Nhật-Nam Thư-quán 26 rue du Coton Hanoi.

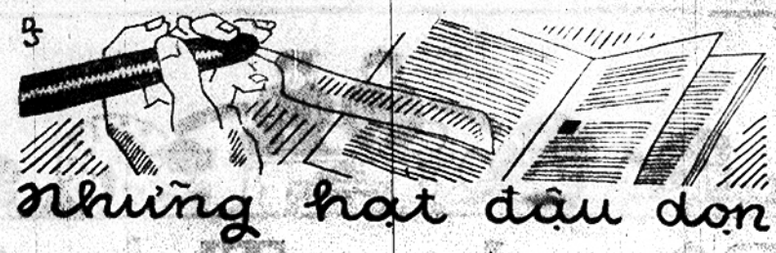

Những hạt đậu dọn

Không tài

Trích ở bài « chữ tài » Tân-đà văn tập, loại luận thuyết :

Có vật hình thanh mà tài thanh, như mực lâu bất thủy.

Thế thì chả tài ! Vì thiết tưởng tài chỉ ở tư tưởng, ở khối óc thông minh của người dùng mực tầu bất thủy. Không tin, ông Tản-Đà thử đề một cậu bé con lên 4, 5 tuổi dùng mực tầu bất thủy xem có thấy cái tài thanh kia không ?

Chiếc giá lạ

Trích ở bài « Giá người » T Đ V T loại luận thuyết trang mười một :

Giá người ai cũng có, mà rộng hay hẹp, lâu hay ngắn thời là cái con người ta hơn kém nhau.

Nói giá rộng hay hẹp thì nghe, như là một cái giá bằng gỗ, mà nói nó lâu hay ngắn thì có lẽ là tả cái giá người. Nhưng sao lại lâu hay ngắn được ? Thiết tưởng chỉ lâu hay chóng, hoặc dài hay ngắn thôi chứ ?

Người tầu

Trích ở bài nhớ tết năm ngoái của ông Ng-tiến-Lãng (sách xem tết Tân-Dân trang 5)

Trường-an xa cách dặm ngàn, than ôi ! cái sợi tơ lòng rung động vì ai.

Uả, trước mình vẫn tưởng ông Ng-tiến-Lãng là người Hy lạp, nay mới biết Hàn-Thu là dân Trung-hoa, than ôi !

Vụt nghĩ ra

Cũng trích ở bài ấy, trang bảy :

Bức tranh vẫn cứ treo rồi xóa
Gánh nợ tang bồng trả lại vay

Nhật-giao-Cạo đọc hai câu thơ ông Lãng vụt nghĩ ra, cũng vụt nghĩ ra rằng một tối đã được nghe ở rạp Sán-nhiên-đài đối câu đối dự thi :

Bức tranh vẫn cứ treo rồi cuốn
Một cuộc tang thương xóa lại bằng

Lại vụt nghĩ ra rằng có lẽ ông Lãng bắt chước.

Treo rồi xóa

Nói treo rồi cuốn hay vẽ rồi xóa nghe thường lắm, nên ông Lãng đổi ra treo rồi xóa cho sự bắt chước của ông được tân kỳ đặc biệt.

Bóng nước

Trích ở bài « góc biển bên giờ » của Kỳ Phong Ngọ-báo số 1612 :

Bóng cây lồng bóng nước

Chỉ nghe nói cây bóng nước, chứ chưa hề thấy ai viết bóng nước bao giờ. Hay tác giả lỡm bỏm nhờ câu Kiều :

Vàng reo ngấn nước, cây lồng bóng sân.

Vô ý chính

Trong bài xã-thuyết Ngọ-báo số 1613, Vân Tử viết :

Có thể chia những cái vô ý ra làm 4 hạng chính : một hạng vừa có hại cho mình vừa có hại cho người, và một hạng chẳng đến nỗi có hại cho ai, song bất lợi cho mình và bất tiện cho người khác

Ba cái vô ý trên tôi không nói vào bài này

Nhật giao Cạo thấy trên ông nói có 4 hạng vô ý chính, rồi ông kể ra có 2 hạng, sau cùng ông lại bảo ông không nói đến 3 hạng trên. Thế thì đố ai đoán được tất cả là mấy hạng vô ý ? Nhưng có lẽ có hạng vô ý chính nhất mà ông không nói đến, là ông Văn-Tử

Mất nhân phẩm không có hại

Cũng trong bài ấy :

Tôi xin nói tóm ; những bài vô ý ấy «thường» nhưng có khi làm mất phẩm giá của mình, dù nó chẳng hại mình.

Vậy thì thế nào mới là nó hại mình, nếu làm đến mất phẩm giá mình mà bảo nó chẳng hại mình ?

NHẬT-GIAO-CẠO

Tranh dự thi — Số 18

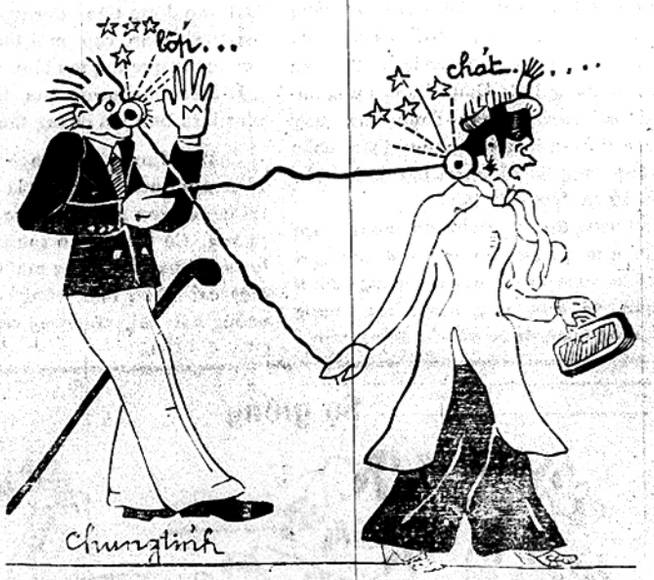

Vỏ quýt giầy, móng tay nhọn

Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang

Các ngài sau khi khỏi những bệnh tình. Bị độc còn lại. Nước tiểu khi vàng. Tiếp tục, cốc trong thấy lần vẩn đục. Như đầu sợi chỉ giây giây như mũi, quí đầu thường ướt dính thành thoảng ra đôi ti mủ. Hoặc sáng khi ngủ giậy. Trước khi tiểu tiện nặn thấy một chất trắng trắng như sữa đặc, ăn của độc hoặc làm việc gì quá độ bệnh lại phục phát. mà có người xương thận thường thấy đau mỏi như thế đều là có nọc lậu chưa được tiệt ẩn. di độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh căn thì ta dùng ngay thứ thuốc kiên tinh tuyệt lậu (thuốc triệt nọc) giá 1p50 một hộp, nhẹ 2. 3 hộp, nặng 4. 5 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên đã biết tinh nghiệm của thuốc kiên tinh,

Còn người đang thời kỳ phát bành đi đ i ít một cường dương thấy đau mỏi hạch ra mủ ra mủ ; đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thứ thuốc chữa bệnh (Thuốc chữa đang thời kỳ phát) giá 0p50 một hộp, nhẹ 4. 5 hộp. Nặng 6. 7 hộp là khỏi ngay

Mà người bệnh giang phát ra thì thấy hãn sưng hòn hạch qui đầu lở loét mình mẩy mẩn ngứa một mỏi xương đau, thỉnh thoảng thấy bắp thịt giật giật. Như thế dùng ngay 4. 5 lọ thuốc Giang giá 0p70 một lọ là khỏi ngay.

Những thuốc đã kể ra đây đều không công phạt không hại sinh giục. Hiện đã nhiều người uống khỏi, và đã nhận được nhiều giấy chứng chỉ cảm ơn các người uống khỏi gửi về cảm ơn. Đáng nhẽ các giấy chứng chỉ cùng tên các người cảm ơn để các độc giả biết rằng bệnh này là bệnh kín. Vậy xin miễn đăng.

Bình-Hưng 89 Pavillons (phố Mã-Mây) Hanoi — giây nói 543

THUỐC LẬU THANH-HÀ

Bệnh Lậu là một bệnh có vi-trùng (*gonocoques de Neisseir*) Khi mới mắc quy đầu sưng, ra nhiều mủ đái thấy buốt tức. Từ ba tháng trở đi. nếu chữa không hết nọc bệnh thành kinh niên (*etat chronique.*) Tuy thấy, dễ chịu hơn lúc mới bị, mủ ra ít hoặc có khi không có, song những khi mệt nhọc, thức khuya rượu say, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu thường có vẩn như sợi chỉ (*filament*), nhưng rất khó chữa. có người dằng dai đến mấy năm không khỏi. Ngài nào muốn khỏi một cách chắc chắn xin mời lại, hoặc viết thơ về hiệu THANH-HÀ mới mắc dùng số 6, kinh-niên dùng số 7. chỉ trong vài tiếng đồng-hồ là bệnh đỡ ngay. Và lại chất thuốc hòa bình không bắt đi đái rắt, không mệt nhọc như những thuốc có ban miêu. Dùng thuốc đi làm như thường.

giá 0p60 1 ống

Sau khi bệnh tình đã khỏi đâu ông muốn được bồi bổ cho châu thận lại như xưa (khỏi vàng đầu đau lưng di-tinh mộng-tinh v. v.) thì nên dùng KIÊN-TINH-TỬ-THẬN-HOÀN. Đàn bà muốn được kinh-nguyệt đều hòa lợi dưỡng sinh-dục, khỏi khí hư, đau dạ con v. v. thì nên dùng ĐIỀU-KINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai môn thuốc này ai dùng qua cũng đều được kết quả vật mỉ-mãn. Giá một hộp 1p50. Ở xa viết thơ về kể bệnh sẽ có thuốc gửi cách tinh hóa giao ngân

Có phòng riêng để thay rửa, rất vệ-sinh

Có nhận chữa khoán không khỏi không lấy tiền

Thanh-Hà dược phòng

35, Route de Huế, HANOI

Trước cảnh chùa

Ngày xuân nô nức xiết bao kể
Lũ lượt rủ nhau đến chùa lễ.
Kia tốp khăn san, tốp áo mũi,
Nọ bọn già-nua, lọn trai trẻ ..

Lắm cô trang điểm đẹp như tiên,
Theo sáu vai cậu tân thiếu niên.
Giọc đường gặp gỡ vui câu chuyện,
Vừa đi, vừa nói cười huyên thiên.

Dưới gốc cây kia, thấy một chàng,
Đầu khăn xếp nếp, mặt xương-xương.
Mắt đeo kính trắng coi ra vẻ,
Đương mải ngâm nga tờ giấy vàng.

Lại gần mới rõ anh đoán thẻ,
Thiên hạ đứng nghe anh kể lể:
« Gia trạch »?.. Bà nào cũng bình yên,
« Hôn nhân »?... Các cô đều không ế!..

Bỗng có hai cô con nhà ai?
Nhờ anh, khẽ nói một đôi nhời:
« Đây thẻ mới xin, ông đoán hộ,
« Ma xem cho kỹ, kẻo không sai! »

Nói xong, mỗi cô bỏ một hào,
Cặm cụi anh vội nịch hầu bao.
Hồi lâu cất tiếng « khè nắng-nặc »...
Hỏi: « Việc hôn nhân hay việc nào »?

◆

Một cô anh đoán: Như thẻ này,
Thành giây: cô giấu, lại gặp may.
Con cái tuy rằng hơi hiếm đấy,
Nhưng chồng sau đỗ cử nhân tây.

●

Một cô anh bảo: nhân duyên khá,
Phải cái sau này hơi vất vả!
Phu quân làm đầu đã lương ăn,
Song bởi số cô nhiều con quá!...

Nghe xong, hai cô cùng ra về,
Một cô vui vẻ, cô ủ-ê:
Con hiếm!... tiền nhiều, danh giá đã,
Con nhiều!.. tiền hiếm, có ra chi!

PHI-Y TÀO-THỊ

Thơ yết hậu

Tú-Mỡ ghét Tết

Thiên-hạ sao ưa Tết?
Hẳn vì mặc áo đẹp
Ta đây bảo Tết phiền
Ghét!
Tiêu pha thực tốn tiền
Chè chén cứ liên miên
Hết Tết đành lo nợ
Điên!
Mồng một đi mừng tuổi
Chúc nhau nghe inh ỏi
Toàn câu sáo rác tai
Thôi!
Mừng tuổi đèo phong-bao
Năm xu lại một hào.
Ai sinh cái lệ đó?
Hao!
Kiết sác như vở rồi
Còn ngông đốt pháo mãi.
Pháo kêu Tiền hỡi tiền
Đại!

— Chị ạ, một ngày hôm qua mà một anh Tú và một anh Tham chạm trán nhau đến hỏi em.
— Họ cười vỡ theo lối thổ công đấy!

Cảnh chùa ngày tết

Ngày Tết chùa nào khách cũng đông,
Người đi lễ bái kể đi trông
A-ri-đà-phật xin phù hộ,
Cho chị em ai được đắt chồng.

TÚ MỠ

Giải thưởng 10p00

Ai đối được hai vế câu đối này, xin gửi về tòa báo trước ngày 31 tháng 3 tây, bản báo sẽ lục tục đăng các câu đối lên báo, câu nào hay nhất sẽ được giải thưởng 10p -- Giải thưởng tuy chẳng là bao, song gọi là mua vui cùng độc giả và các văn nhân.

I. Cái con bé nhớn nhà ta, to nhớn gần bằng bà Bé-Tý! (1)!

2. Thằng bé con nằm ghế bố (2) ngã bỏ mẹ.

Phong-Hóa

1. Một nhân vật Hà-thành.
2. Một thứ vừa là giường vừa là ghế, căng vải bố, trong Nam-kỳ dùng nhiều.

CUỘC ĐIỂM BÁO

Mừng mười lăm bạn đồng nghiệp

Năm mới, năm me, Nhất-Linh cũng gọi là theo tục-lệ có mười tấm danh-thiếp, gập chéo góc để gửi các bạn đồng-nghiệp gọi là có mấy lời chúc Tết.

Xin chúc:

1- Phụ-Nữ thời-đàm —Đầu năm lấy chồng cuối năm đẻ con giai.

2- *Văn-học tạp-chí* -- Tăng phúc, tăng-lộc, tăng thêm một mục giấy tiếng Ma-la-bà.

3- *Đông-dương thể thao* - đầu xuân tổ chức một cuộc đi bộ từ hàng quạt xuống Khâm-thiên.

4- *Đông-Pháp* - tăng lên tám trang, hạ giá xuống một xu.

5 - *Đông-Thanh* - cỗ bằng năm bằng mười năm ngoái.

6 - *Ngọ-báo* - to lớn bằng năm bằng mười năm ngoái.

7 - *Khoa-học tạp-chí* - đầu năm thêm đàn bà xem, cuối năm thêm trẻ con xem.

8 - *Nông-Công-Thương* - lắm bạc nhiều vàng.

9 - *Nam-phong* - nhất bản, nhất độc giả.

10 - *Thực Nghiệp* - buôn bán phát tài.

11 - *Trung-bắc* - đầu năm có cụ Bằng-Bí viết, cuối năm vẫn cụ Bằng-Bí viết.

12 - *Tiên-Long* - con cháu đầy đàn.

13 - *Đuốc nhà Nam* - Tỏ bằng nam bằng mười năm ngoái.

14 *Annam tạp chí* - sống lâu trăm tuổi (không như năm ngoái).

15 - *Thương-Báo* - nhất bản vạn lợi.

NĂM MỚI NÓI TRUYỆN CỦ

Xin đăng nguyên văn một tờ biên bản riêng của hai ông hội-viên gàn nào đó, đã in ở một quyển sách mà bị bỏ đi, vì không muốn cho độc-giả được đọc bài này ở quyển sách ấy.

« Các ngài nên bớt chút thời giờ mà đọc hết tờ biên-bản này của hai ông hội-viên ngoại ngạch của hội trong khi họp kỳ hội đồng vụ vơ mà bàn lẩm vẩn đề vơ vẩn những việc công ch, việc làm phúc, làm thiện thời chẳng thèm để ý đến, chỉ nghị luận những là khi làm chay, khi họp Hội-đồng ăn tiệc, hội chả chích ra món tiền nào để hát cô-đầu lại tính những việc vô lý, hội có nhiều tư bản lấy ra để mua quốc-trái, nếu khi cần đến đem đến số 62 phố hàng Bạc mà bán, vẫn được hoàn tiền hoặc có lợi mà khỏi phải gửi nhà Banque. Ông nọ lại tính mua quốc-trái cũng có khi gặp tô (taux) cao hạ, lỗ vốn nhiều của hội thì sao, thà mua những đồ vàng kiểu đẹp, kiểu mới của hiệu Chân-Hưng nhà đỏ để phòng khi cho các bà hội-viên nào không có thuế cũng được lợi cho hội. Mà có cần đến tiền cũng mang đến hiệu ấy trả lại cũng trả lỗ vốn gì cơ mà, vì đọc báo Nông-Công-Thương có nhiều tin tức và có đăng tin hiệu ấy mua vàng cao giá. »

Ấy bàn vơ vẩn thế song rồi giải tán. Hỏi hai ông hội-viên hội nào thời hai ông nói rằng: Hội-viên ở hội Vị-thành tập Điển lệ còn đang in ở nhà in Moderne 62 phố Hàng bạc và sẽ thuê cái nhà ở Cité Chân-Hưng để lập Hội-Quán vì ở đấy rộng rãi mát và lại mới mẻ hạ giá rất rẻ.

L'AMI DELA JEUNESSE STUDIEUSE

Si vous voulez faire ce rapide progrès en français, lisez

BULLETIN SCOLAIRE

Publié par une réunion de Professeurs Licenciés et Diplômés de l'Ecole Supérieure de Pédagogie

DIRECTION
12, Avenue Fesuchamp
HANOI

ABONNEMENT
Un an (26 Nos) 1p80
Le Numéro 0 05

Directeur **BUI CAM CHUONG**

L'A.J.S. est en vente dans toutes les librairies de l'Indochine

Xin để ý đến Gare Mới Đầu-Câu

PAUL DOUMER HANOI

Ở ngõ hàng Khoai (Rue Duranton) cạnh Gare Mới Đầu Câu Hanoi số 54 và 56, téléphone số 268, có một xiềng nhận khoán làm các nhà, cửa, đồ đất và bán các thức gỗ : cây phiến và xẻ (có xiềng máy cưa làm các thức cửa, liteaux, lattis, các cái cửa, lá chớp và cọc.) giá hạ nhất ngoài Bắc, công việc làm rất nhanh chóng được vừa ý các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc mộc thì đặt ngay cho bản hiệu vừa khỏi mất thì giờ mà lại có phần lợi.

Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng có gỗ về bán.

Bản hiệu xin khai một vài thứ và bán chiếu khách trong ít lâu như rui lim ; một thước giài :

Rui lợp ngói 0m.027x0,027 Giá 0p056
Lattis 0m027x0,010 Giá 0p03.

Bản hiệu xin mách dùm các quý khách cần sự gì về việc làm nhà, và hiện đang cần các thợ mộc và thợ nề để đến mùng 10 tháng riêng Annam thì bản hiệu mở cửa hàng.

Kính cáo

Nguyễn-văn-Chúc Entrepreneur à Hanoi

Thế nào là « Phòng-Tich »

Bệnh Phòng-Tich đàn ông, đàn bà sức lực yếu thường hay bị, tự 25 đến 30 mươi tuổi hay bị lắm. 1· Vì cơm no rượu say vội ham tình dục ; 2· ăn xong đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng-tich. Khi lâm bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn thì ợ, thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm, sắc mặt vàng, da bụng giầy. Mới,uống 1, 2 liều, lâu,uống 4, 5 liền Phòng-Tich thần dược Con Chim không công phạt, đúng bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi liều chia hai bận uống

Giá 0p40

VŨ-ĐÌNH-TÂN

178 bis, Route Lach-tray — Haiphong

Ân Tứ Kim Tiền năm 1926

Các nơi đại-lý

HANOI : M. Hiền 22 bis phố Huế ; Trần-văn Huấn 99 phố Mới, Quảng-tiến-Ký 44 phố hàng Lọng, Nguyễn-ngọc-Linh 25 phố hàng Bông — HÀ-ĐÔNG : Hiệu Nam-Thọ Chợ Rưởi, Bảo-Châu Photo, phố Bruxelles, Hàng Phạn ở Chợ Tía — NAM-ĐỊNH : Hiệu Ích sinh-Đường 19 phố Khách, Hưng-Long 9 Nang-Tinh — HAI-DƯƠNG : Hiệu Chi-Lan 11 Đông-Thị — BẮCNINH : Vinh-sinh 123 Tiền-an — SONTAY : Vạn-Thành 27 Mậu-Tinh — HAIPHONG : Hiệu Nam-Tân bán sách vở 48 phố Bonnal — VINH : Sinh-huy phố gare — HUẾ : Vĩnh-tường 49 Gia-long SAIGON : Hưng-vượng 12 Espagne

Các tỉnh trong Trung-kỳ có đại lý bán.

Thực vậy ! Thực vậy ! Không giám khoe tài

Môn thuốc trị chứng *đau gia giầy* của *Quảng - Đức - Sinh* được phòng chúng tôi, do y-sĩ *quan Ngọc-Sơn* nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giúp lắm bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần hiệu.

Mới đây Mme *Trương-đức-Hữu* chủ nhà hát Phúc-Thắng và M. An-Phú số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có chứng đau gia-giầy, có lấy thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc, chuyên chữa các chứng ngoại cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn tán sẵn xàng gói giấy hay đóng hộp để các bệnh nhân đi xa, tiện uống không lỗi sắc.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng kính dùm các bệnh nhân các phương phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo

Quảng-Đức-Sinh

31, phố hàng Bồ, Hanoi

Muốn khỏi tiền mất tật mang, xin mời đến hiệu,

XONG THÀNH

34, phố Chợ Đuổi mà đón cụ lang hay mua các thứ Cao, Đơn, Hoàn, Tán. Điều-trị bệnh người lớn trẻ con không đâu bằng Xong-Thành

MỚI XUẤT BẢN

Sách Xem Tết

Tân Dân

Toàn những bài rất hay, rất vui, rất lý-thú thuộc về Tết của các nhà văn có tiếng viết riêng cho Sách Xem Tết năm nay

Ai không được đọc Sách Xem Tết của nhà in Tân Dân năm nay thực là uổng ! Sách dày 64 trang rộng: 0p25

Trong ngày mồng 3 tết

(28 Janvier 1933)

Tại rạp chớp bóng Variétés từ 2 giờ đến 4 giờ chiếu phim :

La Piste des Géants

Giá tiền : 0p10, 0p15, 0p20 và 0p25

Tại rạp Tonkinois, mồng hai Tứ 2 giờ đến 4 giờ chiều, cũng chiếu phim cảm rất hay.

Giá tiền : 0p07, 0p05 và 0p03

Ngày mồng 8 tết từ 2 giờ đến 4 giờ tại hai rạp ấy cũng sẽ chớp nhiều phim vui và lạ.

Đầu năm 1933 có gì lạ?

NAM-KY THƯ-QUÁN mới xuất-bản

1· - Sach Chơi Xuân

Có nhiều bài nói về việc học rất quan trọng. In khổ lớn. Có nhiều hình rất đẹp, sách dày hơn 50 trang khổ rộng giá 0p30

2· - Những Áng Văn Hay

Là quyển sách nước-văn mà người nước ta chưa từng thấy. Trong có đủ những áng văn kiệt-tác của các danh nho, và có phê-bình cả nhân-vật gần đây. Mỗi bài nói đến vị nào lại có chân dung các vị ấy, sách dày 200 trang, giá 0p50

3· - Thơ Đông-Hồ

Của ông Đông-Hồ ở Hà-tiên. Ông có viết nhiều bài văn có giá trị như bài Linh-phương-ký mà ông Phạm-Quỳnh đã phê bình một cách đặc biệt, ở Nam-Phong tạp-chí, sách dày 150 trang giá bán 0p35

4· - Văn-Đàn Bảo-Giám

(Trọn bộ đóng thường 2p15)

Có nhiều hình các bậc danh-nho đủ các lối văn của tiền-nhân. Trọn bộ đóng bìa đa chữ vàng 2p00

Nam-Ký Thư-quán

17 Bd Francis Garnier Hanoi Télép.882

Mách Giùm

— Bác đi đâu mà vội thế?

— Tôi đi mời cụ lang Nguyễn-ngọc-Côn ở 26 phố Nhà Hỏa về thăm cho cháu, vì có ông bạn mách tôi rằng cụ lang Côn là một nhà chuyên-trị chữa bệnh người nhớn và trẻ con rất thần-hiệu.

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG

Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiệu thuốc Lê-Huy-Phách làm thuốc đã lâu năm, đặt phòng riêng để thí nghiệm bệnh Lậu và Giang mai. Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lậu mới phải (état aigu) bất cứ mỗi, mắn buốt tức, chỉ dùng từ 4 đến 6 là khỏi hẳn, mỗi ve giá 0p40

Lậu lâu năm état chronique thường sinh nước tiểu vàng đỏ, hay đục cùng là vẫn vẫn lúc đi tiểu thấy nóng, tử chi mỏi mệt, yếu đuối và còn sinh nhiều chứng khó chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve liệt trùng giá mỗi ve 0p60 và 1 hộp to bổ ngũ-tạng-trừ lâm 2p. hộp nhỏ 1p0. là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ giả lại tiền. Còn bệnh giang mai thì bất cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh lậu. ai ai đều biết. Muốn hỏi điều gì đính theo timbre 0p06 giả lời ngay

Ở xa mua thuốc gửi thư về sẽ cách linh hóa giao ngân (C. R..) thư và mandat xin đề :

M. Lê-Huy-Phách 12 Route Sinh-từ Hanoi (Tonkin

MÙA RÉT ĐÃ TỚI

Phổi yếu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyễn, có một không hai

BỔ-PHẾ THANH DƯỢC

Trừ đờm, trị ho, mát lao, hết xuyễn, giúp ích cho người công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con	0p.40
Lọ lớn	0p.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giây nói số 805

Hiệu JONCKO

Bán các thứ chiếu

Chiếu cói xe giải salon, chiếu cói chẹ đủ các thứ hoa Hoa in, Hoa cải, Hoa đúng, đều theo kiểu tối-tân.

Giặt chiếu theo phép vệ-sinh. Tẩy được vết hoen ố mà giữ được màu hoa không phai có dùng thuốc sát trùng để trừ rệp và các thứ vi-trùng.

xưởng ở Hàng Đẫy (Rue Duvitlier). Cửa hiệu: 58 Phố Hàng Đậu, HANOI

Rượu Tết

Nhân dịp tết nhiệu Bông-Phương y quán 72, 74, phố hàng Bông có chế ra mấy thứ rượu chúc mừng năm mới, trong chất rượu dùng toàn những tinh hoa vị thuốc đại-bổ của « Bông-Phương » ta và lại có hương vị thanh tao. Vậy xin giới thiệu cùng độc-giả.

Xin mách giúp nơi ở của

M. Tân-Dzương

tức Lưu-trọng-Nghĩa

Ông bà nào biết nơi ở của ông ta xin làm ơn cho tôi biết hoặc làm ơn mách giúp cho ông ta biết.

Xin vạn tạ

Lâm-quang-Nghị Thanh-Hóa

Thứ kem thay phấn hiệu Velouty Dixor càng dùng màu gia càng mỹ khi ra mưa ra nắng cùng khi nhảy đầm mà có lỡ hồi ra cũng không giảm mất màu kem Thứ kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng thay thuốc nẻ thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại lý độc quyền: LUNE FAT 23 - Rue des Changeurs, Hanoi

TẠI HAIPHONG : có bán ở số 22, 24 phố Khách hiệu A Riz Mohamde,

TẠI NAM ĐỊNH : Có bán ở hiệu Giu-Thuận-Long 36 phố Carreau.

Kính cáo độc giả

Bắt đầu từ 20 janvier 1933 này Tòa soạn và tòa Trị sự sẽ họp làm một tại số 1 Boulevard Carnot cả.

Vậy thư từ gửi cho ông chủ nhiệm cùng ông quản lý và chủ bút, xin các ngài đề cả về:

số 1 Boulevard Carnot, Hanoi

Ai là người uống chè sành, chắc cũng đã từng dùng qua chè của hiệu **KIM-THÁI** và chắc cũng công nhận là chè của hiệu đó có tiếng khắp hoàn cầu

CUNG CHÚC TÂN-NIÊN

Mở cửa hàng từ ngày mồng Một, Quý-khách đến chụp từ 10p00 thì biếu 5p00 ảnh men

Nhân dịp Tết, hiệu ảnh HƯƠNG-KÝ PHOTO Hàng-Trống mở cửa cả mấy ngày Tết, buổi sáng từ 9 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 4 giờ

Chính Hương-Ký chủ nhân đứng chụp ảnh để nghênh tiếp các Quý-khách đến chụp ảnh mùa xuân năm mới

HƯƠNG-KY cẩn bạch

Thời buổi mới — Quảng cáo tết mới

Xin đến nhà làm quảng-cáo

ATDAR

7, Lamblot — Hanoi

ATDAR

7, Lamblot — Hanoi

Chuyên làm quảng cáo hộ các nhà buôn

NHÂN DỊP TẾT NGUYÊN ĐÁN HIỆU BÀO CHẾ

PHARMACIE CHASSAGNE

59 RUE PAUL BERT HANOI

CÓ QUÀ KÍNH TẶNG CÁC QUÍ KHÁCH

Từ nay đến 15 tháng giêng ta, các ngài mua thuốc từ 1 đồng trở lên bản biệu sẽ có chút quà kính tặng gọi là tỏ tình liên lạc với các bạn hàng

RƯỢU THƯỞNG XUÂN

VIN SAMOS một lít **1p.45**

VIN DE MALAGA một lít **1p.40**

Rượu vang lâu năm, thơm ngọt giọng, dùng để thết khách trong ngày tết rất lịch sự

RƯỢU BỔ

VIN WATSON một lít **2p.25**

nửa lít **1p.25**

Rượu rất bổ, dùng đầu năm sẽ được cường tráng xuốt năm

VIN 33.500 một lít **2p.10**

(Rượu bổ riêng cho đàn bà)

Bản hiệu lại riêng giới thiệu các thứ thuốc sau này, các ngài đã từng biết tiếng, cần dùng trong tiết giời xuân này :

SIROP NOFAL : Thuốc Ho thần hiệu

SIROP ANDRÉ : Thuốc Ho cho trẻ con

Ở xa mua thuốc cũng có quà biếu

Imp. Moderne 62 phố hàng Bạc--Hanoi Le Gérant : PHẠM-HỮU-NINH

NGÀY XUÂN TRONG RỪNG : MAI

CỨ THỬ MÀ COI

Ai đã dùng dầu Hồi-Thiên đều công nhận rằng là thứ dầu tốt nhất trong các thứ dầu đặc để phòng bệnh, trị bệnh.

Dầu Hồi-Thiên chế tạo tại hiệu KHUYNH-DIỆP là một hiệu dầu đã nổi tiếng mấy năm nay, đã được bà con hết lòng tín-thành và đã giựt được không biết bao nhiêu là giải thưởng trong các cuộc Đấu-xảo Kỹ-nghệ, Khoa-học ở xứ ta và ở bên Pháp

Mua buôn, làm Đại-lý, gửi thơ cho:

M. VIỄN-ĐỆ

Bến Ngự *HUẾ*

Tại hiệu Viễn-Đệ có nhiều món hàng khác toàn là thứ hàng bán hết sức chạy

Làm giàu mấy chốc

Mợ — Phạm-Tá phó ruộm bờ hồ khéo thật, khăn mầu cà-phê sữa mà nếm như cà-phê sữa thật.

Cậu — May nhỉ! Sáng dùng khăn Pham-Tá yểm tâm, ăn cơm với cá gỗ mà làm gì chả chóng giàu.

Tết năm nay các ngài dùng giầy gì?

Giầy Kim-Thời

(Marque, dessin et modèle déposés)

Kiểu rất đẹp, mũ láng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen đúc ở bên Pháp, đi bền gấp bốn lần đế da hay đế crêpe, không chượt và toẹt ra như đế crêpe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không ngấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VAN-TOAN

95, Phố Hàng Đào, 95

HANOI

PARFUMERIE KARDINOT PARIS

NƯỚC HOA «La Reine des Parfums» tức là «Bà chúa nước hoa» thơm rất lịch-sự, mỗi lần súc thơm được một tuần lễ.

Lọ nhớn: 1p50 Lọ nhỏ: 0p85

THUỐC BÔI ĐẦU rất hợp thời, không có gầu, chải một lượt được cả ngày không sõa, thuốc rất thơm, giá lại rất hạ, chưa từng có thứ thuốc tốt như thế mà lại rẻ như thế bao giờ.

Fixateur Parisien

Lọ nhớn 0p58 Lọ nhỏ 0p30

Fix Brillanbel

Lọ nhớn 0p45 Lọ nhỏ 0p22

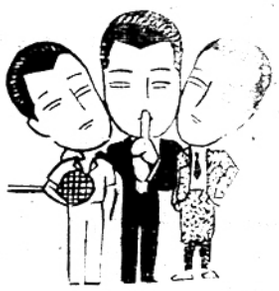

Brillantine Dollar

Thứ thường 0p25 Thứ Lux 0p30

Bán ở các hàng tạp-hóa to ở Hanoi. — Ở tỉnh xa, ai muốn mua buôn mua lẻ xin viết hỏi hiệu **VẠN-HOA** *46 - 48 Rue Tirant HANOI*

Các thứ hàng tạp hóa bán tại hiệu Vĩnh-Thịnh 154 hàng Bông đã từng được Quý khách công nhận là tốt và giẻ. Nhân dịp Tết lại có bán thêm cả các thứ rượu mùi, nước hoa, phấn Cotty, kem Tokalon.

Tại hiệu Vĩnh Thịnh

Lại còn cả các thứ áo dùng về mùa rét, nhất là khăn quàng đàn ông. Vậy nếu ai đến mua mà cắt bản quảng cáo này đem theo thì bản hiệu sẽ tính trừ hoa hồng riêng về *khăn quàng* là 10 *l.*

10 LAMBLOT HANOI — TÉLÉPHONE 866

AI ĐI QUA PHỐ NHÀ THỜ

Gần hàng Bông, chắc cũng phải để ý tới một tòa nhà mới cất, trông rất nguy-nga, tráng lệ, đó là hiệu ảnh của M. NGHIÊM XUAN-THỤC một nhà chuyên môn về nghề ảnh.

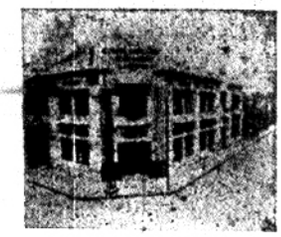

Cách sếp đặt ở trong rất sứng hợp với ngoài ; nhà kính, phòng tiếp khách, xưởng thợ đều phân biệt.

Nhân dịp đầu Xuân

Quí-khách chiếu cố sẽ được vừa ý, giá phải chăng, mầu ảnh bền và đẹp, chụp theo lối mỹ-thuật.

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG ???

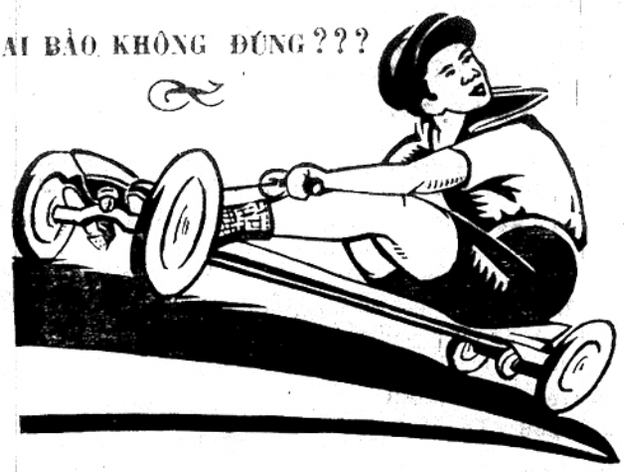

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho :

Bắp thịt nở nang	Gân cốt cứng cát
Tinh thần sảng khải	Tiêu hóa dễ dàng

Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm, người sẽ được khỏe mạnh nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không đúng, xin mời lại thí nghiệm tại :

Hiệu **Phúc Long**

43 — Phố Hàng Đậu — Hanoi

Giây nói số : 251

Bán buôn và Bán lẻ

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoại trăm năm, lại nhờ được sự kinh nghiệm của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền môn chữa về bệnh lậu và bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành một phương thuốc rất hoàn toàn chỉ uống trong bốn tiếng đồng hồ là kiến hiệu ngay không bắt đi đái giắt không vật vã nhọc mệt không hại sinh dục, đàn bà có thể cũng uống được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chữa không rứt nọc mỗi khi uống rượu thức đêm, trong người nóng nẩy lại thấy có mủ và đem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rứt nọc. Thuốc đã mau khỏi lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rứt nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0p60 một ống, bệnh giang-mai tim-la phát hạch lên soài nóng sốt lở loét quy đầu đau xương rật thịt rức đầu nổi mề đay, ra mào gà hoa khế, phá lở khắp người cù đinh thiên pháo sắp nguy đến tinh mệnh chữ, ống một ống thuốc là cải tử hồi sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng nước không bốc lên răng uống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng 0p60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến tận nơi mua từ 6 ống trở lên không phải chịu tiền cước.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG

84, Route de Huế (cạnh chợ Hôm) Hanoi - Tél 755

Đại lý Bát tiên Vĩnh Bát tiên Huế. Số 73 Belgique Haiphong ; 12 Rue des Cordonniers Haidương, Châu thành Hưng yên N 148 Bd Albert 1er Dakao Saigon

---

NÊN HÚT THUỐC THƠM ANG LÊ

SWEET CAPORAL

HIỆU

$ 0,15

COMPAGNIE COLONIALE DES TABACS

Cliché ATBAR 7 lamblot

KIM-HƯNG

104 Bis ROUTE DE HUÉ-HANOI

PHONG-HOÁ

26 trang TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU 15 xu

SỐ ĐẶC BIỆT VỀ TẾT

TẾT... Xuân mới TẾT

Tục ăn tết đã in sâu vào óc ta từ mấy nghìn năm xưa, nên cứ mỗi độ mưa phùn, đào nở, là mấy mươi triệu người cùng chung một cảm giác, cùng hưởng một cái lạc thú rất phong lưu: ăn tết.

Tết đối với người mình có một ý nghĩa rất thiêng liêng. Mấy hôm xuân về, không những chỉ để cho cả một dân tộc ngày thường cặm cụi, được có lúc an nhàn cùng nhau, mà nhất là một cơ hội cho ai nấy đều được tham dự vào những cuộc tế lễ rất tôn nghiêm của gia-đình lớn. Cũng vì thế, nên tết đến, ai ai cũng rộn rịp về quê, như tín đồ một tôn giáo đến một ngày kỷ niệm lớn lao đều hội họp để cùng nhau trân trọng tỏ lòng tín ngưỡng.

Cái tôn giáo ấy, là sự thờ phụng tổ tiên. Bao nhiêu những vẻ long trọng, hoa lệ của ngày tết cũng vì đấy mà ra cả.

Nhưng người mình không phải là chỉ riêng nghĩ đến người quá khứ nên cái vẻ đẹp của trời xuân, cái sắc đẹp của hoa xuân, có tâm khu dễ cho ta những việc đèn nhang, và vui vẻ cùng nhau thắm hến rượu cúc, xem hoa thủy tiên nở...

.. Đến nay cuộc đời mới đã bắt ta theo con đường mới, nên tết xem như kém phần long trọng tôn nghiêm. Nhưng trái lại, tết cũng đỡ được những cái tục lệ phiền toái thủa xưa.

Những người xa nhà không về được, cũng không lấy thế làm buồn gượng vui với xuân, cười với xuân nơi đất khách. Những người tìm quan sang sống nhà, hay hôm mồng một mở lịch xem giờ để chọn phương xuất hành, lại kiêng khem những điều nhỏ nhặt, dần dần đã thấy ít, cái trạng thái ấy cũng đủ cho ta biết rằng lòng mê tín dị đoan một ngày một mất, mà chỉ xét đoán suy nghĩ sắp đến ngày thông trị những công việc hàng ngày của dân ta.

Tết! Đáng lẽ mấy hôm tết là mấy ngày cho ta hưởng cái thú êm đềm buổi xuân xang: chậu cúc vàng, bánh phao đỏ, biết bao là thú vị giải giác trong làn không khí thanh khiết lúc đầu năm, bỏ đi chẳng hóa ra phụ Hoa-công đã vì ta mà tô tạo nên những cảnh vật hữu tình ấy, chẳng hóa ra cũng như những ai đã hoài mất tuổi niên thiếu, không biết thương tiếc đến những thời khắc đáng yêu mến, đáng kính trọng trong buổi hoa niên.

TỬ-LY

Ngày xuân hái hoa...

Ngày xuân, chị em đi hái hoa,
Vườn mai, đứng giưới gốc mai già.

Hoa mai trắng xóa, trong xuân tươi,
Một chị, một em xuân mấy mươi!

Gió xuân! đìu đàng tà áo lay.
Gió xuân! hoa mai tan tác bay!

Em tay nâng giỏ, chị vin cành,
Rẻ đóa hoa mai với lá xanh.

Ngày xuân, cánh hoa đượm hạt móc,
Hái hoa, hoa rơi vương mái tóc.

Tiếc hoa nên bỏ giỏ hoa đấy,
Một giỏ hoa xuân nặng chiu tay.

Người về, tiếc xuân biết còn ai?
Còn lại trong vườn, xuân với mai!

Việt-Sinh

TRƯỚC TẾT, TẾT VÀ SAU TẾT

của V. LÉT-SINH

Tôi không như các ngài văn sĩ — họ là những người nhớn — khi nghe tiếng pháo kêu mới ngẫn ra « khai tết », hay trông thấy hoa đào nở, mới « đã chà xuân ! » Không, tôi không như các ông ấy trầm tư mặc tưởng mà quên cả tết đến. Trái lại, tôi mong tết như mong tết, nghĩa là mong từ tháng một mong đi, lần tính từng ngày.

Tôi không như trẻ con — và tôi cũng đã qua cái tuổi ấy rồi — mong tết để được mặc quần áo đẹp, được pháo đốt chơi, được tiền tiêu đâu. Tôi thích tết, vì tết vui lắm cái vui. Có lẽ vui vì sắc pháo đỏ giải giác trước thềm nhà, vì rượu mùi, vì hoa cúc hay vì gió lạnh làm cho người ta gần gụi bên ngọn lửa mà kể chuyện tết năm ngoái, năm xưa.

Có người bảo tôi thế là trẻ con : nếu có thế thật, thì tuy tôi đã lớn tuổi (nhưng chưa có vợ) mà vẫn còn là trẻ thơ đấy.

●

Ngày 29

Không có gì vui bằng trước ngày tết dọn dẹp để chờ tết. Nhà cửa tự nhiên có một vẻ khác hẳn, trông ngăn nắp, sạch sẽ, sáng sủa. Trên cột, trên tường, giấy đỏ giăng lung tung mảnh thì ba chữ, mảnh thì năm, — tôi đã mua của các cụ đồ nho công lưng viết ở các bờ hè. Các cụ chúc cho người ta đủ phúc, thọ, lộc, vinh, người ta chúc cho các cụ . . . các cụ ít nhiều tiền để gọi là có đi, có lại, cho toại lòng nhau.

Rồi bỏ tiền ra rước hai ông Tiến tài Tiến lộc về gián vào cánh cửa, mua ra hai ông có phù hộ cho mình sang năm có thêm tài, thêm lộc gì chăng. Nhà có mấy đứa trẻ, nên tôi sắm cho chúng nó một vài cái tranh gà lợn, chuột màu xanh xanh, đỏ đỏ, trông cũng đẹp, cũng làm cho mình vui, cho trẻ vui mà lại rẻ tiền hơn tranh của các ông trường Mỹ-thuật nhiều. Mấy con bé nhà tôi nó thích nhất cái tranh chuột : một đám cưới chuột, cũng đủ kèn, đủ trống, đủ cả quà phù trang. Cô dâu chuột cũng khăn vành giế, cũng giầy vân hài, nón quai thao, cũng ra ráng cô dâu lắm. Mà chú rể chuột cũng ra vẻ quan tham, quan phán tệ.

Ở trên lại có một đàn chuột theo nhau đem hoa quả đến dâng một chú mèo rất từ bi, ngồi nhìn cô dâu chuột một cách âu yếm lắm. Có lẽ mèo và chuột cũng bắt chước người ta trong mấy ngày tết, gác bỏ thù hằn để cùng vui.

○

Giồng nêu

Buổi chiều nay, chặt một cành tre thật cao để giồng nêu. Trên đầu nêu buộc một cái cái chổi phất trần để làm ma quỉ sợ, treo một bộ nhạc và khánh đất nung, mỗi khi gió bắc thổi, cái nọ trạm cái kia leeng keeng cũng vui tai. Lại buộc thêm một cái đèn lồng cho sáng ngõ để tiện ra vào, kể cũng là một ý kiến nhân từ đấy.

Giồng cây nêu lên để báo rằng tết đến, hay để báo giờ hồi nợ thì không biết. Chỉ biết rằng nêu vừa giồng xong, thì thấy các chủ nợ ở đâu lũ rủ đến. Thôi thì hết vạn đến lấy họ cũng chẳng chịu nghe. Còn ít nhiều tiền tiêu tết, đành bớt sén một hai để trả họ cho xong tội. Họ đi rồi, mình đếm lại số tiền mà ứa nước mắt, tết ở đâu. Còn tiền đâu tiêu tết, tiền đâu mà sắm bát với tô tôm! Cô Lan..., Cô Lan bên hàng xóm chợt sang, ý hẳn thấy nông nỗi vậy mà cảm cảnh, nên cô nhìn tôi cũng rơm rớm nước mắt, mà cô lại cố gượng cười nên trông cô lúc bấy giờ đáng yêu quá đi mất.

■

Nấu bánh chưng

Ai cũng biết tết không có bánh chưng không ra tết. Mà bánh chưng không có tết cũng không ra bánh chưng (chưa chắc đâu) Cho nên đời xưa đã có câu rằng: thiên hạ không có cũng được, chứ tết mà không có bánh chưng không xong! Lời nói thực chí lý lắm vậy.

Và trong mấy đêm ngày tết, chỉ có đêm nấu bánh chưng là vui. Ngoài phố, đêm đông rét mướt, gió lạnh thổi vụt vù. Mà trong nhà, bên lò bánh chưng ấm áp, ngồi chụm chân trên cái ổ dơm nhìn ngọn lửa thì còn gì thú hơn nữa.

Ai có linh hồn thơ như tôi, tất cũng biết cái thú vị của ngọn lửa những đêm đông. Trời rét mà ngọn lửa ấm như giữ không muốn cho ta đi xa, giữ ta lại để hưởng những cái thú êm-ấm trong gia đình, trong khi cả nhà ngồi sây quanh, nghe tiếng nước nóng reo mà kể chuyện cũ.

Huống chi, đêm nay, bên cạnh tôi lại có cô Lan bên hàng xóm : đôi má hồng hồng, miệng tươi mà có duyên, trông xinh tệ. Cô ngồi bên tôi, xửa lại mấy bông hoa thủy tiên, rồi ngẩng nhìn, sẽ nói :

— Tết năm nay, thế là anh thêm một tuổi rồi đấy nhỉ ?

— Ừ, nhưng em cũng thêm một tuổi.

— Thành 18 tuổi — người nhớn rồi đấy!

Lan cười, tôi cũng cười. Ngọn lửa lung lay chiếu, mà Lan thêm hồng, môi Lan thêm đỏ, mà Lan thêm tươi, thêm đẹp hơn lên.

◆

Ngày ba mươi

Ngày hôm nay là ngày cuối cùng của năm cũ; nếu cứ theo như lời thánh dậy — thì ngày hôm nay ta phải tĩnh tâm mà nhìn lại năm cũ; ngẫm nghĩ đến những ngày đã qua, để xem trong năm vừa đi mình đã làm được những sự gì hay ho — hoặc cũng làm sự gì không tốt, thì biết lấy để tránh về năm sau.

Nhưng tôi nghĩ bụng, sáng ngày mai đã là ngày tết thì nghĩ làm gì cho mệt; ta cứ nghĩ đến năm mới mà vui vẻ thì hơn, tội gì.

Bởi thế nên cả ngày hôm nay chỉ cặm cụi trang hoàng nhà cửa, và đốc thúc nhà bếp đã giò, đơm xôi để cúng giao thừa.

Thỉnh thoảng lại ra thăm mấy chậu cúc, và sửa sang chăm chút cho mấy giò thủy tiên. Cái khó là làm thế nào cho thủy tiên đúng nửa đêm nay hé miệng cười — lại đúng sáng mai cười hẳn thì mới được, nếu mới chớp tối đêm nay đã cười trước thì ra con người vô duyên mất.

◆

Vẽ vôi

Chiều đến, theo lệ cũ đem ít vôi bột rắc chung quanh nhà, một là cho đúng phép vệ sinh của phương tây hai là để phân địa giới theo tây phương, đàng nào thì cũng là nhất cử lưỡng tiện cả. Rồi lại vẽ một cái cung thật to, một cái mũi tên thật dài, bắn theo một thằng quỉ đầu voi mình chuột công đuôi chạy. Nhưng sợ rằng một cái cung chưa đủ chăng, nên tôi lại vẽ thêm một khẩu súng liên và một khẩu súng thần công thật lớn kiểu tối tân, như thế chắc không ma quỉ nào dám bén mảng tới nữa.

Phía nam vẽ một cái bàn cờ chiếu tướng, phía bắc vẽ một cái bàn cờ con chó, không biết để làm gì? Có lẽ để đánh lừa ma quỉ, chúng nó kéo đến rồi mải đánh cờ chân chó mà quên mất công việc chăng? Nghĩ các cụ ta xưa thực cũng lắm mưu nhiều mẹo tệ. Song đâu đấy cái vẽ vôi, thấy bác tôi lại cong kính đem một đôi bài giấy ra treo ở ngoài ngõ, không biết để bà cô ông mãnh nào đi mà hỏi thì bác tôi lặng yên không nói.

◆

Giao thừa

10 giờ đêm. Sắp sửa đến giờ năm cũ sang năm mới. Trong nhà lúc bấy giờ thật ấm cúng vui vẻ lạ: trên bàn thờ đèn nến sáng choang khói trầm hương lên nghi ngút — hoa đào hoa cúc lúc bấy giờ trông càng tươi càng đẹp hơn lên.

Cả nhà rộn rịp sửa soạn cỗ bàn để cúng tổ tiên, tuy chẳng có gì song cỗ bàn cũng phải đủ đỏ xào đỏ nấu.

Mấy con bé nhà tôi nghe chúng đã buồn ngủ lắm, mà chúng nó còn cứ gượng thức, cứ nhìn mấy con gà mà há hốc cả mồm, có lẽ muốn ăn lắm thịt phải. Dưới bếp, các bà, các cô chúi mũi làm các món ăn — làm cho khéo, cho đẹp, để mai mời khách lại ăn, — họ ăn mà nếu có khen cho một đôi câu thì các cô thực là hể hả lắm. Thế mới biết đàn bà họ cũng rẻ tính thật.

Đúng 12 giờ đêm — trân trọng bóc một bánh pháo Bình-đà ra đốt, tiếng pháo kêu vang, sác pháo bắn tung, khói pháo tỏa đầy nhà. Mà lạ, hễ có sác pháo đỏ, mùi pháo thơm, lẫn ra về tết ngay lập tức. Năm mới rồi đây ! Thế là mình đã thêm được một tuổi.

Xa xa nghe tiếng pháo đưa lại — rồi ngay bên cạnh nhà, tiếng pháo nổi lên — rồi tất cả nhà cửa chung quanh đều thấy tiếng pháo giao liên tiếp nhau không sứt : tết đã bắt đầu — mọi người đã bắt đầu vui mừng năm mới trong nhà ấm cúng, sang sủa — đầy những hoa, những khói trầm thơm và sác pháo đỏ.

◆

Mồng một

Từ mờ sáng hôm nay, đang chùm chăn ngủ kỹ thì đã có người đến lôi giậy mà nói : « chết ! năm mới mà ngủ chưa thế thì cả năm chỉ toàn ngủ mất ». Tôi cũng sợ như thế, nên vội vàng tung chăn ngồi dậy, thì đã thấy con Thư tươi cười chạy đến bên khoe áo đẹp : mà áo nó đẹp thật, cái áo gấm hoa còn mới nguyên vì mỗi năm mặc áo có một lần ngày tết rồi lại

Người Lịch-Sự Tìm Đến :

TAN-MY

TAILLEUR-CHEMISIER

47. RUE DE LA SOIE — HANOI

cất kỹ càng trong hòm, cho nên còn những vết gấp vuông vuông.

Dậy rửa mặt, khi đúng tay vào chậu nước hoa mùi, lại sực nhớ đến tết năm ngoái. Nếu tôi có phải nhà thi-sĩ thì đã thở dài, buồn cho thì giờ đi chóng như tên — nhưng may, tôi lại không phải là thi-sĩ, nên tuy có nghĩ đến tết năm ngoái, mà vẫn không quên tết năm nay.

Nhìn sơn thấy cả nhà, kể thấy người lớ, ai cũng áo mới cả, ai cũng hớn hở vui vẻ — nhất là mấy đứa người nhà thì lại vui vẻ lắm, vì ngày hôm nay chúng nó không phải ai chửi mắng như mọi ngày mà lại còn được tiền mừng nữa. Nói đến mừng tuổi, tôi lại lo, lo vì chẳng ai mừng cho mình, mà mình lại phải mừng tiền cho người khác, mới tiếc chứ.

Thưởng Tết

Mấy bông hoa thủy tiên trong chậu hớn hở chúc mừng năm mới — gió thổi lướt trên mấy cành liễu — ngoài thềm còn giải giác sác pháo đỏ hôm qua, thời tiết coi có vẻ xuân đầm ấm.

Trong nhà mừng tuổi lẫn nhau, chỉ những nghe thấy năm mới, năm mới. Tôi cũng rót một chén rượu mùi để gọi là mừng tết, rượu đỏ mà thơm, đựng trong cốc pha lê trong, tết, tết lắm. Rồi đem quả mứt ngon, chia cho trẻ mỗi đứa một ít, còn bao nhiêu tự thưởng, để gọi là mừng tết, mừng năm mới và mừng tuổi cho mình.

Sông nhà

Sông nhà cho mình năm nay không biết là ai? Người sông nhà tất phải là người có nhiều tiền mừng tuổi, mà lại phải là người có can đảm mới được, vì nếu giông cả năm thì người ta trách cứ. Nhưng nói vậy mà thôi, chứ ai cũng kiêng như vậy, thì còn ai đến sông đất nhà ai?

Một lát thấy mấy bà bên hàng xóm, chạy sang, chưa vào đến cổng đã cười nói chúc mừng, nào sống lâu, phát tài, mạnh khỏe, cái gì cũng bằng năm bằng mười năm ngoái cả. Thoáng trông thấy có cô Lan, tôi vội vàng đốt một bánh pháo để mừng.

Cô Lan tươi cười chạy đến, tôi giót chén rượu, rồi mừng:

— Chúc em năm nay... đắt chồng nhé!

Cô Lan đỏ mặt, rồi cười mà đáp:

— Còn em, em chúc anh sang năm. — chỗ này Lan ghé tai tôi nói nhỏ. — lấy được vợ đẹp, rõ đẹp... đẹp như Lan nhé!

Đương vui thì thấy em Thư chạy lại, tay cầm một cái gói giấy đỏ vuông, rồi ngơ ngẩn hỏi:

— Chú ơi chú — bà Hai bảo mừng tuổi cháu một hào, sao lại chỉ có một xu?

Tôi phì cười:

— Cháu ngu lắm — chính là một xu, nhưng bà ấy nói thế để tốt cho cháu đấy chứ!

Không biết Thư nó có hiểu không — nhưng xem ra nó không được vui lắm thì phải.

Mồng hai

Sáng nay đi lễ nhà thờ, rồi qua nhà chúc mừng năm mới mấy người trong họ. Chà, đi đến đâu cũng chỉ thấy bắt lên gối, lại xuống gối, đã mỏi quá mà họ vẫn chưa cho thôi. Thế mới biết các ông nào bàn bỏ tết thực cũng có lý lắm vậy.

Chiều xuân nên ra chùa xem họ lễ: họ nghĩa là những người con gái, tỉnh có, quê có, năm mới ngày xuân các cô ra chùa bẻ lộc để cầu phúc, cầu may. Trời rét mà đường khô, lá tre bay trước mặt, trên cành lá mầu non xanh dịu, xuân có vẻ đầm ấm mà dịu dàng. Đi đường gặp các cô ra lễ, lại gặp các cô trở về: cô nào cũng áo mới, răng mới nhuộm đen, cô nào cũng có vẻ xuân lắm. Vườn nhà chùa có mấy gốc đào hoa nở, mà các cô nỡ đang tay bẻ cả cành — sao các cô không nghĩ hoa đào xuân cũng như các cô xuân.

Mồng ba

Rượu, cỗ bàn, rồi quây quần vào đánh bài: tiết tam cúc lại bắt bắt bắt lại tam cúc.

Mồng bốn

Tam cúc, bắt rồi lại rượu, lại cỗ bàn.

Mồng năm

Cỗ bàn, rồi lại rượu lại tam cúc.

Mồng bảy

Hôm nay hạ cây nêu, thế là hết tết. Quần áo mới lại xếp vào hòm, để dành đến Tết sang năm mới giở ra. Trong nhà lại lặng lẽ dần dần, rượu hết... cỗ bàn hết. Mấy giò thủy tiên, mấy chậu hoa cúc đã gần tàn, tuy cành đào vẫn nở hoa tươi, nhưng cũng không đủ giữ lại cái tết nữa.

Cái vui của ngày tết đã theo với sắc pháo người ta quét mà đi, không trở lại. Thế là một năm đã qua.

VIỆT-SINH

Cuộc điểm binh trên cầu Thê-húc

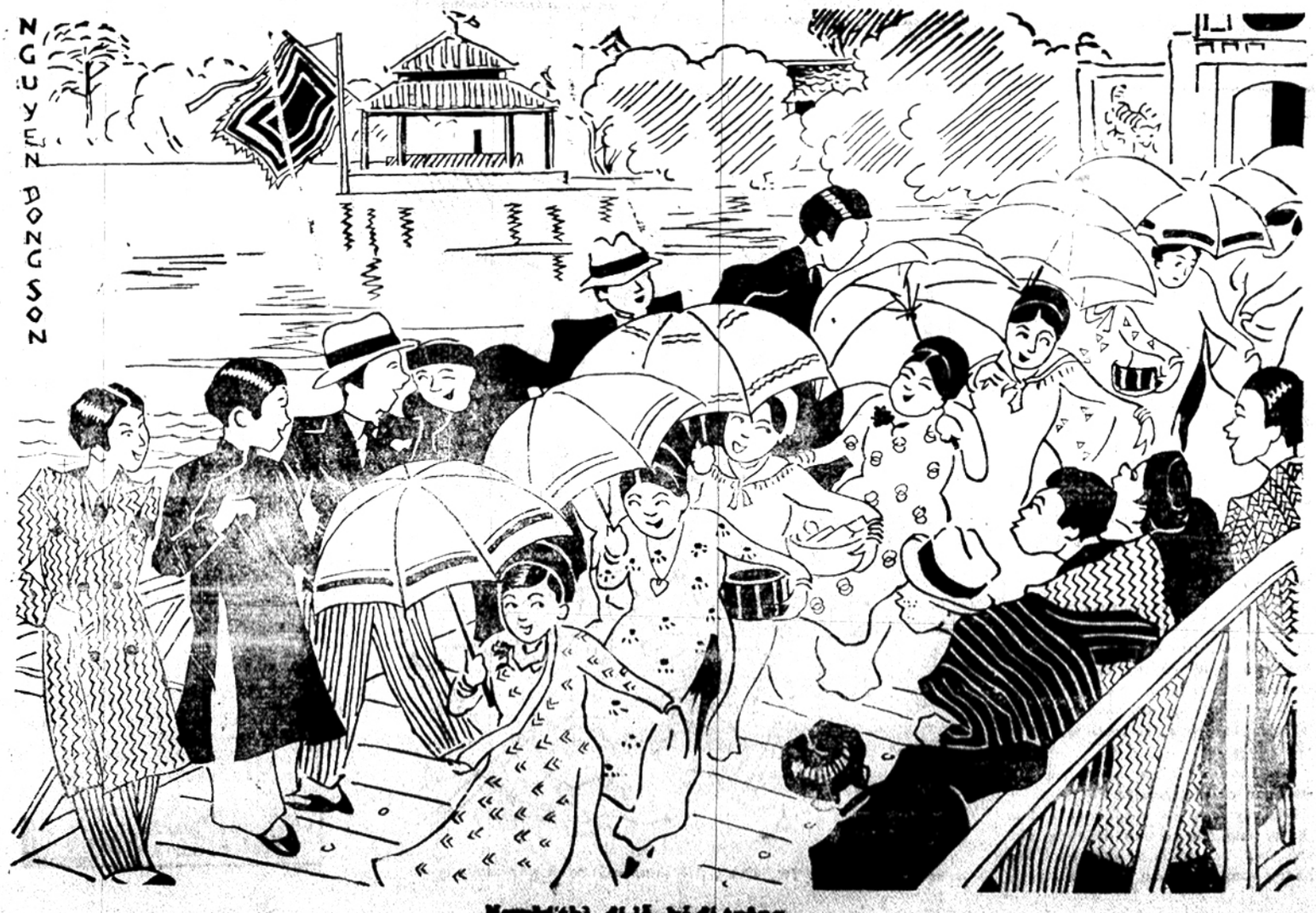

Người thì đi lễ, kẻ đi trông.

..từ nhỏ đến nhớn..

Chúc mừng « thập bát tú »

Hôm mồng một tết, đáng lẽ Tử-ly phải trọn giờ Hoàng đạo đến tận nhà mừng năm mới « những người hơi có chút danh vị, hơi có chút giá trị » đã giúp Tử-Ly làm việc trong bấy lâu nay. Ngặt vì các ông làm việc cũng là miễn cưỡng, có đến chắc các ông cũng miễn cưỡng ra tiếp... Vả hôm ấy, Tử Ly chắc còn bận nghỉ, nên hôm nay, nhân tiện báo ra, miễn cưỡng gửi lời mừng năm mới các ông, chắc các ông cũng miễn cưỡng buông lời cảm tạ.

Chúc rằng:

Mừng cụ Hoàng-tăng-Bí tăng phúc, tăng lộc, tăng thọ .. tăng bí.

Mừng ông Ng-văn-Vĩnh đầu năm học xem tử vi, cuối năm làm thầy số.

Mừng cụ Huỳnh-thúc-Kháng dùng chữ nho nhiều bằng năm bằng mười năm ngoái.

Mừng ông Phạm-Quỳnh thăng quan tiến chức.

Mừng ông Hy-Tống ra bẩn ngoài cái bị của cụ bảng Bí.

Mừng ông Ng-khắc-Hiếu say bằng năm bằng mười năm ngoái.

Mừng ông Ng-trọng-Thuật sinh thêm được năm bảy người annam mới.

Mừng ông Dương-bá-Trạc đầu năm học xong tiếng ăng-lê, giữa năm học xong tiếng Quảng-đông, cuối năm hết nói chuyện với ông Đinh-bộ-Lĩnh

Mừng ông Phạm-huy-Lục năm nay lại biến trái tim và phổi, lòng cho nghị viện.

Mừng ông nghị Hoan năm nay nói tiếng annam bằng năm bằng mười năm ngoái.

Mừng ông Ng-huy-Hợi năm nay mua thêm được mấy cái đĩa hát hay.

Mừng ông Ng-công-Tiểu phát minh được một thứ lá vối mới, một con ba ba lạ, và nhũn nhặn khiêm tốn bằng năm bằng mười năm ngoái.

Mừng búi tóc ông Ng-văn-Tố năm nay được sung vào viện Bác-cổ Hanoi.

Mừng ông Lê-văn-Phúc năm nay phát tài một mình.

Mừng ông Đặng-phúc-Thông khai được mấy cái mỏ đất.

Mừng ông Lê-công-Đắc thêm mồm thêm chân, lạ bằng năm bằng mười năm ngoái.

Mừng ông Hì-đình Ng-văn-Tôi cứ buồn và cứ cười một mình xuốt năm.

Mừng ông Ng-tiến-Lãng mau ăn chóng lớn, đỡ quấy!

Nay chúc

TỬ-LY

●

Hai mươi ba tết

Hôm hai mươi ba, là hôm ông Táo lên chầu trời, người annam ai cũng tin như vậy, trên trời cũng như dưới hạ giới, phải ăn tết mà ông Táo lên phải đun bếp, nấu cơm hộ. Nhưng kể cũng không may cho hạ giới, vì tháng này là tháng củ mật, ông Táo lại đi việc quan vắng, đáng lo.

Ông Táo đội mũ, mặc áo, đi hia, rồi cưỡi con cá chép bay lên trời.

Nói vậy, chứ cá chép, một là đem bỏ ra sông, ông có cưỡi nó cũng đến chết đuối, hai là thả nó vào chảo, ông không bỏng cũng xém.

Vì thế, nên ông chỉ chép miệng mà đi bộ lên thiên đình.

●

Mồng ba ngày tết

Ở đời này cái gì cũng có kẻ yêu người khét, đến « tết » cũng không được yên thân.

Chả thế mà độ nào, ông Phạm-Quỳnh lôi « tết » lên báo Nam-Phong, để ca tụng như ông đã ca tụng quyển Kiều của cụ Nguyễn-Du. Đến cái tài ca tụng, có lẽ không ai tài bằng ông Phạm-Quỳnh! Ông nói khéo lắm, những người yêu nước yêu non nghe ông đều coi « tết » như quốc túy, quốc hồn của đất Việt...

Rồi ở đâu, ông Phan-Khôi nổi lên phản kháng. bàn nên theo dương-lịch, theo cuộc đời mới mà bỏ bẵn cái tục ăn tết xưa.

Chỉ có ông Vĩnh ở giữa, không nói không năng, xuất bản quyển Niên-lịch thông thư, phát tài lắm. Ai còn dỗ rằng ông Vĩnh là người theo đạo trung dung!

●

Nên ăn tết, nên bỏ tết

Ngày tháng mòn mỏi, cuộc tranh luận của mấy ông cũng như những cuộc tranh luận khác, nghĩa là nó êm dần rồi lạnh hẳn..

Nhưng tuy không tranh luận, mà trong xã-hội, vẫn thấy có hai phái; phái yêu tết và phái ghét tết,

Phái yêu tết không phải là muốn bảo tồn gì quốc túy với quốc hồn như ông Quỳnh. Họ yêu tết vì mấy hôm tết họ được an nhàn, ăn ngon, mặc đẹp, vui cười hả hê mà có lẽ ông Quỳnh yêu tết cũng có vậy.

Phái ghét tết cũng không phải là yêu gì dương-lịch, không phải là vì muốn theo mới. Họ muốn bỏ tết là vì họ bận hơn ngày thường, phải lễ mỏi gối mà phải ăn đến bội thực.

Ai yêu tết ta thì ăn tết ta, ai ghét tết ta thì ăn tết tây, còn ai không muốn ăn tết gì cả, thì ăn cơm, tùy ý.

■

Cải chính chữ không lầm

Số báo trước (số 30) ở mục Từ cao đến thấp trong bài « ông Hiếu lo » có câu ! ngày xưa đức Khổng bảo thầy Tử-cống: như khí dã, như khí dã (anh ví như một đồ dùng vậy, anh ví như một đồ dùng vậy). Phong-hóa cũng bắt trước bảo ông Hiếu: « ông hũ vậy, ông hũ vậy ».

Chữ hũ ấy, Tử Ly viết là chữ hũ mà chính thực là chữ hũ! thí dụ: hũ tương, hũ rượu! chứ không phải là chữ hủ như nhiều độc giả tưởng lầm.

Nguyên chữ khí (trong câu như khí dã) nghĩa là đồ dùng như cái soong, cái chảo, cái nồi, cái chậu, cái vại cái lọ mà cả là cái hũ nữa. Tử-Ly ý cũng muốn theo đức Khổng-Tử bảo ông Hiếu là cái đồ dùng... cái hũ, chứ đâu dám bảo ông là hủ.

Vậy xin cải chính chữ không lầm ấy cho đúng sự thực, không sợ ông lại tưởng là viết mách qué.

TỬ-LY

Que! như khi ở nhà

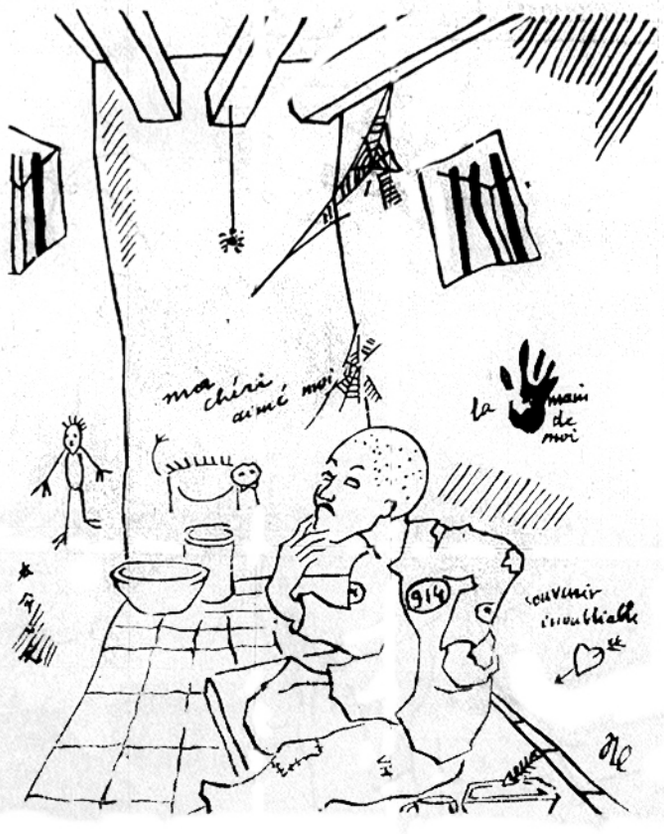

— *Ngày mai, mồng 1 Tết, không biết mình xuất hành về phương nào ?*

Bàn ngang.

Tết vốn là quốc hồn quốc túy của ta, mà những tục lệ mấy hôm tết vốn là những cái tinh hoa rất ý nhị, lại rất nên thơ, ta phải giữ chớ bỏ hoài đi, kẻo mang tiếng rằng ta không có cái chi bảo thủ đáng quí, đáng yêu của một dân tộc tồn cổ như ta.

Hôm ba mươi tết, lẽ tự nhiên là ta phải cúng, phải hương hoa đèn nhang, đủ cả mũ thổ công, cả chép giản,... nếu không, nếu không ông Táo lấy mũ đâu mà đội, cả mà cưỡi để giờ lên thiên cung, tìm đến Ngọc Hoàng kể lể những việc vợ chồng cãi nhau, chửi gà, mắng chó. Mà nếu ông Táo không có mũ, có cá, thì ông không đi được, có phải ta ông ở lại không, có phải là có hại cho ta lắm không?

Hôm mồng một, quan hệ đến cả một năm, ta xưa nay vẫn nghe thấy nói thế, tất nó phải như thế. Thế thì kiêng là phải lắm. Kiêng nói nặng, nói nhẹ, kiêng ăn uống thô lỗ, cãi nhau, đánh nhau. Kể ra thì kiêng như thế, cả năm có lẽ tốt hơn, nhưng kiêng cả năm chưa chắc bằng kiêng một ngày mồng một, lời xưa đã thế, lẽ cố nhiên là thế rồi, tốt hơn với tốt kém mà làm gì nhau!

Hôm mồng một đã quan hệ như vậy, ta phải kiếm khách sang mời đến sông nhà lấy may, ta phải trọn giờ tốt, phương hướng tốt mà xuất hành, nhỡ ra có việc gì, còn có thể đổ là tại số, chứ xuất hành vào giờ sấu, lại đi về phương sau, nhỡ có việc gì, còn đổ tại ai được nữa.

Ai muốn bảo mọi việc đều tại ta cả thì bảo, ai muốn nói ngày mồng một cũng như ngày khác thì nói, ta cứ theo lệ cổ, tìm con đường cổ, đi về đời cổ lỗ.

TỬ-LY

HAI BỘ SÁCH RẤT CẦN :

KHOA THUỐC TRẺ CON

(Kinh nghiệm)

do các cụ lang Nguyễn-An-Nhân, Lương-hữu-Gy và Lê-Trúc-Hiên cùng soạn 10 năm nay

Chữa đủ các bệnh chứng trẻ con, đủ các phép kê đơn, cho thuốc, cho thuốc, xem mạch, coi hình, v. v. . . . Ai xem rồi cũng hiểu để có thể làm thuốc, cho đơn được.

Giá bán 0p50. Ở xa mua thêm cước 0p20, Lãnh-hóa trao-ngân hết 0p85.

Mua buôn (sỉ), mua lẻ, thơ và Mandat đề cho nhà xuất-bản như dây :

NHẬT-NAM-THƯ-QUÁN

26 rue du Coton - Hanoi

Tiệm Đức Thắng

Bán Thuốc Lào

N° 148, Boulevard Albert 1er Dakao

lắng lặng mà nghe

THƠ TẾT

Phú tứ tự

Ngày tết ngày nứt, năm mới năm me !
Khéo bầy khéo vẽ, làm trò làm vẻ,
Giầu thời tiu tít, khó cũng sề mề :
Sắm ăn sắm mặc, mua rượu mua chè.
Ngày dưng đã họng, Tết cũng đầy mề.
Bánh trưng chán bứ, giò mỡ ngấy lè.
Mứt bí ngọt sắt, mứt gừng cay sè.
Rưa hành một vại, rượu mãi rầm be.
No lay no lắt, say khướt say nhè .
Uống ăn thiếu thốn, thiên hạ cười chê.

Ăn đã hoang ghê, sắm càng dữ dội :
Chậu cúc vàng hoe, cành đào dỏ dội:
Mươi củ thủy tiên, mấy tràng pháo cối.
Đối liễn loẹt loè, bộ tranh rắc rối,
Thẻ hương Thiên văn, man vàng Thả khối.
Theo tục theo lệ, đua thơm đua thối.
Một lúc tiêu pha, bỗ khi rảnh rại.

Ba mươi :

Hàng họ bán rẫn, vốn liếng thu về.
Réo công réo nợ, tiếng bấc tiếng chì.
Chủ nợ gay gắt, con nợ nằn nì.
Kỳ cùng tối mịt, mới hết ê chề.
Xong chuyện rắc rối, đến việc nhiêu khê.
Giọn giẹp lịch kịch, trang hoàng bộn bề.
Linh đình bàn cỗ, nghi ngút hương huê.
Con cháu nhăn nhó, tổ tiên hả hê.

Mồng một :

Mừng tuổi mừng xuân, hết tội hết nợ.
Pháo đốt vang trời, sắc bay ngập ngõ.
Tiền bạc rung rinh, áo quần rực rỡ.
Anh thì :
Khăn xếp vành sóng, quần là ống sớ.
Nam phục phường trèo, âu trang tây gỗ.
Chị thì :
Quần lĩnh lê thê, áo mùi sặc sỡ.
Xuyến mắc cùm tay, vàng đeo lật cổ.
Dẹp tựa tiên sa, tươi như hoa nở.
Người nhơn vui tươi, trẻ con hớn hở.
Chỉ có ăn may, là không phớn phở.

Lắng tai lắng lặng, nghe họ chúc nhau :
Buôn may bán đắt, giầu bền sống lâu,
Một vốn bốn lãi, bạc vạn chín chu.
Trăm con nghìn cháu, năm vợ bảy hầu.
Quan thăng, chức tiến, bổng hậu lương sù.

Vì bằng phật độ, được như người cầu.
Gạo quăng chuột nhá, tiền để ruồi bâu.
Phố phường chật ních, người ngợm rác đầu?

Ngẫm sự chơi xuân; thực vui ra phết.
Cờ bạc bê tha, rượu chè be bét.
Tổ tép, tổ tôm, tam cúc tam kết.
Tài xỉu tài bàn, ích xi ích xoẹt.
Mượn tiếng vui chơi, giỏ nghề vơ vét.
Thưởng xuân còn dài, nhiều thằng còn chết!
Tháng tết chưa tàn, tiền lưng đã hết.
Xuân hỡi là Xuân! Tết ơi là Tết!

TÚ-MỠ

TẾT

Thì giờ đi mau thiệt,
Mấy ngày nữa, đã tết.
Thiên hạ ai cũng lo,
Lo nhất anh đồ kiết.

Tết cũng là ngày trời.
Chẳng có gì lạ hết.
Vậy thì, thưa các ngài,
Long đong chi cho mệt.

Đang buổi kinh tế này.
Đồng tiền tiêu phải riết.
Chẳng dùng được hãy tiêu,
Có tiêu, cũng tiêu ít.

Pháo đốt chỉ điếc tai.
Rác sân, mùi khét lẹt.
Rượu mùi, uống vào say,
Ra gió lại thêm vẹt.

Thầy tiên hương có thơm.
Nhưng giống hoa của Chiệc.
Nước mình thiếu gì hoa,
Chẳng chơi cũng gần toét.

Bỏ bớt tục cũ đi;
Như là cái danh thiếp.
Như đi chào từng nhà,
Chẳng qua khóe giao thiệp.

Tết là riêng của mình.
Xin bà con cho phép
Ai nấy được tự do:
Hoặc là ngồi xó bếp,
Hoặc nằm khàn dập chăn.
Đọc báo, đọc tiểu thuyết.
Hoặc vui cùng vợ con,
Đánh canh tam cúc dẹt,
Hoặc là đi chơi xa,
Xem các phong cảnh đẹp.

Có vài câu nói ngang,
Trình để anh em xét.

NGUYỄN LÊ-BỔNG

◆

Câu đối tết

Bốn nghìn lần : xuân, hạ, thu, đông, vạn vật loanh quanh vòng luẩn quẩn.

Ba ngày tết : sôi, trẻ, rượu, thịt, tứ dân hì hục chén no nê !

BÁN THAN

Tối ba mươi, đuổi chú Nghèo đi.
chú bất nghĩa tìm đường chú cút

Sáng mồng một, mời ông Giàu lại.
ông có nhân, mở cửa ông vào.

V.S.

họ chúc nhau